

Foto: Saša Horvat

Zbornice zdravstvene in babske nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Objem generacij

UVODNIK

Strokovna vprašanja rešujemo v Zbornici – Zvezi,
za plače se pogajajo sindikati

AKTUALNO

Uvedba novega plačnega sistema
Čaka nas še veliko dela

GLASILO

Nepogrešljiv pri zdravljenju, negi in preventivi.

Podjetje PAUL HARTMANN že skoraj dve stoletji izboljšuje življenje ljudi s svojimi zanesljivimi izdelki s področij zdravljenja, nege in preventive. V središču našega delovanja sta vaše zdravje in dobro počutje, zaradi česar nas strokovnjaki že dolgo poznajo in zaupajo modremu ovalu, simbolu kakovosti HARTMANN.

Najdete ga na izdelkih za nego ran, terapevtskih obvezah, operacijskih in merilnih inštrumentih, pripomočkih za inkontinenco, za nego kože, na higienskih izdelkih in izdelkih za prvo pomoč.

Zdravje v dobrih rokah.

Izdelki so na voljo v lekarnah in specializiranih trgovinah.

Vsebina

72289/16
2008

p-2011/259

• PISMO ČLANSTVU	4
Prevedba plačnega sistema in vloga Zbornice – Zveze	
• UVODNIK	6
Strokovna vprašanja rešujemo v Zbornici – Zvezi, za plače se pogajajo sindikati	
• DELO ZBORNICE - ZVEZE	7
Dogodki na Zbornici – Zvezi v septembru	
• AKTUALNO	10
Uvedba novega plačnega sistema	
Čaka nas še veliko dela	14
• MEDNARODNA SREČANJA	16
WCET – 17. svetovni kongres enterostomalne terapije kot strokovno srečanje	
• PREDSTAVLJAMO VAM	17
Aktivnosti v Državnem svetu	
• ICN	18
Bodite previdni	
Izjava za javnost	39
• IZOBRAŽEVANJE	19
• ETIKA	40
Sporočilo svojcem o smrti stanovalca v domu za starejše občane	
• UDELEŽILI SMO SE	41
MS zagotavljajo kakovost tudi v primarnem zdravstvenem varstvu –	
obeležitev 12. maja na VŠZ Ljubljana	42
Zdravstvena nega in sladkorna bolezen	
• PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA	43
Francoska izkušnja dobre paliativne oskrbe	
Terapevtska skupnost	46
• PREJELI SMO	48
Vox populi, vox dei!	
Minili so časi ...	49
• IZ DRUŠTEV	50
DMSBZT Gorenjske : Izlet upokojenih medicinskih sester v Posavje	
DMSBZT Ljubljana : Poslušanje planetarnega gonga	51
DMSBZT Ljubljana : Jesenski pohod; Spoznajmo Feng Shui	52
DMSBZT Gorenjske: Razpis za podelitev srebrnega znaka,	52
DMSBZT Novo mesto : Predlogi za podelitev srebrnega znaka	53
• MI MED SEBOJ	53
Gospa Maruša Šolar je praznovala 80 let	
• V SPOMIN	54
Marinki Korenjak in Zlatki Jug	

Prevedba plačnega sistema in vloga Zbornice – Zveze

Spoštovane medicinske sestre, babice in zdravstveni tehniki

Na Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornica – Zvezi) z zaskrbljenostjo spremljamo dogajanje na področju zdravstvene in babiške nege. Smo v obdobju, ko imamo veliko dela; strokovne sekcije in strokovna regijska društva se pripravljajo na jesenska strokovna srečanja, v krovni organizaciji pa na kongres zdravstvene in babiške nege 2009. Poleg tega veliko energije in časa porabljamo za razreševanje problematike, ki je nismo niti povzročili niti nismo kompetentni, da jo razrešujemo. Naša stališča za javnost v zvezi z aktualnimi dogodki smo oblikovali pred dnevi, ko smo strokovni in splošni javnosti izrazili podporo pri prizadevanjih za ureditev sedanjih težav. Obenem pa smo jasno zapisali, da kljub vsemu ne smemo pozabiti na našo etično in strokovno držo ter s temi skrb za pacienta.

Po dolgoletnih prizadevanjih za ureditev plačnega sistema so bila zaključena pogajanja o naših plačah. Zbornica – Zveza kot krovno strokovno združenje, ki ima med drugim tudi javna pooblastila, ni sodelovala v nobeni fazi. Žal za nazaj ni mogoče ničesar popraviti. Na nas se obračate številni posamezniki in skupine, mi pa vam moramo, žal, odgovorjati, da prevedba plačnega sistema ni stvar Zbornice – Zveze, temveč delodajalcev, managementa in sindikatov. Zato prosimo vse, ki nam pošiljate izjave o izstopu iz sindikatov, da jih naslavljate na druge naslove. Počutimo se nemočni, ko mnogi nezadovoljni posamezniki gnev in krivdo valite tudi na zaposlene v naši pisarni.

Naj vas obvestimo, da smo imeli na našo pobudo več sestankov s Sindikatom delavcev v zdravstveni negi Slovenije. Sodelovali smo s strokovnimi stališči za posamezna strokovna področja, za katera smo bili naprošeni s strani Ministrstva za zdravje (babice, intenzivna terapija, operacijske, endoskopske

dejavnosti, dializa, zobozdravstveni asistenti). Sproti skušamo odgovarjati na vaše številne telefonske klice, elektronska sporočila ipd. Vseh informacij nam včasih ne uspe posredovati, saj več kot toliko ne zmoremo in hvala za vaše razumevanje.

15. septembra smo podpisali skupni dogovor s sindikati in vlado, kjer je zapisano: »Ministrstvo za zdravje se zaveže, da bo takoj pristopilo k izdelavi kadrovskih normativov v zdravstvu. Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije se zavezuje, da bo pospešila sistem vzpostavitve NPK (VI. RZD) na prepoznanih strokovnih področjih.« Omenjeni dogovor je objavljen v tej številki Utripa in na spletnih straneh Zbornice – Zveze. (www.zbornica-zveza.si). Dogovor, ki smo ga podpisali, Zbornico – Zvezo zavezuje k »pospeševanju sistema vzpostavitve NPK«. To in nič več. Zato so obljube, ki jih dajejo posamezniki tako s strani ministrstev kot zavodov in sindikatov, kakšna prileti celo iz naših vrst, da bo različne NPK s strani zainteresiranih posameznikov mogoče zelo hitro pridobiti – skorajda »čez noč«, zavajanje javnosti in ljudi, ki trdo delajo za svoje plače.

Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah, objavljen v Ur. l. RS št. 111/2006:

»Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje predlaga poklicne standarde in kataloge, sprejme metodologijo za pripravo poklicnega standarda in kataloga, sprejme prioritete izdelave poklicnih standardov in katalogov v določenem obdobju na podlagi dolgoročnih potreb na trgu dela, predlaga program usposabljanja za člane komisij za pridobitev licence in opravlja druge naloge, določene z zakoni in drugimi predpisi. Strokovna, tehnična in druga dela na področju poklicnih standardov in katalogov za pristojni strokovni svet opravlja

Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: CPI). Na področju pridobivanja poklicnih kvalifikacij opravljajo zbornice kot partnerji predvsem naslednje naloge: dajejo pobude za nove poklicne standarde in kataloge, dajejo pobude visokošolskim zavodom za sprejem študijskih programov, ki omogočajo pridobitev poklicne kvalifikacije, predlagajo člane področnih odborov za poklicne standarde. Razvojno in svetovalno delo ter strokovna dela pri razvoju poklicnih standardov na področju poklicnih kvalifikacij ter pri oblikovanju katalogov opravlja CPI. Državni izpitni center vpiše izvajalce postopkov za ugotavljanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij v register izvajalcev postopkov za ugotavljanje in potrjevanje kvalifikacij. Postopek vpisa in način vodenja registra določi minister. Za posamezno strokovno področje, za posamezne panoge oziroma za več panog imenuje minister področne odbore za poklicne standarde, ki usklajujejo predloge partnerjev. Področni odbor sestavljajo uveljavljeni strokovnjaki, ki jih predlagajo zbornice, združenje delodajalcev, poklicna združenja, sindikati, neprofitne organizacije in pristojna ministrstva, v sodelovanju s partnerji. Katalog je dokument, ki določi vstopne pogoje, vsebino preverjanja in potrjevanja na določeni ravni zahtevnosti in opredeli načine in merila preverjanja, kriterije in merila za posamezna vprašanja in naloge, primere nalog in vprašanj, kreditne točke ter materialne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij, ter kadrovske pogoje, ki jih morajo izpolnjevati člani komisije. Katalog se pripravi na podlagi poklicnega standarda in se kreditno vrednoti po isti metodologiji, po kateri se vrednotijo moduli v poklicnem in strokovnem izobraževanju. Kataloge sprejme minister na predlog pristojnega strokovnega sveta. Minister, pristojen za delo, na podlagi javnega razpisa Državnega izpitnega centra določi listo članov komisij za vsak katalog posebej. Člani so imenovani na listo za štiri leta. Izmed teh članov Državni izpitni center imenuje komisije za vsako posamezno preverjanje in potrjevanje. Predsednik in člani komisij morajo imeti licenco Državnega izpitnega centra, ki jo morajo obnoviti na štiri leta.«

24. septembra sem sklicala Nacionalno koordinacijo – svoje posvetovalno telo. S strani vseh, ki so vključeni v priprave NPK, je bilo ugotovljeno, da za vsak NPK od priprave do izvedbe potrebujemo precej časa. Zakon o NPK v 34. členu navaja tudi, da so kandidati dolžni poravnati stroške postopka za pridobitev certifikata, in sicer v višini, ki jo na predlog partnerjev v skladu z metodologijo oblikovanja cene določi minister. Z Ministrstvom za zdravje se že tri mesece intenzivno dogovarjamo za podaljšanje javnih pooblastil. Zato tudi delo pri vpisu v register in izdajanju licenc (naj načrtovanih strokovnih nadzorov sploh ne omenjamo) stoji. Kako verjeti, da bi nam po hitrem postopku odobrili dodatna sredstva, da bi lahko naše službe z novimi delovnimi močmi še bolj pospešile postopke pridobivanja NPK?

Prav tako je potrebno doreči vstopne pogoje, predvsem koliko let delovnih izkušenj na področju, kjer želi NPK, ima posameznik. Doslej je veljalo obdobje, ko je lahko imel dve leti, vendar je to, tudi po oceni Nacionalne koordinacije, za zdravstveno nego zagotovo premalo. Zato bomo za vstopne pogoje predvidoma predlagali podaljšanje. Nihče tudi ne more zagotoviti, da se bo stroka odločila podeliti NPK za vsa področja dela srednjih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov. Izjav, koliko časa

bodo postopki v zvezi s pridobitvijo NPK za posamezno dejavnost trajali in kdo bo do njih upravičen, še ne moremo dajati, ker morajo biti jasno znani in zaključeni vsi koraki v zapletenem postopku. Zato so vse izjave, ki so že bile dane in objavljene v medijih, osebna mnenja posameznikov.

Naloga Zbornice – Zveze je torej, da v skladu z Zakonom o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah strokovno bedi nad področjem kvalifikacij. Operativna izvedba je v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za šolstvo in šport (Centra za poklicno in strokovno izobraževanje, Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, Državnega izpitnega centra in izvajalcev.

Na sam sistem vzpostavljanja/pridobivanja NPK za zdravstveno nego vodstvo Zbornice – Zveze nima (več) vpliva. Višje, diplomirane in fakultetno izobražene medicinske sestre nam predlagate, naj NPK sploh ne delamo, saj s tem razvrednotimo vaše delo. Sistem NPK je bil v pripravi skoraj deset let; sedanje vodstvo (od marca 2008) tistega, kar je bilo narejeno prej, ne more več zaustaviti. Ob podpisu skupnega dogovora smo morali trdo vztrajati pri dodatnem vnosu v besedilo, in sicer, »da bi v skladu s pravili stroke ta delovna mesta (beri: v intenzivnih enotah) morala biti sistemizirana kot delovna mesta diplomirane medicinske sestre (oziroma kot delovna mesta NPK VI)«. Tudi zaradi predvidenega zadostnega števila diplomantov, ki jih bo »produciralo« veliko število visokih strokovnih šol (v nastajanju je po naših informacijah osma), bo stroka vztrajala, da so na delovnih mestih v intenzivnih enotah (in še kje) zaposlene diplomirane medicinske sestre. Ob tem bi bilo potrebno urediti tudi formalno priznavanje in vrednotenje znanj na posameznih kliničnih področjih (klinične specializacije), ki jih v delovnem okolju pridobivajo diplomirane medicinske sestre in z njimi širijo svoj delokrog.

Zbornica – Zveza se že dogovarja z Državnim izpitnim centrom. Vladna stran dogovora mora zagotoviti, da bodo čim prej sprejeti katalogi ter objavljeni razpisi za izvajalce, člane izpitnih komisij ter svetovalce. O NPK vas bomo seznanjali po naših informacijskih poteh, tudi v posebni prilogi glasila Utrip.

NPK zagotovo ne bodo rešile velikih problemov, ki so se nakopičili. Morda zgolj napredovanje posameznika za nekaj plačilnih razredov, kar v številkah v evrih ne pomeni pretirano veliko. Lahko se zgodi, da bo razočaranje po zahtevnem (in dragem) postopku pridobivanja NPK še večje. Na to vas želimo pravočasno opozoriti.

Glede na zapletenost in zamudnost pridobivanja NPK lahko obljubimo le, da bomo zadevo spremljali in sodelovali na strokovnem področju. Morda bi bilo smiselno razmisliti, ali srednje medicinske sestre/zdravstveni tehniki niso bili že v izhodišču razporejeni v prenizke plačne razrede, a to področje ni v pristojnosti Zbornice – Zveze.

Želimo, da se odprta vprašanja čim prej razrešijo, prav tako vsakomur želimo ureditev najprimernejšega ovrednotenja njegovega delovnega mesta. Pozivamo k strpnosti in korektnosti odnosov v zdravstvenih in negovalnih timih. V nasprotnem primeru se bodo dodatno poslabšali že sicer ne pretirano prijazni medsebojni odnosi, kar občutijo tudi pacienti.

Darinka Klemenc

Predsednica Zbornice – Zveze

Strokovna vprašanja rešujemo v Zbornici – Zvezi, za plače se pogajajo sindikati

Začetek letošnje jeseni je bil vremensko hladen in deževen, sicer pa izjemno vroč. Za ustrezno gretje je bilo poskrbljeno z uvedbo novega plačnega sistema oziroma prevedbo »starih« plač v nov plačni sistem, pa tudi s predvolilnimi dogajanji.

Po volitvah

No, to drugo je za nami in v času pisanja tega uvodnika že tečejo priprave na nove vladajoče koalicije, takšne ali drugačne. Kaj so obljubljale stranke v svojih predvolilnih programih na področju zdravja, smo imeli priložnost prebrati, kaj bo udejanjeno, pa bomo ocenili čez štiri leta. **Eno pa je gotovo: minister oziroma ministrica, ki bo v svojo ekipo povabil/a samo en poklicni profil, ki deluje v zdravstvu (kar je bila dosedanja praksa), bo popolnoma prezrl/a dejstvo, da je zdravje in zdravstvo kompleksen podsistem, ki primerno temu potrebuje tudi ustrezno reguliranje in vodenje.** Srčno pa upamo, da se nam ne obeta še ena, čisto nova resolucija in/ali bela knjiga in kar je podobnih izrazov za nove zdravstvene reforme. Raje najprej udejanjimo tisto, kar je bilo dobro v dosedanjih.

Prevedba plač

Prevedba plač je povzročila veliko slabe volje, vroče krvi, ostrih besed, kdaj tudi kako žaljivo. Prinesla je tudi »belo stavko«, še eno v zdravstvu in že drugo v vrstah medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov. Ob tem smo kot Zbornica – Zveza podali izjavo za javnost ter usmeritev medicinskim sestram, babicam in zdravstvenim tehnikom: PACIENTI SO NAŠA GLAVNA SKRB, s katero smo se vsi izvajalci zdravstvene in babiške nege zavezali, da tudi v razmerah stavke, pa naj se ta imenuje tako ali drugače, vemo, kaj je naša prioriteta.

Zbornica – Zveza ni bila vključena v pripravo predpisov, katalogov in prevedb, a vendar smo se že od izdaje prvih aneksov dejavno vključili v reševanje nastalih zapletov. Tako smo izdali več strokovnih mnenj oziroma tolmačenj v zvezi s poklicnimi kompetencami v zdravstveni in babiški negi. Strokovna mnenja in stališča, ki so bila pripravljena na osnovi gradiv in izhodišč strokovnih področij (vodstva strokovnih sekcij) objavljamo v tej številki Utripa. Prav tako stališče v zvezi s specialnimi znanji, ki je bilo objavljeno prvo. Glavne medicinske sestre zavodov so z uvedbo zakona o plačah javnih uslužbenecv umeščene na mesta pomočnik direktorjev zavodov in so tako tudi »de iure« postale del »top managementa« zavodov. Na njih je bilo, da uveljavijo razporeditve zaposlenih, ki specialna znanja imajo, na ustrezna delovna mesta. Pozitivne izkušnje več zavodov, kjer so kolegice na podlagi tolmačenja Zbornice – Zveze to dosegle, temu pritrjuje, zato smo zadovoljni, da so bile medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki specialna znanja imajo, tudi ustrezno višje umeščeni.

DOGOVOR, ki je bil dosežen med vlado, sindikati in Zbornico – Zvezo, je terjalo veliko sodelovanja, usklajevanja in iskanja rešitev in kot tak predstavlja prvo stopnico v nadaljnjem iskanju ustreznega vrednotenja poklicne dejavnosti. Tu pa je potrebno doseči bolj usklajeno sodelovanje vseh vpletenih, še posebej managementa zdravstvene in babiške nege, katerega pristojnost in odgovornost je razdeljevati delovne naloge v okviru strokovne usposobljenosti, znanj, vedenj in izkušenj vsakega posameznega izvajalca posebej. Določanje okvira nalog »kar na počez« seveda »ne pije vode« in tudi prenovljen dokument POKLICNE KOMPETENCE, ki ga bo Zbornica – Zveza po temeljitih pripravih predložila strokovni javnosti v mesecu oktobru, nima tega namena. **Ni dokument, ki naj bi še naprej »razmejeval«, temveč usmeritev in pripomoček pri vodenju službe zdravstvene in babiške**

nege za izvajanje strokovne in varne zdravstvene nege, usmerjene k potrebam pacienta.

Nacionalne poklicne kvalifikacije

V medijih in strokovnih krogih je bilo veliko slišati o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah. Kot vse je potrebno tudi to področje jemati z ustrezno mero zadržanosti in distance. NPK, kot jih v žargonu imenujemo, pomenijo pomemben vsebinski korak naprej k dvigu strokovnosti in profesionalne usposobljenosti izvajalcev. A tudi NPK niso čudežna paličica za reševanje nakopičenih vprašanj in nedorečenih zadev, ki imajo dolgo, dolgo brado – »še pomnite kolegice?«. Zbornica – Zveza se je zavezala, da bo pospešila njihovo udejanjanje. Sedanje vodstvo ni bilo vključeno v prvo pripravo NPK iz leta 1996. Od socialnih partnerjev pa pričakujemo, da bodo, na osnovi strokovnih izhodišč, okvir delovnih nalog, pridobljenih z NPK, tudi ustrezno ovrednotili, saj sedanja umestitev za zaposlene ni stimulativna.

Nove zdravstvene šole

Zdravstvene šole (srednje in visoke) ter izobraževalni programi na področju zdravstvene nege so v zadnjem mandatu rasli kot gobe po dežju, skladno z neoliberalističnim načelom, da je edino konkurenca zveličavna in da nevidna roka trga vse uredi. A temu seveda ni tako. Izkušnje, tako tuje kot domače, kažejo, da je potrebna ustrezna državna regulativa in družbeno uravnavanje, del tega pa je tudi strokovno in poklicno združenje. Zbornica – Zveza, kot nosilec javnega pooblastila, je dolžna zagotavljati, da so izvajalci izobraženi skladno z direktivo EU, strokovnimi usmeritvami ter potrebami družbe. Tako smo podali mnenja k predlogom za ustanovitev novih zdravstvenih šol in k prenovi nekaterih programov. Mnenja so načelna, temeljno izhodišče pa je, da je treba diplomante vrniti k pacientu. Naj torej dodiplomski programi dajo medicinski sestri vsa tista znanja, vedenja in veščine, da bo lahko svoje delo opravljala strokovno in profesionalno, diplomski študij pa naj bo namenjen poglobljenemu pridobivanju znanj s področja raziskovanja, informatike, managementa ... Sledenje cilju »vrniti medicinsko sestro k pacientu« bo v prihodnje terjalo pomembne spremembe v izobraževalnih programih, ki se bodo morali, skladno z lizbonsko strategijo, bolj približati potrebam prakse oziroma bodo morali biti diplomanti bolje usposobljeni za izvajanje poklicnih kompetenc. V tem okviru bo v prihodnje nujno treba preveriti izpolnjevanje predpisov za izvajanje klinične prakse ter uveljaviti »novo pripravništvo«. Strokovna javnost bo z ustrezno kritičnostjo spremljala nastope prvih diplomantov novoustanovljenih šol, še posebej tistih, ki za svoje delovanje niso pridobile verificiranega menja Zbornice – Zveze.

»In vino veritas« – tudi oktober jo bo prinesel, marsikomu in marsikje.

Peter Požun

Dogodki na Zbornici – Zvezi v septembru

Monika Ažman

Tako kot se intenzivno barvajo listi na drevju in zorijo grozdne jagode, so se odvijale tudi aktivnosti na Zbornici – Zvezi. Bile so zares »hude«, v vseh možnih barvnih odtenkih kompetenc, plačnih razredov, specialnih znanj, nacionalnih poklicnih kvalifikacij in podajanja strokovnih stališč. Telefoni so se skoraj pregreli. Na elektronsko pošto, kjer je naslovnik znan, smo neprestano odgovarjali, vsekakor pa ne moremo odgovarjati na skupinske ugovore, ker naslovnik ni znan. Veliko truda in moči smo vložili v aktivnosti nedokončanih »pogajanj« z Ministrstvom za zdravje glede podaljšanja javnih pooblastil, na kar že tri mesece zaman čakamo.

3. september

Sestanek vodstva Zbornice – Zveze s predsednico Strokovne sekcije medicinskih sester in babic ter vodstva Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije glede oblikovanja strokovnega stališča do razporeditev zaposlenih v babiški negi v plačne razrede.

5. september

Seja komisije za zasebno dejavnost

8. september

Sestanek vodstva Zbornice – Zveze, vodstva Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije in vodstev posameznih strokovnih sekcij glede oblikovanja skupnih strokovnih stališč, za katera smo bili naprošeni s strani Ministrstva za zdravje. Oblikovana strokovna stališča so podana na sredinskih straneh glasila in na naši spletni strani.

9. september

Delo komisije za licenčno vrednotenje strokovnih izobraževanj in izpopolnjevanj.

9. september

Sestanek vodstva Zbornice – Zveze s predstavniki Ministrstva za zdravje glede podaljšanja pogodbe javnih pooblastil Zbornice – Zveze. Zbornico – Zvezo sta na pogajanjih zastopala še finančni svetovalec Tomaž Glažar in pravnica Lara Savnik.

9. september

Na povabilo predsednice Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije se je vodstvo Zbornice – Zveze udeležilo sestanka, na katerem so poleg predstavnikov združenja sodelovali tudi predstavniki sindikatov, ki so podpisali Aneks h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi. Vodstvo Zbornice – Zveze je predstavilo posredovana strokovna stališča za posamezna področja.

9. september

Sestanek delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi

11. september

Predsednica Zbornice – Zveze in članica Upravnega odbora Irena Buček Hajdarevič sta se udeležili sestanka na Ministrstvu za zdravje, ki je bil sklican na temo ponovne uvedbe pripravništva za diplomante zdravstvene nege po zaključenem visokošolskem študiju po bolonjskem programu.

15. september

Vodstvo Zbornice – Zveze se je udeležilo sestanka na Ministrstvu za javno upravo, kjer je sodelovalo pri podpisu dogovora o določitvi plačnega razreda delovnih mest v skupini E3 za srednje medicinske sestre – babice v porodnem bloku ter srednje medicinske sestre v intenzivni terapiji III, II, I.

16. september

Zasedalo je Častno razsodišče

Glede na vse informacije, objavljene v medijih v zvezi z nezadovoljstvom medicinskih sester glede uvedbe novega plačnega sistema in napovedano »belo stavko«, je vodstvo Zbornice – Zveze 16. septembra 2008 v medije posredovalo tudi izjavo za javnost!

PACIENTI SO NAŠA PRVA SKRIB

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadal. Zbornica – Zveza) v okviru svojih pristojnosti pozorno in z zaskrbljenostjo spremlja dogajanja v zvezi s prevedbo plač v javnem sektorju.

Zbornica – Zveza že po svoji funkciji ni sodelovala pri pogajanjih in pripravi ter sprejemanju dokumentov v zvezi z novim sistemom plač javnih uslužbencev. Pogajalci so bili sindikati, ki so se trudili, da bi ustrezno zagovarjali vse poklicne skupine. V zadnjih dneh skušajo poiskati še dodatne prehodne rešitve v korist zdravstvene nege.

Pri strokovnih vprašanjih z njimi sodelujemo. Zbornica – Zveza je ustrezno opredelila vrednotenje specialnih znanj; tudi v bodoče zagovarja stališče, naj bodo pacienti deležni strokovno najbolj kompetentne zdravstvene nege ustrezno izobraženih medicinskih sester, razporejenih na posamezna delovna mesta, ne glede na trenutno stanje. Zbornica – Zveza štiti in zastopa poklicne in strokovne interese članov in članic ter skrbi za razvoj in delovanje stroke zdravstvene in babiške nege v Sloveniji. Obenem pa kot nosilec javnega pooblastila zagotavlja državljanom, da izvajalci zdravstvene in babiške nege zagotavljajo strokovno in varno zdravstveno in babiško nego.

Zato sporočamo mnenje vodstva Zbornice – Zveze ob napovedani beli stavki na nekaterih oddelkih v nekaterih bolnišnicah.

Organizirana stavka, ki je vodena po stavkovnih pravilih v kakršnikoli obliki, je legitimna pravica zaposlenih, ko so izčrpane vse druge možnosti dogovarjanja.

Ob tem so izvajalci zdravstvene in babiške nege dolžni upoštevati strokovne usmeritve zdravstvene in babiške nege, določbe Kodeksa etike medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ter Mednarodnega kodeksa babic, kajti pacienti so naša prva skrb.

Pričakujemo in pozivamo management zdravstvene in babiške nege v zavodih, kjer bo potekal protest zaposlenih, da skupaj z vodstvi bolnišnic oziroma oddelkov zagotovijo takšno organizacijo dela, da pacienti ne bodo ogroženi ali prikrajšani za kakovostno in varno zdravstveno nego, ki so je deležni v času zdravstvene obravnave in ki jo tudi visoko cenijo.

Prav tako pozivamo vse sodelavce v zdravstvenih timih, da pri tem pomagajo in prispevajo k ustreznim rešitvam.

Tudi zaradi plač ne smemo pozabiti na uporabnike zdravstvenih storitev.

Prepričani smo, da bodo v strpnem dialogu najdene rešitve za vse probleme, težave oziroma neustrezne prevedbe, saj je to v interesu nas vseh.

Darinka Klemenc
Predsednica Zbornice – Zveze

16. september

8. seja Upravnega odbora Zbornice – Zveze, na kateri je bil obravnavan naslednji dnevni red:

1. Pregled in sprejem zapisnika 7. seje UO z dne 23. 7. 2008
2. Poročilo o realizaciji sklepov 5., 6. in 7. seje UO (Ažman, Klemenc)
3. Problematika Strokovne sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti – vabljeni predsednica ga. Magda Brložnik
4. Finančno poročilo: poslovanje Zbornice – Zveze v obdobju od 1. 1. do 30. 6. 2008
5. Poročilo o aktivnostih Zbornice – Zveze v mesecu juliju in avgustu; prevedbe plač za javne uslužbenke (Požun, Ažman, Klemenc), sestanki na MZ (9. 9. in 11. 9.), drugo
6. Imenovanje DS za terminologijo v zdravstveni in babiški negi (obravnavan prispelih vlog)
7. Pobude in soglasja (Povabilo k udeležbi Austrian Nursing Association)
8. Plan dela v drugi polovici leta:
 - a. dokument kompetence v zdravstveni in babiški negi;
 - b. posvet na temo: ustanavljanje novih visoko strokovnih šol;
 - c. delovni sestanek: celovito, kakovostno, učinkovito in do članstva prijazno delovanje krovne organizacije – za delovanje Zbornice – Zveze;
 - d. posvet na temo sodelovanje s socialnimi zavodi;
 - e. nacionalni register specialnih znanj;
 - f. NPK;
 - g. standardi/smernice zdravstvene in babiške nege.

9. Razno:

- a. razgovori s kandidati za člana UO – ZT (določitev datuma);
- b. informacija o iskanju novih prostorov;
- c. moto kongresa ICN – Durban 2009;
- d. priprave na 7. kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije, maj 2009 – določitev mota;
- e. določitev višine sejnine za sodelovanje v komisijah in delovnih skupinah pri Zbornici – Zvezi;
- f. ustanavljanje novih strokovnih sekcij (predlagateljica Marija Špelič).

17. september

Seja Statutarne komisije

18. september

Vodstvo Zbornice – Zveze se je udeležilo izredne seje Stalne delovne skupine za bolnišnično zdravstveno nego v UKC Ljubljana.

22. september

9. Izredna seja Upravnega odbora Zbornice – Zveze
Dnevni red:

1. podpora Zbornice – Zveze pri izvedbi prvostopenjskega dodiplomskega visokošolskega strokovnega programa Zdravstvena nega, oblikovanega po navodilih bolonjske deklaracije na Fakulteti za zdravstvene vede Maribor;
2. razno.

22. september

Delovni sestanek skupine za revizijo razmejitev zdravstvene nege

23. september

Sestanek DS za nenasilje v zdravstveni negi

24. september

foto: BMM

Seja Nacionalne koordinacije, na kateri so bili obravnavani aktualni dogodki na področju zdravstvene in babiške nege s poudarkom k pristopu sistemskemu urejanju nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK).

Zadeva v zvezi z nacionalnimi poklicnimi kvalifikacijami ni dorečena in bo stvar nadaljnjih usklajevanj med pripravljavci in izvajalci NPK.

Na osnovi sklepov, ki so bili sprejeti na seji, je Zbornica – Zveza posredovala dopis na Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za zdravje.

Darko Žiberna, državni sekretar
Ministrstvo za zdravje

Dr. Gregor Virant
Minister za javno upravo

Št.: 170/08
Datum: 25. 9. 2008

NUJNO!

Zadeva: Uresničevanje dogovora z dne 15. 9. 2008, v zvezi z uvajanjem nacionalnih poklicnih kvalifikacij za področje zdravstvene nege

Ker želi vodstvo Zbornice – Zveze takoj začeti z uresničevanjem dogovora o določitvi plačnega razreda delovnih mest v skupini E3 za srednje medicinske sestre – babice v porodnem bloku ter srednje medicinske sestre v intenzivni terapiji III, II in I, ki je bil sklenjen dne 15. septembra 2008 ter objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 89 / 19. 9. 2008, predlagamo takojšnji sklic podpisnikov dogovora.

Obrazložitev:

Naša obveznost iz dogovora je, da bomo pospešili sistem vzpostavitve NPK (VI RZD) na prepoznavnih področjih. Zato je predsednica Zbornice – Zveze takoj sklicala razširjeno sejo Nacionalne koordinacije.

Na včerajšnji seji so med drugim sodelovali: predstavnik Centra za poklicno izobraževanje mag. Primož Hvala Kamenšek, predstavnik izvajalcev – Univerzitetnega kliničnega centra mag. Majda Može, predsednica področnega odbora za poklicne standarde za zdravstvo in socialo Jelka Mlakar, generalna sekretarka Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije Flory Banovac, predsednica RSKZN dr. Majda Pajnikhar ter drugi.

Predstavljene so nam bile aktivnosti na področju poklicnih standardov – zdravstvena nega, ki jih je do sedaj vodil Center za poklicno izobraževanje. Ugotovili smo, da katalogi standardov strokovnih znanj in spretnosti za poklicne standarde za področje zdravstvene nege še niso sprejeti.

Seznajeni smo bili, da je prijavljen en izvajalec postopkov za ugotavljanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij za poklic-

ne standarde zobozdravstveni asistent, zdravstveni reševalec in ortopedski tehnolog.

Zbornica - Zveza je s svojimi strokovnjaki s posameznih strokovnih področij in na svoje stroške sodelovala v pripravi poklicnih standardov in katalogov. Prav tako smo nekaterim našim članom financirali pridobitev licence za izpraševalce pri državnem izpitnem centru.

Naloga Zbornice - Zveze je, da v skladu z Zakonom o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah strokovno bdi nad področjem kvalifikacij. Operativna izvedba je nedvomno v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za šolstvo in šport (Center za poklicno in strokovno izobraževanje, Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje, Državni izpitni center) in izvajalcev.

Zbornica - Zveza se že dogovarja z Državnim izpitnim centrom, vladna stran dogovora mora zagotoviti, da bodo čim prej sprejeti katalogi ter objavljeni razpisi za izvajalce, člane izpitnih komisij ter svetovalce. Zbornica - Zveza bo o trenutnem stanju nacionalnih poklicnih kvalifikacij svoje članstvo seznanila v posebni prilogi glasila Utrip.

Glede na obljube visokih vladnih uradnikov, da bodo prispevali k ureditvi nesorazmerij, ki so nastala s prevedbo plač pri velikem številu srednjih medicinskih sester (11.000), pričakujemo, da nam bo vlada zagotovila pogoje (ustrezna intervencna finančna sredstva) za nujne aktivnosti vodenja postopkov, registra in seznamov v okviru Zbornice - Zveze.

Monika Ažman
izvršna direktorica

Darinka Klemenc
predsednica

V vednost:

Dr. Milan Zver, Ministrstvo za šolstvo in šport

Marjeta Cotman, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

Jelka Mlakar, Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije

Zvonko Vukadinovič, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije

Darinka Auguštin, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije

Matija Cevc, Sindikati v zdravstvu Slovenije - Pergam

24. september

Seja Uredniškega odbora glasila Utrip

Kako sladke so bile to jesen grozdne jagode, ali pa vložene kisle kumarice, bo pokazal čas.

Bolj malo jih je bilo, vloženi kozarcev, ki bi jih lahko uspešno zaprli ali tako kot odpadle liste pospravili na kompost. A verjemite nam, za vse nas pripravljamo ozimnico, ki naj traja vsaj nekaj let ... Glede podpisa pogodbe pa se ne bomo dali tudi v naslednjem mesecu!

Mesec oktober - svetovni mesec boja proti raku dojk

15. oktober - evropski dan zdravih dojk

Rožnata pentlja - simbol ozaveščanja o raku dojk

Uvedba novega plačnega sistema

Zbrala in uredila Monika Ažman in Peter Požun

Na naš naslov se obračate številne članice in člani z vprašanji, vezanimi na razporeditve v plačne razrede po novih predpisih. Zbornica – Zveza ni bila vključena v pripravo predpisov, katalogov in prevedb, zato žal ne moremo podajati relevantnih informacij, odgovorov in pojasnil v zvezi z razporeditvami. Zbornica – Zveza lahko poda mnenje k posameznim strokovnim vsebinam ali področjem, povezanim z omenjenimi vsebinami. Tako smo v mesecu avgustu in septembru podali številna tolmačenja in odgovore, ki so jih pripravili vodilni na strokovnih področjih. Da bi bili vse naše članice in vsi člani seznanjeni s stališči stroke, jih podajamo v nadaljevanju:

1. DOGOVOR

DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE

3852. Dogovor o določitvi plačnega razreda delovnih mest v skupini E3 za srednje medicinske sestre – babice v porodnem bloku ter srednje medicinske sestre v intenzivni terapiji III, II in I

Na podlagi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/07 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 58/08 in 80/08), Aneksa h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/08) in Aneksa h Kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 60/08) se sprejme:

DOGOVOR

o določitvi plačnega razreda delovnih mest v skupini E3 za srednje medicinske sestre – babice v porodnem bloku ter srednje medicinske sestre v intenzivni terapiji III, II in I

1. člen

Problematika srednjih medicinskih sester – babic v porodnem bloku, ki izpolnjujejo pogoje ustrezne strokovne usposobljenosti po Zakonu o zdravstveni dejavnosti (ne pa tudi izobrazbenega pogoja) in to izkazujejo z ustrežno listino, ki jo je izdalo Ministrstvo za zdravje, se jih rešuje tako, da se v sistemizaciji delovnih mest razporedi na delovno mesto diplomirane babice v porodnem bloku IT III z ustreznim odbitkom skladno s 14. členom ZSPJS.

2. člen

Problematika srednjih medicinskih sester NPK (VI. RZD) se bo reševala z ustrežno dopolnitvijo Aneksa h kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi ter Aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije.

Pogajanja se odprejo takoj, ko vladna stran prejme usklajen predlog sindikalne strani. Delovna mesta VI. RZD bodo v kolektivni pogodbi ustrezno diferencirana.

Do začetka veljavnosti sprememb in dopolnitev kolektivnih pogodb iz prvega odstavka tega člena, vendar najdlje do 31. 1. 2009, se delo srednje medicinske sestre v intenzivni terapiji III, II in I, ki ima vsaj 5 let delovnih izkušenj z delom v intenzivni terapiji III, II in I ovrednoti z uporabo instituta povečanega obsega dela v naslednjih višinah:

– za delovna mesta »srednja medicinska sestra v intenzivni terapiji III« v višini 20%;

– za delovna mesta »srednja medicinska sestra v intenzivni terapiji II in I« v višini 12%.

Obseg povečanega obsega dela iz prejšnjega odstavka se financira v skladu s prvo točko 3. člena (nezasedena delovna mesta) Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbenke (Uradni list RS, št. 53/08), saj bi v skladu s pravili stroke ta delovna mesta morala biti sistemizirana kot delovna mesta dipl. medicinske sestre oziroma kot delovna mesta NPK VI.

Ministrstvo za zdravje se zaveže, da bo takoj pristopilo k izdelavi kadrovskih normativov v zdravstvu.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije se zavezuje da bo pospešila sistem vzpostavitve NPK (VI RZD) na prepoznanih strokovnih področjih.

3. člen

Ta Dogovor začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0100-1449/2008/5

Ljubljana, dne 15. septembra 2008

EVA 2008-3111-0066

dr. Gregor VIRANT l.r.

Minister za javno upravo

Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije

Jelka MLAKAR l.r.

Darko ŽIBERNA l.r.

Državni sekretar

Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije

Zvonko VUKADINOVIČ l.r.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Darinka KLEMENC l.r. Predsednica

Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije

Darinka AUGUŠTINER l.r.

Sindikati v zdravstvu Slovenije – Pergam,

Matija CEVC l.r.

2. SPECIALNA ZNANJA

Po usklajenem dogovoru med Zbornico zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezo strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sindikatom delavcev v zdravstveni negi (SDZN) Slovenije ter RSKZN – Stalno delovno skupino glavnih medicinskih sester bolnišnic smo na 7. seji Upravnega odbora Zbornice – Zveze, dne 23. 7. 2008, sprejeli sklep o dopolnitvi dokumenta »Specialna znanja« z dne 3. 1. 2006, ki ga je na zaprosilo RSKZN pripravila Komisija za izobraževanje pri Zbornici – Zvezi.

Listina »Specialna znanja« z dne 3. 1. 2006, ki jo je na zaprosilo RSKZN pripravila Komisija za izobraževanje pri Zbornici – Zvezi, se razširi z naslednjim besedilom.

Izobraževanja in usposabljanja za pridobitev specialnih znanj za delo na področju zdravstvene in babiške nege, ki so bila pridobljena pred uveljavitvijo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. list RS št. 95/07 in Ur. list RS št. 17/08), so na podlagi potrdil, pridobljenih v zdravstvenih, socialnih, izobraževalnih in drugih zavodih, v institucijah ter pri Zbornici – Zvezi, priznana kot vpisana v nacionalni register izobraževanj pri Zbornici – Zvezi.

Listina z dne 3. 1. 2006 ter ta sklep nadomeščata Pravilnik o nacionalnem registru izobraževanj z veljavnostjo do vzpostavitve navedenega registra.

3. DIALIZNA DEJAVNOST

Vprašanje

Vprašanje se nanaša na razporejanje medicinskih sester, ki delajo na dializi. V katalogu delovnih mest imamo

E035010 SMS V DIALIZI I;

E035011 SMS V DIALIZI II;

E037016 DMS V DIALIZI I;

E037017 DMS V DIALIZI II.

Na dializnih oddelkih se izvajajo

- dialize I (kronične dialize),

- dialize II (akutne dialize),

- dialize III (kronične komplicirane dialize).

Prosimo vas, da nam posredujete odgovor, katere vrste dializ morajo opravljati medicinske sestre, da jih lahko razporedimo na delovno mesto SMS, DMS v dializi I, in katere vrste dializ morajo opravljati, da jih razporedimo na delovno mesto SMS, DMS v dializi II.

Odgovor – strokovno stališče Zbornice – Zveze

Stopnja zahtevnosti dializnega zdravljenja izhaja iz zahtevnosti same metode (npr. CVVH, CAVH), ki jo spremlja tudi zahtevnejša aparatura, po drugi strani pa iz zahtevnosti stanja pacienta, ki ga dializiramo (bolniki z multiorganskimi okvarami, hudo travmatizirani, s septičnimi stanji, zastrupljeni, opečeni, po CV in drugih operacijah). Pri vseh teh bolnikih lahko pride tudi do akutne okvare ledvic in za preživetje potrebujejo tudi eno od oblik nadomestnega zdravljenja z dializo. Prav tako v isto stopnjo zahtevnosti sodi izvajanje zahtevnih oblik dialize pri nesto-

bilnih kroničnih dializnih bolnikih po operativnih posegih, krvavitvah iz prebavil in bolnikih s srčnim popuščanjem ali srčnim infarktom (brezheparinska in citratna dializa, CVVHD).

Glede na stopnjo zahtevnosti stroka deli dialize na: dializa I (akutne in zahtevnejše dialize) ter dializa II (kronične dialize).

V plačni razred E035011 – **srednja medicinska sestra v dializi II** oziroma plačni razred E037017 – **diplomirana medicinska sestra v dializi II** se razvrstijo tiste medicinske sestre, ki šele začnejo z delom na dializnem oddelku (začnejo z usposabljanjem s področja nadomestnega zdravljenja) in so njihove poklicne kompetence (vsebina del in nalog) naslednje:

- priprava sebe, delovnega prostora in pripomočkov;
- priprava materiala in aparatur za izvedbo hemodializnega postopka;
- priprava pacienta za postopek hemodialize;
- priprava žilnega pristopa za priključitev na hemodializo;
- priključitev pacienta na hemodializni monitor;
- izvajanje postopkov hemodialize;
- zaključek postopka hemodialize;
- priprava dializnega monitorja za naslednjo hemodializo;
- izvajanje dodatnih postopkov, povezanih s hemodializo;
- spoznavanje različnih oblik peritonealne dialize;
- izvajanje vseh postopkov in posegov v skladu s smernicami za preprečevanje okužb;
- izvajanje temeljnih postopkov oživljanja;
- vzdrževanje zdravstvenih pripomočkov, delovnih orodij, instrumentov;
- varovanje zdravja in okolja, odgovornost za lastno varnost in varnost drugih.

V plačni razred: E035010 – **srednja medicinska sestra v dializi I** oziroma plačni razred: E037016 – **diplomirana medicinska sestra v dializi I** se razvrstijo tiste medicinske sestre, ki so osvojile v prejšnji skupini naštetega znanja in delo opravljajo popolnoma samostojno. Poleg tega samostojno opravljajo še naslednja opravila:

- načrtujejo lastno delo;
- dajejo zdravstveno-vzgojne napotke pacientom in svojem ter širši socialni skupnosti;
- sodelujejo in izvajajo izobraževanje in usposabljanje drugih v okviru delovnega procesa;
- evidentirajo, naročajo in shranjujejo material;
- sodelujejo pri nadzoru dela v strokovnem timu;
- izvajajo samoevalvacijo;
- vodijo razgovore s pacienti, svojci in drugimi strokovnjaki.

4. OPERATIVNA DEJAVNOST

Vprašanje

Katera dela je potrebno opravljati, da so medicinske sestre lahko razporejene na delovno mesto E035018 SMS V OPERACIJSKI SOBI? Po tolmačenjih, ki so jih zaposleni prejeli s strani sindikatov, naj bi bile na to delovno mesto razporejene medicinske sestre, ki delajo v operacijskih sobah, medicinske sestre, ki delajo v endoskopskih ambulantah, kjer poteka izvajanje gastroskopij, kolonoskopij, ter v proktoloških ambulantah. Ali je takšna usmeritev pravilna in temu primerna tudi razporeditev medicinskih sester?

Odgovor - strokovno stališče Zbornice - Zveze

k razporeditvam zaposlenih v plačne razrede – E035018 srednja medicinska sestra v operacijski sobi in E037010 diplomirana medicinska sestra – operacijska medicinska sestra

Diplomirane medicinske sestre in srednje medicinske sestre s specialnimi znanji v operativni dejavnosti, zaposlene in sistemizirane v operacijskih blokih v vseh slovenskih bolnišnicah in obeh UKC, imajo kompetence za opravljanje naslednjih del in nalog:

Za izvajanje perioperativne zdravstvene nege je zadolžena operativna medicinska sestra (OPMS), ki mora obvladati naslednje naloge:

- nudenje individualne zdravstvene nege na osnovi negovalnih intervencij pacientom, ki so podvrženi zdravljenju in preiskavam v perioperativnem obdobju;
- uveljavljanje uspešnega komuniciranja s pacienti, njihovimi svojci in ostalim osebjem, ki sodeluje pri njihovi oskrbi;
- sposobnost organiziranja in opravljanja zdravstveno-negovalne službe v operacijski enoti ob upoštevanju razpoložljivih kadrovskih, materialnih in finančnih sredstev;
- sposobnost racionalnega in učinkovitega ukrepanja v nepredvidenih situacijah (npr. urgentnih situacijah ...);
- zagotavljanje varnosti pacientov in osebja v operacijski enoti;
- razvijanje timskega pristopa k celostni zdravstveni negi pacienta v operacijski enoti ter med osebjem, ki dela v tej enoti;
- dokazovanje usposobljenosti za specifične naloge, ki jih mora obvladati vsaka OPMS glede na zahteve delovnega mesta (umita, neumita OPMS, postavljanje perioperativnih negovalnih diagnoz);
- poznavanje etičnih in pravnih vidikov perioperativne zdravstvene nege;
- razvijanje in vzdrževanje visokega standarda strokovne zdravstvene nege v operacijski enoti;
- razumevanje pomena dokumentiranja, neprekinjenega izobraževanja in raziskovalnega dela, usmerjenega v razvoj stroke.

Perioperativno zdravstveno nego izvajajo v dveh strokovnih vlogah: **umita OPMS** instrumentira med operacijo, **neumita OPMS** streže umiti kolegici in kirurški ekipi ter skrbi za varnost pacienta in osebja.

Delokrog OPMS je za zgoraj navedene profile enak. Pri tem je treba upoštevati pridobljene pravice srednjih medicinskih sester s specialnimi znanji (izobraževanje za instrumentarke), ki so ta naziv pridobile v času, ko je bil sistem oz. seznam poklicev drugačen kot danes. Te so zaradi deficitarnosti kadra pridobile izobrazbo s specialnimi znanji kot takratne višje medicinske sestre. Vsa leta so opravljale – in opravljajo še danes – naloge kot diplomirane operacijske medicinske sestre.

Srednje medicinske sestre in zdravstveni tehniki brez specialnih znanj pa lahko do uvedbe nacionalnih poklicnih kvalifikacij opravljajo delo v substerilizacijah, v oskrbi operacijskih blokov.

5. ENDOSKOPSKA DEJAVNOST

Medicinske sestre, ki delajo v endoskopski dejavnosti, naj bodo glede na delokrog razvrščene enako kot medicinske sestre, ki delajo v operacijski dejavnosti.

6. INTENZIVNA TERAPIJA

Vprašanje

Vljudno prosim za odgovor na vprašanje, na podlagi kakšnih kriterijev se razvrstijo delavci zdravstvene nege v kategorije intenzivna terapija I, II oz. intenzivna terapija III.

Odgovor - strokovno stališče Zbornice - Zveze

Zaposlene v zdravstveni negi v kategorijah intenzivna terapija I, II oz. intenzivna terapija III se razporedi na podlagi normativov in standardov intenzivne terapije, ki so:

- v skladu s kriteriji Evropskega združenja za intenzivno medicino;
- na podlagi kriterijev slovenske kategorizacije zahtevnosti zdravstvene nege;
- na podlagi priznanih kategorij organizacijskih enot intenzivne terapije v posameznih bolnišnicah s strani plačnika.

7. ZOBOZDRAVSTVENI ASISTENTI

Vprašanje

Ali se lahko zobno asistentko s končano srednjo šolo za zobozdravstveno asistentko (končano leta 1976) razvrsti na delovno mesto zobozdravstveni asistent s PR 22 (E035027)? Iz odgovorov je bilo namreč razvidno, da se zobne asistentke uvršča na delovno mesto srednja medicinska sestra v ambulantni in da je za delovno mesto zobozdravstveni asistent potrebno opraviti nacionalno poklicno kvalifikacijo in pridobiti ustrezen certifikat. Kakšen certifikat pa te delavke sploh lahko pridobijo, če že imajo končano šolo za zobozdravstvene asistente?

Odgovor - strokovno stališče Zbornice - Zveze

Poklicne kompetence ter delovne naloge, znanja in veščine, za katere so se izobraževali zdravstveni tehniki – zobozdravstveni asistenti v srednješolskih izobraževalnih programih zobozdravstveni asistent (Maribor, Ljubljana) in si pridobili strokovni naziv zobozdravstveni asistent/zobozdravstvena asistentka do zaključka tega izobraževalnega programa, so enake poklicnemu standardu oz. standardu poklicnih strokovnih znanj in spretnosti zobozdravstveni asistent/zobozdravstvena asistentka 7240.001.5.0

8. STROKOVNI VODJE

Zbornica – Zveza je zavzela tudi strokovno stališče v zvezi z razporeditvami zaposlenih v plačne razrede – vodje centra, službe ali delovne enote.

V zvezi z vprašanji, ki se nanašajo na razporejanje tistih zaposlenih, ki samostojno vodijo centre, službe ali delovne enote (operacijski blok, urgentni blok, sterilizacije, nujno medicinsko pomoč ali reševalno postajo, patronažno službo), je potrebno v celoti upoštevati določbe druge (2) točke tretjega (3) člena Aneksa h Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS 60/08); razporedi se:

- vodja centra, službe, delovne enote I nad 100 zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi;
- vodja centra, službe, delovne enote II od 51 do 100 zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi;
- vodja centra, službe, delovne enote III od 10 do 50 zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi.

Strokovna stališča k posameznim vprašanjem so pripravljena na podlagi mnenj strokovnih področij zdravstvene in babiške nege in v sodelovanju s Sindikatom delavcev v zdravstveni negi Slovenije.

9. BABIŠKA NEGA

Diplomirane babice in medicinske sestre – babice s srednjo izobrazbo (oz. medicinske sestre babice po sklepu 4.2/18-2004: RSKZN), zaposlene in sistemizirane v porodnih blokih v vseh slovenskih porodnišnicah, imajo kompetence za naslednje dela in naloge, ki so usklajene s kompetencami po Seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti:

- skrbijo za mater in ji pomagajo med porodom ter med porodom spremljajo stanje ploda v maternici z ustreznimi kliničnimi metodami in tehničnimi sredstvi;

- izvajajo spontane porode, vključno z epiziotomijo, kjer je to potrebno, v nujnih primerih pa tudi porod v medenični vstavi;
- prepoznajo opozorilne znake abnormalnosti pri materi ali otroku, ki morda zahtevajo pregled s strani zdravnika in zdravniku pomagajo, kadar je to potrebno, izvajajo ustrezne intervencijske ukrepe v zdravnikovi odsotnosti, zlasti ročno odstranitev posteljice, ki ji morda sledi ročni pregled maternice;
- pregledujejo in negujejo novorojenega otroka, ukrepajo po lastni presoji v primeru potrebe in izvajajo takojšnje oživljanje, če je to potrebno;
- negujejo mater in spremljajo njen napredek v poporodnem obdobju ter ji nudijo vse potrebne nasvete o negi otroka, da mu bo omogočila optimalen razvoj.

Po sklepu Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego so kompetence babic/babičarjev v porodnem bloku enake, pri čemer je treba upoštevati pridobljene pravice tistih, ki so ta naziv dobili v času, ko je bil sistem oz. seznam poklicev drugačen in ni bilo mogoče pridobiti naziva diplomirana babica/babičar, vsa leta pa so opravljali identično delo kot danes diplomirana babica/babičar.

Glede na zgoraj navedene poklicne kompetence torej za:

- diplomirane babice v vseh slovenskih porodnišnicah in porodniških oddelkih, ki so zaposlene v porodnem bloku, velja, da naj bodo v vseh zavodih razporejene v plačni razred 33 (diplomirana babica v porodnem bloku IT III), saj tudi ne bo razlik v razporejanju zdravnikov – porodničarjev glede na zaposlitev v različnih zavodih;
- za medicinske sestre – babice, ki so že doslej, skladno s 145. členom Zakona o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št. 1/80), opravljale delo na VI. stopnji izobrazbe, menimo, da naj jih zavodi skladno z določbo drugega odstavka 12. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-I) (Ur. L. RS 58/08) uvrstijo v plačni razred, ki je za največ pet plačnih razredov višji od plačnega razreda delovnega mesta oziroma naziva, vendar ne v višji plačni razred, kot ga je možno doseči z napredovanjem, in si za to pridobijo soglasje pristojnega ministra.

NUJNO OBVESTILO

Predsednicam/predsednikom strokovnih sekcij in strokovnih društev! Izobraževalnim zavodom in drugim organizacijam!

Vljudno prosimo, da nam tako kot vsako leto do 20. oktobra pošljete podatke o vseh predvidenih izobraževanjih, ki jih boste organizirali v letu 2009, da bodo lahko vsi morebitni udeleženci načrtovali izobraževanja posameznikov in sredstva za izobraževanje v letu 2009.

Predlogi izobraževanj naj vsebujejo naslednje podatke:

- ime organizatorja,
- delovni naslov oziroma temo izobraževanja,
- predvideni datum in trajanje izobraževanja,
- kraj izobraževanja,
- predvideno višino kotizacije in kontaktni naslov za dodatne informacije.

Vsa načrtovana izobraževanja bomo objavili v novembrski številki Utripa.

Uredniški odbor Utripa

Čaka nas še veliko dela

Intervju z mag. Zdenko Tičar, podsekretarko na Ministrstvu za zdravje

Biserka Marolt Meden

Mladostna sogovornica uvodoma pove, da ima že 26 let delovne dobe. Tako kot njena izobraževalna pot je pestra tudi njena poklicna dejavnost. Kot da bi želela preskusiti vse možne ravni izobraževanja in različna delovišča v različnih zavodih, da bi potem lahko res na podlagi pridobljenega znanja in delovnih izkušenj na neki način zastopala in predstavljala področje zdravstvene nege v okviru Ministrstva za zdravje.

foto: BMM

Zdenka Tičar je uspešno končala Srednjo zdravstveno šolo in se zaposlila na Infekcijski kliniki Kliničnega centra v Ljubljani ter se ob delu vpisala na Višjo šolo za medicinske sestre. Uspešno jo je zaključila in se zaposlila v operacijskem bloku UKC kot inštrumentarka.

Potem se je za deset let posvetila družini, ki se je povečala kar za tri otroke.

Zaradi družinskih obveznosti je zamenjala službo in delala najprej v porodnišnici v Kranju ter nato kot patronažna sestra.

Spet si je zaželela novih znanj, vpisala se je na Visoko upravno šolo v Ljubljani in jo po petih letih uspešno zaključila.

Zaposlila se je v domu starejših občanov v Preddvoru in vpisala magistrski študij na Fakulteti za državne in evropske študije.

Pridobila je tudi potrebno pedagoško-andragoško izobrazbo na Filozofski fakulteti in opravila strokovni izpit na Ministrstvu za šolstvo.

Začela je poučevati strokovne predmete na Ljudski univerzi v Kranju, ki ji je zvesta še danes, ko na Ministrstvu za zdravje od maja letos opravlja dela in naloge podsekretarke v Direktoratu za zdravstveno varstvo, ki ga vodi državni sekretar, prim. Janez Remškar, dr. med.

Po napornem sestanku glavnih medicinskih sester slovenskih bolnišnic, ki je v razgretem ozračju grožnje z belo stavko potekal v UKC v Ljubljani in mu je prisostvovala tudi naša sogovornica, si je vzela čas za pogovor. Uvodoma sva se strinjali, da se ne bova pogovarjali o plačah, ker so za reševanje te problematike odgovorni drugi.

Kakšno je vaše področje dela na Ministrstvu za zdravje (v nad. MZ)?

Pokrivam celotno področje zdravstvene nege, saj sem edina na MZ, ki se posebej ukvarjam s to dejavnostjo. Brez dobrega sodelovanja z zaposlenimi na Zbornici – Zvezi bi zelo težko opravljal vse naloge, s katerimi se srečujem.

Če prav razumem, je nalog in dela veliko, vi pa sami?

Tako je. Takoj ko sem prišla na MZ, sem se soočila s kupom nerešenih vlog v zvezi s priznanjem pripravništva oziroma strokovnih izpitov, ki jih medicinske sestre potrebujejo za vpis v register. Moja predhodnica se je upokojila že v letu 2007 in tako sem kar padla v kopico dela, saj vsi pričakujejo, da bodo vloge hitro rešene. Zato si želim, da bi se kmalu oblikoval tim strokovnjakov za področje zdravstvene nege, ki bi lahko v celoti in v skladu s pričakovanji opravljal naloge s področja zdravstvene nege na našem ministrstvu.

Kako rešujete vloge?

Osnova za moje delo na tem področju je seveda Pravilnik o pripravništvu in opravljanju strokovnega izpita. Zadala sem si cilj, da vse vloge rešujem na podlagi enotnega vrednotenja pridobljene izobrazbe za posamezne skupine. Tako na primer imajo višje medicinske sestre, ki so opravile strokovni izpit za medicinske sestre, z dvajsetimi leti delovne dobe priznan strokovni izpit. Zdravstveni tehniki in tehnice, ki so ob delu pridobili naziv diplomirane medicinske sestre oziroma diplomirani zdravstvenik, pa morajo opraviti trimesečno dopolnilno pripravništvo in strokovni izpit iz dveh predmetov – običajno je eden iz stroke in eden iz zakonodaje. Veliko je tudi vlog tujcev. Vsi, ki so se zaposlili pri nas po letu 1991, morajo opraviti strokovni izpit v celoti. Izjema so državljani iz EU, kjer velja prost pretok delovne sile. Ker se je pravilnik večkrat spreminjal, je treba pri reševanju vlog upoštevati vse specifikke.

Omenili ste, da bo vlog vedno manj?

Tako je. Dela v letošnjem letu je tako veliko zato, ker uvajamo register izvajalcev zdravstvene nege. Ko bomo večino vlog rešili, bo tega dela bistveno manj. Danes vstopamo v sistem izobraževanja po direktivi EU, ki je ukinila pripravništvo in strokovni izpit. Vsi tisti, ki so se vpisali na visoko šolo ali univerzo v šolskem letu 2004/05, so že imeli v celotnem izobraževanju kar 2300 ur kliničnih vaj, kar zagotavlja, da bodo šolanje končali tako usposobljeni, da niti pripravništvo niti strokovni izpit ne bosta več potrebna.

Sliši se idealno, kaj pa bo to pomenilo v praksi?

Zavedamo se, da bo kljub temu potrebno usposabljanje na konkretnem delovnem mestu. Zato se že dogovarjamo, kako bi to usposabljanje, ki bo bremenilo delodajalce, izpeljali na najbolj učinkovit in enoten način za celotno državo. V septembru smo na MZ že sklicali strokovni posvet in opredelili ključne točke, kjer potrebujemo poenotenje. To so: mentorstvo, čas uvajanja in financiranje. Sledili bodo konkretni dogovori med ZZSZ, delodajalci in našim ministrstvom.

Kaj pa bo v ospredju vašega dela v prihodnje?

Najbolj urgentno je področje kompetenc. Razmejitev bo lažje zapisati na papirju, kot urediti stvari v dejanski praksi. Nekaj so dokumenti in nekaj drugega je vsakdanja praksa. Jasno je, da zdravstveni tehniki ne smejo opravljati dela, za katerega niso usposobljeni, kar pa ne pomeni, da medicinske sestre ne smejo poskrbeti za opravila, ki jih lahko opravljajo zaposleni na področju zdravstvene nege z nižjo stopnjo izobrazbe. Zavedati se moramo tudi tega, da je bila srednja zdravstvena šola pred 25 leti čisto drugačna, kot je bila po uvedbi usmerjenega izobraževanja. Tedaj je bil velik poudarek na stroki zdravstvene nege, potem pa so bila znanja, ki so jih pridobivali, bolj splošna in je bilo uporabnega znanja manj.

Menite, da morate biti za dobro delo na področju zdravstvene nege poklicani?

Tako je. Najprej si človek, ki s srcem opravlja svoje delo. Če ni si poklican za to, ti nobena šola ne more dati vsega tistega, kar mora imeti oziroma znati medicinska sestra. Delo na področju zdravstvene nege je predvsem delo z ljudmi in za delo z ljudmi moraš imeti posebne človeške kvalitete. V dokumentih ne piše, da se medicinska sestra ne sme lotiti nekega opravila, ki je sicer v domeni srednje medicinske sestre, in velikokrat je treba v interesu dobre zdravstvene oskrbe pacienta narediti tudi kaj, kar ni v tvoji pristojnosti. Tudi diplomirane medicinske sestre bodo v bodoče morale več delati s pacienti in manj z dokumenti.

Je osebni dohodek tisti, ki je odločilen pri odločitvi za poklic medicinske sestre?

Raziskave, ki sem jih opravljala tudi sama, kažejo, da so na prvem mestu dobri delovni pogoji. Razumevanje v timu in med sodelavci. Dohodek je šele na tretjem mestu.

Kakšno pa je vaše mnenje o zakonu o zdravstveni negi?

Nujno ga potrebujemo. Prepričana sem, da bomo aktivnosti v zvezi s sprejemanjem tega pomembnega dokumenta v kratkem nadaljevali in pospešili, tako da bo zakon tudi kmalu sprejet.

Srečujemo se z različnimi mnenji: vzpodbujati ali ne ustanovljati novih visokih šol za zdravstveno nego, so nove šole dovolj kakovostne ali ne ...

Vsaka nova visoka šola za zdravstveno nego mora imeti ustrezno klinično okolje, kjer bo izvajana klinična praksa, in dovolj

ustreznih mentorjev. Vemo pa, da teh pogojev vsi ne morejo zagotoviti.

Postavlja se tudi vprašanje, koliko diplomiranih medicinskih sester še potrebujemo? Imamo narejene kadrovske projekcije?

Projekcije, ki jih imamo, predvidevajo, da bi se delež diplomiranih medicinskih sester povečal tako, da bi bilo razmerje med diplomiranimi medicinskimi sestrami in zdravstvenimi tehnikami 70:30. Pri tem pa nismo upoštevali, da bomo morali spremeniti oziroma razširiti delokrog diplomiranih medicinskih sester, če bomo hoteli zagotoviti kakovostno zdravstveno nego, ki jo bomo lahko tudi financirali. Korenito bo treba spremeniti tudi miselnost samih diplomiranih medicinskih sester o tem, kaj je njihov delokrog.

Kadrovske projekcije pa so se predvsem preveč prilagajale željam managementa.

Kako, menite, bi se lotili sodelovanja med zdravstveno nego in socialno oskrbo, tako na področju celostne oskrbe ljudi v domačem okolju kot v socialnih in posebnih zavodih, kjer pristojnosti med medicinskimi sestrami in socialnimi delavci niso dorečene?

Zavedati se moramo, da je manjši del izvajanja oskrbe v domačem okolju socialna oskrba in ni prav, da vsa opravila na področju oskrbe opravlja osebje z nižjo stopnjo izobrazbe oziroma tisti, ki so pridobili izobrazbo – nacionalno poklicno kvalifikacijo – oskrbovalca v nekaj mesecih ... Tudi v predlogu Zakona o dolgotrajni oskrbi imajo verjetno oskrbovalci preveliko vlogo na področju, ki bi moralo biti pokrito z visoko strokovno zdravstveno nego. Torej se bomo morali še veliko dogovarjati, popuščati in sprejemati kompromise. Področje je sestavljeno iz socialnega in zdravstvenega. Delo mora potekati timsko, žal pa je pri nas takega dela še zelo malo.

Timsko delo v zdravstvu – fikcija ali bližnja realnost?

Čisto na kratko – nujnost v bližnji prihodnosti.

Čisto na koncu pa vprašanje, ki ga pogosto postavljajo naše članice in člani. V zadnjih mesecih namreč čakajo na licenco, ki jih Zbornica – Zveza že od 1. julija ne more več podeljevati, ker še ni podpisana nova pogodba z Ministrstvom za zdravje.

Zakaj pogodba še ni podpisana?

Težko je s prstom pokazati na krivca za to stanje. Dejstvo je, da je bila prejšnja pogodba pripravljena in podpisana na podlagi napačnih ocen, ki jih je pripravilo prejšnje vodstvo Zbornice – Zveze. Predlog za novo pogodbo vsebuje kar za sto odstotkov višji znesek, ki ga za delo potrebuje Zbornica – Zveza. Zato so zahteve ministrice, da je treba to povečanje natančno utemeljiti, popolnoma na mestu, kar pa na žalost podaljšuje čas podpisa nove pogodbe. Prepričana pa sem, da bo pogodba v kratkem podpisana in bo tudi strokovna služba Zbornice – Zveze, ki dela tudi zdaj, le formalno odločb ne more izdajati, hitro nadoknadila zamujeno.

Še veliko vprašanj je ostalo v zraku, a osemurni delavnik je bil že globoko presežen in gospa Zdenka Tičar je hitela domov v Visoko pri Kranju. Tokrat ne na vlak, ki je njeno običajno prevožno sredstvo na relaciji Kranj–Ljubljana–Kranj, ker jo je do Kranja peljala direktorica Zbornice – Zveze, ki je hitela na sestanek izvršnega odbora gorenjskega društva ... Polno zaposleni ženski, ki delata več stvari naenkrat in izkoristita vsak trenutek, da izmenjata informacije, izkušnje ...

Srečno pot na Gorenjsko obema.

17. svetovni kongres enterostomalne terapije kot strokovno srečanje

Suzana Majcen Dvoršak

Vsako strokovno srečanje nam ponudi možnost pridobivati nova znanja, srečati kolegice in kolege, navezati nova poznanstva, deliti strokovne izkušnje. Svetovni kongres je dogodek, ki še posebej privabi velike strokovnjake in tudi veliko udeležencev.

Moto kongresa s področja enterostomalne terapije WCET, »Vse poti nas vodijo skupaj«, nam je pomagal, da smo lahko združili različne vidike zdravstvene nege ter strokovnjake različnih strokovnih področij pretežno zdravstvene nege z enim samim ciljem – omogočiti stomistom, ljudem, ki trpijo zaradi inkontinence, in pacientom z različnimi ranami čim bolj kakovostno življenje.

Osnovne teme, **zdravstveno nego pacientov s stomo, inkontinenco in rano** smo razširili s podtemami, kot so: organizacija zdravstvene nege, pedagoško delo na omenjenih področjih, raziskovanje, etični vidik, še posebej varovanje pacientovih pravic, področje motenj v spolnosti, spremenjene telesne podobe, pogled na komplementarno in naravno zdravilstvo ter druga področja, vezana na teme v enterostomalni terapiji.

V program smo v **30 vsebinsko različnih sklopov razvrstili 161 prejetih predavanj** (izvlečkov) domačih in tujih predavateljev, tako vabljenih kot tistih, ki so se prijavili kot aktivni udeleženci. Z 61 prispevki slovenskih avtorjev smo presegli pričakovanih 30 odstotkov prispevkov, ki naj bi jih pripravili domači udeleženci kongresa. Če k temu prištejemo dejstvo, da je pri skoraj polovici domačih predavanj sodelovalo več kolegic in kolegov, tudi nekaj tistih, ki se kongresa niso udeležili, smo z odzivom tako domače kot tuje strokovne javnosti lahko zelo zadovoljni.

V program sta bila vključena **dva satelitska simpozija ter pet delavnic** na temo inkontinence in spolnosti, pa tudi pisanje strokovnega članka; ta delavnica je bila usmerjena k cilju, da se naučimo svoje zanje in strokovne izkušnje zapisati v strokovni članek. Žal je, zaradi bolezni predavateljice, odpadla zanimiva delavnica o izgorevanju, pohvaliti pa je treba kolegice, ki so pripravile delavnico na temo inkontinence pri ženskah.

Poseben sklop predavanj je bil namenjen **predstavitvi izsledkov nacionalne raziskave** o kakovosti življenja stomistov v Sloveniji. V raziskovalni skupini smo se zbrale kolegice »iz vseh vetrov«, pripravile in izpeljale anketo pri slovenskih stomistih na temo življenja s stomo ter rezultate predstavile v sklopu sedmih predavanj. To je bil po ocenah sodelujočih eden od »viškov« našega strokovnega dela, tako zaradi obsežnosti in intenzitete de-

la kot dinamike v raziskovalni skupini.

Veliko pozornosti je vzbudil **sklop predavanj o spremenjeni telesni podobi**. Tudi sicer je bil ves program kongresa po mnenju udeležencev kakovostno pripravljen in izpeljan, za kar pa gre zahvala vsem, ki ste s svojimi prispevki obogatili strokovni program, še posebej tistim, za katere je bila to prva tovrstna izkušnja in ste morali za ta korak zbrati veliko poguma.

Aktivno udeležbo na kongresu predstavlja tudi **priprava posterja**; ogledali smo si jih lahko 120, od tega 17 slovenskih avtorjev. Razdeljeni so bili v tri sklope, in sicer klinični, izobraževalni in raziskovalni, ter devet podsklopov: stoma, rana, fekalna in urinska inkontinenca, fistule, izobraževanje, kakovost življenja, organizacija dela in razno. Vsi posterji so bili ocenjeni s strani komisije, ki jo je izbrala predsednica izobraževalnega odbora svetovnega združenja Louise Forest Lalande.

Strokovno izkušnjo kongresa smo zaključili **z ogledi treh velikih zdravstvenih inštitucij** v Ljubljani: Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, Onkološkega inštituta Ljubljana in Inštituta Republike Slovenije za rehabilitacijo. Pripravljeni ogledi omenjenih inštitucij žal niso bili tako množično obiskani, kot smo pričakovali (načrtovani so bili ob zaključku kongresa), vendar pa so bili tisti, ki so se jih udeležili, z ogledi zelo zadovoljni. Zahvala gre kolegicam in kolegom v posameznih inštitucijah, ki so ob pripravi in izvedbi ogledov sodelovali, pa tudi vodstvom zavodov za posluš in pripravljenost.

Po rezultatih analize evalvacijskih vprašalnikov in glede na povratne zahvale udeležencev kongresa lahko ugotovimo, da je bil 17. svetovni kongres enterostomalne terapije zelo uspešen tudi na strokovnem področju.

Lahko rečem, da je bila priprava svetovnega kongresa zame osebno velika in posebna izkušnja, ki mi je ponudila možnost sodelovati z zelo zanimivimi ljudmi, početi stvari, ki si jih pred tem nisem nikoli niti zamišljala, in preseči tisto, za kar sem mislila, da so meje mojih sposobnosti.

Upam, da je strokovni program dosegel tudi vaša pričakovanja in pripomogel k vašemu osebnemu in strokovnemu razvoju.

Aktivnosti v Državnem svetu

Peter Požun, državni svetnik

September je bil predvolilno obarvan tudi v aktivnostih Državnega sveta, čeprav naj bi zanj veljalo načelo neustrankarstva.

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

V okviru tekočih parlamentarnih dejavnosti smo v komisiji Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ter v komisiji Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve obravnavali **Predlog Direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb, ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost.**

Sprejeli smo mnenje, da je predlog Direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb, ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, skladen z načelom subsidiarnosti, ki je uveljavljena norma v Evropski uniji. Direktiva uveljavlja načelo **nediskriminatornosti** zaradi verovanja, prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti tudi na ostala družbena področja, zunaj trga dela, saj je bilo doslej tako urejeno samo področje zaposlovanja.

Direktiva EU je instrument, ki najbolje zagotavlja usklajeno minimalno raven zaščite pred diskriminacijo po vsej Evropski uniji, hkrati pa posameznim državam članicam, ki to želijo, dovoljuje, da zagotovijo zaščito, ki presega minimalne standarde. Prav tako jim dovoljuje, da izberejo najprimernejši način za uveljavitev sankcij. Glede na pretekle izkušnje na področju nediskriminacije je direktiva najprimernejši instrument.

Na njeni osnovi morajo države članice Skupnosti prepovedati diskriminacijo na podlagi vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti na celi vrsti področij zunaj trga dela, vključno s socialno zaščito, izobraževanjem ter dostopom do blaga in storitev, skupaj s stanovanji in preskrbo z njimi.

Stekle so tudi priprave na posvet, ki ga organizira Državni svet ob Mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami z naslovom: **Ženske in zdravje. Vabljeni 25. novembra 2008 v veliko sejno dvorano Državnega sveta.**

S prof. dr. Francetom Bučarjem, soustvarjalcem slovenske ustave in prvim predsednikom prve demokratično izvoljene skupščine Republike Slovenije, je tekel razgovor o stanju in perspektivi slovenske parlamentarne demokracije ter družbe kot celote. Prof. Bučar je zavrnil tudi v javnosti prisotno tezo o **nepotrebnosti Državnega sveta**. Slednji ima po Bučarjevem mnenju dovolj močna orodja, npr. zakonodajno iniciativo in pravico do odločilnega veta. Državni svet zaradi svoje interesne sestave predstavlja protiutež strankarsko politični prevladi, ki se zlije v »istost«, katere vrh je v vodstvu politične stranke, in s tem v demontažo funkcije parlamentarnega sistema.

**BOLNIŠNICA ZA ŽENSKÉ BOLEZNI
IN PORODNIŠTVO POSTOJNA**
Prečna ulica 4, 6230 POSTOJNA

razpisuje prosto delovno mesto

diplomirana babica v negovalni poporodni negi – pripravnik (m/ž).

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- diplomirana babica
- znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas devet mesecev za opravljanje pripravništva.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni na naslov:

BOLNIŠNICA ZA ŽENSKÉ BOLEZNI IN PORODNIŠTVO POSTOJNA,
Prečna ulica 4, 6230 POSTOJNA
z oznako na ovojnici "za razpis".

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od izbire.

Direktorica:
Alenka Pleško Mlakar, dr. med.

Bodite previdni

Pomoč v boju proti ponarejenim zdravilom – skrb za boljšo varnost pacientov

Ozadje

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) definira ponarejena zdravila kot tista, ki so namerno, in z namenom prevarati, napačno označena glede identitete in/ali izvora; vključujejo lahko izdelke s pravilnimi sestavinami, ki pa so v nepravni embalaži, izdelke z napačnimi sestavinami, izdelke brez učinkovin ali s premalo učinkovinami.

Ponarejanje se lahko nanaša tako na ime blagovne znamke kot na splošne izdelke, zdravila na recept in tista, ki jih izdajajo brez recepta, pa tudi na tradicionalne zdravilne pripravke. Ponareški lahko vsebujejo različne sestavine, tako neškodljive kot toksične, ali pa različne količine sestavin.

Grožnja za varnost pacientov

Ponarejena zdravila so nevarna in neučinkovita. Povzročajo zapravljanje virov, porabljenih za nakup, popisovanje, transport in razdeljevanje, poleg tega imajo malo ali nič učinka, lahko pa pacientu celo škodujejo. Ponarejeni medicinski izdelki ogrožajo varnost pacienta, v najboljšem primeru ne izboljšajo njegovega stanja, lahko pa poslabšajo bolezen ali celo povzročijo smrt. Ogrožajo zdravje prebivalstva, ker povečujejo odpornost na določena zdravila (na primer antimikrobna zdravila in antimalarike) ter zmanjšujejo zaupanje pacientov v zdravstvene strokovnjake in v zdravstvene sisteme, za katere potem mislijo, da niso sposobni zagotoviti ustreznega zdravljenja.

Razširjenost ponarejenih zdravil v zdravstvenih sistemih

Po dokaj zanesljivih ocenah je delež prodanih ponarejenih zdravil v razvitih državah pod enim odstotkom, v državah v razvoju pa se giblje med desetimi in tridesetimi odstotki, odvisno od zemljepisnega področja.¹

Ponarejanje je običajno bolj razširjeno tam, kjer ni zadostnega regulatornega in pravnega nadzora, do razlik pa prihaja tudi med podeželskimi in mestnimi okolji znotraj iste države. Prav zaradi tega ima vsak zdravstveni strokovnjak pomembno vlogo pri preprečevanju, da bi takšna zdravila dosegla paciente in ogrozila njihovo zdravje.

Kaj lahko storijo zdravstveni strokovnjaki?

Obstaja nekaj ključnih korakov, ki jih lahko storijo zdravstveni strokovnjaki, da prepoznajo in prijavijo ponarejena zdravila, pomagajo v boju proti takšnemu zločinskemu početju ter poskrbijo za bolj varno zdravljenje.

Komuniciranje s pacienti

Številna ponarejena zdravila prvi odkrijejo pacienti. Zdravstveni strokovnjaki morajo pacientom zaupati kakršnekoli skrbi v zvezi ponarejenimi zdravili tako, da se počutijo varne in ne ogrožene, vedno morajo biti pozorni, da po nepotrebnem ne spodbudijo zaupanja v zdravljenje.

V čakalnici, na pulte in v skupne prostore lahko namestimo letake z informacijami, ki jih pacienti lahko preberejo. Na stene zdravniških ordinacij, ambulant, lekarn, klinik, bolnišnic in centrov v skupnostih lahko obesimo plakate. Pacienti potem lahko v zvezi s tem postavljajo vprašanja ali pa spontano začnejo pogovor o tej problematiki.

O ponarejenih zdravilih se s pacienti lahko pogovarjamo ob različnih priložnostih, na primer ob posvetovanju, v času diagnostičnih testov, ko jim predpisujemo zdravljenje, na mestu, kjer kupujejo zdravila, ali ko spremljamo zdravljenje. Nekateri pacienti ču-

tijo, da so ranljivi, ker imajo težave z zdravjem; zaradi pogovora lahko dobijo občutek ogroženosti ali pa se jim pogovor zdi vsiljiv.

V vsakodnevni praksi

Ko predpisujejo, delijo ali uporabljajo zdravila, morajo zdravstveni strokovnjaki pacientom pojasniti, na kakšen način naj bi zdravilo izboljšalo njihovo zdravje in do kakšnih koristi in/ali stranskih učinkov lahko pride. Pacientom lahko svetujemo, naj zdravila nabavljajo samo iz znanih in zanesljivih virov.

Zdravstveni strokovnjaki lahko paciente spodbudijo, da:

- kupujejo zdravila iz znanih in zanesljivih virov;
 - kupujejo zdravila od ustreznih usposobljenega osebja, na primer od ustreznih kvalificiranih farmacevtov;
 - svojim zdravstvenim strokovnjakom povedo za morebitne težave, odsotnost reakcije, pretirano reakcijo ali za neželen dogodek po uporabi zdravila;
 - pomislijo na možnost, da gre morda za ponarejeno zdravilo le, če se na zdravilo ne odzovejo ali pa se odzovejo na nepričakovan način;
 - so vedno pozorni na možnost, da imajo opravka s ponarejenim zdravilom.
- Če obstaja sum, da gre za ponarejeno zdravilo, mora zdravstveni strokovnjak:
- prositi pacienta, naj zdravilo prinese s seboj – to zdravilo potem primerja z drugimi vzorci;
 - uporabiti orodje za vizualni pregled, ki ga je razvila Svetovna zveza zdravstvenih poklicev, da oceni zdravilo, za katerega se sumi, da je ponarejeno;
 - ukrepati hitro, da zamenja zdravilo, če gre za zdravilo, ki ne ustreza standardom ali je ponarejeno;
 - prijaviti domnevni ponaredek ustreznim oblastem;
 - pomiriti pacienta glede nadaljnega zdravljenja in ustrezno ponovno oceniti terapijo;
 - pomagati pacientu, da dobi nadomestna zdravila, tako da ne ostane brez zdravljenja.

Previdnostni ukrepi

- Ko smo enkrat prepoznali ponarejeno zdravilo, je pomembno, da izvedemo previdnostne ukrepe, s katerimi pred ponareški zaščitimo druge ljudi.
- Posvarite kolege in vodstvo, da ste na delovnem mestu odkrili ponarejena zdravila.
- Opozorite vse zdravstvene strokovnjake, naj bodo pozorni, ker je morda v obtoku še več ponaredkov.
- Obvestite pristojne organe v vaši službi, da so bila najdena ponarejena zdravila.
- Sprožite govorice, da policija že išče kriminalce – slednje jih včasih odvrne od nadaljnjih hudodelstev.
- Preverite, ali se kateri od pacientov ni odzval na zdravila ali pa se je odzval na nepričakovan način.
- Ponovno ocenite možnost, da so v vašem okolju v obtoku tudi druga ponarejena zdravila.
- Spremljajte paciente in se z njimi pogovorite o naslednjih korakih zdravljenja, če je potrjeno, da so jemali ponarejena zdravila.
- Vseh vprašanj in skrbi, ki jih imajo pacienti, se lotite prek seznanjanja z ustreznimi podatki in s pogovorom.

DRAGI SODELAVCI

Ponarejena zdravila predstavljajo resno grožnjo varnosti pacientov in javnemu zdravstvu. Zdravstveni strokovnjaki imamo nenehno odgovornost, da zagotavljamo pacientom varno in pravilno zdravljenje. Svetovno združenje zdravstvenih strokovnjakov (The World Health Professions Alliance – WHPA) si je med glavnimi nalogami zastavilo tudi boj proti ponarejenim zdravilom, ki vsebuje ozaveščanje zdravstvenih delavcev in pripravo načinov ter strategije za odkrivanje ponarejenih zdravil.

Bodite previdni! Sodelujte v boju proti ponarejenim zdravilom!

International Council of Nurses
International Pharmaceutical Federation
World Dental Federation
World Medical Association

¹ Delovna skupina za boj proti ponarejanju medicinskih izdelkov (IMPACT), ki jo je ustanovila Svetovna zdravstvena organizacija za boj proti ponarejenim zdravilom.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V PSIHIATRIJI

PSIHIATRIČNA BOLNIŠNICA ORMOŽ

Organizira strokovno srečanje z naslovom:

KO SE DUŠEVNA MANJRAZVITOST IN DUŠEVNA MOTNJA PREPLETATA ...

Srečanje bo v petek, 17. oktobra 2008,
v DVORCU JERUZALEM, Jeruzalem 8, 2259 Ivanjковci

PROGRAM:

09.00	Registracija udeležencev
09.30	Pozdravni nagovor – Majda Keček,
direktorica Psihiatrične bolnišnice Ormož
10.00 – 10.45	Duševna manjrazvitost in duševna
motnja –
Kristjan Nedog, dr. med., specialist
psihiater
10.45 – 11.15	Kvaliteta življenja duševno manjrazvite
osebe v Psihiatrični bolnišnici Ormož –
Milena Novak, dipl. med. sestra, Valči Kosi,
dipl. med. sestra
11.15 – 11.30	Pravne podlage in dileme pri obravnavi
duševno manjrazvitih in duševno
prizadetih oseb –
Majda Keček, univ. dipl. org. dela
11.30 – 12.00	Odmor s kavo in prigrizkom
12.00 – 12.45	Bolezen kot breme in izziv za duševnost –
dr. Vesna Radonjič Miholič, specialistka
klinične psihologije
12.45 – 13.15	Mali Veliki človek –
Viktorija Štiglic, dipl. med. sestra
13.15 – 14.00	Kosilo
14.00 – 14.30	Posebnosti v komunikaciji oseb z
avtizmom – Aleksandra Glatz, profesor
defektolog – logoped
14.30 – 14.50	Zdravstvena nega duševno manjrazvitih
oseb v zavodu Lukavci – Metka Močnik,
dipl. med. sestra, spec. psih. ZN
14.50 – 15.10	Agresivnost in etične dileme – Ignac
Balažic, dipl. zdravstvenik, spec. psih. ZN
15.10 – 16.00	Okrogla miza – moderator Majda Keček,
univ. dipl. org. dela
16.00	Zaključek s pesmijo in kozarcem zlate
jeseni

Organizacijsko – programski odbor:

Majda Keček, univ. dipl. org. dela,
Vesna Krof, dipl. med. sestra, Romana Nedog, vms

SPLOŠNE INFORMACIJE

Pisne prijave na prijavnici (objavljeni v Utripu), na kateri
naj bo označen način plačila sprejemamo do 10. oktobra
2008. Prijave pošljite na naslov: Majda Keček, Psihiatrična

bolnišnica Ormož, Ptujška cesta 33, 2270 Ormož, ali po
elektronski pošti na naslov: pbo.tajnistvo@siol.net.

Dodatne informacije: Majda Keček, 02 74 15 141.

Kotizacija z DDV za člane je 95 EUR in za nečlane 190
EUR. V kotizacijo so všteti stroški organizacije seminarja in
izdaja zbornika predavanj. Kotizacijo nakažite na TRR NLB,
poslovalnica Tavčarjeva 7, Ljubljana – ZDMSZTS, štev.
02031-0016512314, sklic na št. 00 12007, s pripisom » za
sekcijo MS in ZT v psihiatriji ». Študenti in upokojeanci člani
Zbornice – Zveze so oproščeni plačila kotizacije. Udeležba
na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o
vplačani kotizaciji.

Seminar je pri Zbornici zdravstvene in babiške nege in
Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije v postopku vrednotenja
za pridobitev licenčnih točk ter vpisa v register strokovnih
izobraževanj.

Vljudno vabljeni!

**Visoka šola
za zdravstveno nego
Jesenice**

VISOKA ŠOLA ZA ZDRAVSTVENO NEGO JESENICE
organizira v četrtek 16. 10. 2008 seminar z naslovom

ČUSTVENA INTELIGENCA NA DELOVNEM MESTU

Seminar bo potekal na Visoki šoli za zdravstveno nego
Jesenice, Sp. Plavž 3, Jesenice, s pričetkom ob 9.00 uri.
Program seminarja in informacije o prijavi najdete v
septembrski številki Utripa in na spletni strani VŠZNJ –
www.vszn-je.si

Sledite našemu sloganu Partnerstvo, znanje, razvoj in se
nam pridružite.

Prijazno vabljeni,

DEKANJA
doc. dr. Brigita Skela Savič

Bodite previdni

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

Vabilo na seminar

SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V URGENCI

URGENTNI BOLNIK – STROKOVNI IZZIV

Terme Čatež, 23.- 24.10.2008

Program seminarja:

Četrtek 23.10.2008

- 08.00 - 10.00 Registracija
Prosta dihalna pot, ventilacija
- 10.00 - 10.30 Pozdravni govori
- 10.30 - 10.50 **Reanimacija – kako se usposabljam?**
Marko Zelinka
- 10.50 - 11.10 **Urgentna intubacija**
Irena Buček Hajdarevič
- 11.10 - 11.30 **Uporaba alternativnih pripomočkov za vzpostavitev proste dihalne poti**
Rudi Hočevar
- 11.30 - 11.50 **Dihalna pot pri otroku**
Matej Mažič
- 11.50 - 12.00 Razprava
- 12.00 - 12.30 Odmor
- 12.30 - 12.45 **Pripomočki za ventilacijo v urgentnih situacijah**
Hugon Možina
- 12.45 - 13.00 **Neinvazivne metode ventilacije**
Dejan Perovič
- 13.00 - 13.15 **Aplikacija kisika pri urgentnih bolnikih**
Majda Cotič Anderle
- 13.15 - 13.35 **Akutni zapleti pri bolniku s trajnim zdravljenjem s kisikom na domu**
Lojzka Prestor
- 13.35 - 13.40 Razprava
- 13.40 - 15.00 Odmor za kosilo
- Skrb za varnost na urgentnem oddelku**
- 15.00 - 15.20 **Preprečitev prenosa okužb v urgentni ambulanti**
Mateja Adamlje, Lea Gaspari
- 15.20 - 15.40 **Obravnavanje kontaminiranega bolnika**
Sonja Turnšek, Erik Juhant
- 15.40 - 16.00 **Agresivno vedenje pacientov na urgenci – kako ukrepati**
Maruša Brvar
- 16.00 - 16.20 **Pravni vidiki reakcije na agresijo**
Irena Kočevar
- 16.20 - 16.40 **Skrb za varnost osebja na kirurškem urgentnem oddelku UKC Maribor**
Renata Mlakar, Marija Lešnik
- 16.40 - 17.00 razprava
- Učne delavnice**
- 17.30 - 19.00 **Oskrba tubusa, uporaba alternativnih pripomočkov**

Bojan Juvan

Uporaba laringealnega tubusa

Urška Cankar

Zagotavljanje proste dihalne poti pri otroku

Matej Mažič

Uporaba različnih materialov pri terapevtskih imobilizacijah - komplikacije in ukrepi

Edin Adrovič, Andrej Kramar,
Boštjan Gluhar, Tone Gomboc

Slavnostna večerja ob glasbi

20.30

Petek 24.10.2008

Urgentna stanja s področja urologije in nefrologije

9.00 - 9.20 **Urgentna stanja v urologiji**

Igor Sterle

9.20 - 9.40 **Vloga medicinske sestre pri oskrbi**

urgentnega urološkega bolnika

Urška Urbas, Lučka Vedenik

9.40 - 10.00 **Komplikacije, ki nastopijo zaradi**

nezadostne zdravstvene vzgoja urološkega bolnika

Rozana Prešern

10.00 - 10.20 **Urgentna stanja s področja nefrologije**

Janko Kovač

10.20 - 10.40 **Hiperkaliemija**

Nevenka Kavčič, Žiga Vrhovnik

10.40 - 10.50 Razprava

10.50 - 11.30 Odmor

Proste teme in prikazi primerov

11.30 - 13.30 Program bo objavljen na seminarju

Splošne informacije: Seminar je namenjen vsem, ki želijo pridobiti nova znanja pri oskrbi urgentnih bolnikov. Za seminar bodo dodeljene licenčne točke.

Kotizacija za člane zbornice znaša 160 EUR, za nečlane 320 EUR. V kotizacijo je všteta večerja, zbornik predavanj in osvežitev med odmori. Kotizacijo nakažite na račun ZZBNS – ZDMSBZTS pri NLB, Tavčarjeva 7, št.02031-0016512314 sklic na št.12028

Prijavite se lahko na priloženi prijavnici ali prijavnici objavljeni v Utripu. Prijavnice pošljite na naslov Mojca Homar, Internistična prva pomoč, UKC, 1000 Ljubljana. Prijava je možna tudi z elektronsko prijavnico na internetni strani zbornice.

Prenočišča lahko rezervirate v Termah Čatež na naslov:

- TERME ČATEŽ d.d., Topliška c. 35, 8250 Brežice, služba rezervacij ali telefax : 07 49 35005 ali

- e-pošta: tatjana.pohar@terme-catez.si

Kontaktna oseba: gospa Tatjana Pohar, tel.: 07 49 36 728

Prosimo, da prenočišča rezervirate do 5.10.2008

Dodatne informacije: Majda Cotič Anderle tel. 522 23 61 (majda.cotic@kclj.si)

Vida Bračko tel. 522 21 72 (vida.bracko@kclj.si)

Za programsko organizacijski odbor:

Majda Cotič Anderle

Predsednica strokovne sekcije

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V DERMATOVENEROLOGIJI

vabi na

STROKOVNO ESKURZIJO V NAFTALAN, IVANIČ-GRAD SPECIALISTIČNO BOLNIŠNICO ZA MEDICINSKO REHABILITACIJO

Naftalan je posebna vrste zdravilne nafte, ki jo uporabljajo
za zdravljenje kožnih, revmatskih in drugih bolezni, po
čemer je bolnica tudi dobila ime.

ODHOD: 24. oktober 2008

ČAS POTOVANJA: 1 dan

ČAS ZA PRIJAVO:

do 20. oktobra 2008 oz. do zasedbe prostih mest

PROGRAM STROKOVNE ESKURZIJE:

V zgodnjih jutranjih urah odhod iz Ljubljane, izpred UKC
Ljubljana, vožnja mimo Novega Mesta do mejnega
prehoda Bregana, kjer bomo pot nadaljevali mimo
Zagreba do Ivanič-Grada.

- Prihod v Naftalan z dobrodošlico
- Pozdrav predstojnika bolnice prim. dr. Pero Vržogića in
glavne medicinske sestre, Marice Gregec, višja
medicinska sestra
- Predstavitev Ivanič-Grada
- Predstavitev specialistične bolnišnice Naftalan
- Predavanja: ZDRAVLJENJE, ZDRAVSTVENA NEGA IN
REHABILITACIJA BOLNIKA S PSORIAZO IN PSORIATičNIM
ARTRITISOM S POMOČJO NAFTALANA IN NJEGOVIH
PRIPRAVKOV

- Gordana Krnjević-Pezić, dr.med., dermatovenerolog
- Božica Benc Gerić, višja medicinska sestra
- Karmen Kličan, višji fizioterapevt

- Ogled bolnišnice
- Kosilo in program s folkloro
- Ogled znamenitosti po izboru agencije
- Vrnitev domov v poznih večernih urah

Program strokovne ekskurzije je v postopku pridobitve
licenčnih točk pri Zbornici zdravstvene in babiške nege ter
vpisa v register strokovnih izobraževanj.

CENA IZLETA: 40 EUR

CENA VKLJUČUJE: prevoz s sodobnim turističnim
avtobusom, cestne pristojbine, kosilo v Naftlanu s
folklornim programom, ogledi po programu, osnovno
nezgodno zavarovanje, DDV, vodenje in organizacijo izleta

PRIJAVE: prijave pisno po pošti ali elektronski pošti do 20.
oktobra 2008 oz. do zasedbe prostih mest

Dodatne informacije so na voljo pri:

Mojca Vreček na tel: 01 522 25 39 ali e-mail:

mojcaperic@yahoo.com

Mohorič Jože na GSM 041 734 186 ali e-mail:

joze.mohoric@gmail.com

PRIJAVE:

JOŽE MOHORČ

Podreber 12a

4202 Naklo

GSM 041 734 186

joze.mohoric@gmail.com

POMEMBNO OBVESTILO

V zadnjem mesecu imamo kar nekaj težav s
spletno pošto. Zgodilo se je, da nekaterih
prispevkov nismo prejeli. Odgovorna
urednica potrdi prejem vseh prispevkov, ki
uspešno prispejo na naš elektronski naslov
utrip@zbornica-zveza.si, zato, če potrdila o
prejemu ne dobite, prosimo, pošljite vaš
prispevek ponovno.

Odgovorna urednica Utrip-a

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA REŠEVALCEV V ZDRAVSTVU

Vabi na strokovno srečanje

MODRA LUČ

v petek, 24. oktobra 2008,
Dom II slovenskega tabora Žalec in CVV AMZS, Vransko

08.00 - 09.30 Registracija udeležencev

09.30 - 09.40 **Otvoritev srečanja in pozdrav udeležencev**

I. sklop: PREDAVANJA

09.40 - 10.10 **Varnost v cestnem prometu in vožnja vozil s prednostjo**
Brane Legan, glavni inštruktor varne vožnje AMZS

10.10 - 10.30 **Standard SIST EN 1789: 2000**
Jože Prestor, dipl.zn.

10.30 - 10.50 **Zakaj je reševalno vozilo specialno vozilo?**
Peter Podlunšek, dipl.inž.str.

10.50 - 11.10 **Medicinska oprema in materiali v reševalnih vozilih - stanje v Sloveniji**
Darko Čander, dipl.zn.

11.10 - 11.30 **Prevzem službe ter priprava reševalnega vozila in voznika na vožnjo**
Klemen Gobec, ZT, inž.str.

11.30 - 11.50 ODMOR

11.50 - 12.10 **Reševalno vozilo na intervenciji**
Ervin Kladnik, dipl.zn.

12.10 - 12.25 **Kako zavarujemo kraj intervencije policisti**
Robert Sušan, Sektor prometne policije, GPU Ljubljana

12.25 - 12.40 **Kako zavarujemo kraj intervencije gasilci**
Andrej Štremfelj, JZ GRS Kranj

12.40 - 12.50 **Kako zavaruje kraj intervencije služba za vzdrževanje ceste**
mag. Nataša Kovše, DARS

12.50 - 13.10 **Treningi varne vožnje**
Brane Legan, glavni inštruktor varne vožnje AMZS

13.10 - 13.30 **Ali reševalci potrebujemo treninge varne vožnje – naše izkušnje?**
Andrej Fink, dipl.zn., univ.dipl.org.

13.30 - 13.50 **Stanje glede usposabljanja voznikov reševalnih vozil v Sloveniji**
Robert Škrjanec, dipl.zn.

13.50 - 15.30 KOSILO (CVV AMZS Vransko)

II. sklop: PRAKTIČNI DEL (vodi ga Brane Legan, glavni inštruktor varne vožnje AMZS)

15.30 - 16.30 Ogled Centra varne vožnje AMZS Vransko

16.30 - 18.00 **Demonstracija elementov varne vožnje reševalnega vozila in reševalnega motorja**

18.00 ZAKLJUČEK SEMINARJA

SPLOŠNE INFORMACIJE

Seminar je vpisan v register strokovnega izobraževanja Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, udeležba prinaša licenčne točke za poslušalce in aktivne udeležence ter se upošteva pri napredovanju. Kotizacija za člane Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije znaša 95 EUR, za nečlane 190 EUR. V ceno je vračunan DDV in všteto kosilo ter osvežitve v odmorih. Nujna je pisna prijava na seminar, ki jo pošljite na naslov: OZG OE Zdravstveni dom Kranj, Reševalna postaja, Jože Prestor, Gosposvetska c. 10, 4000 Kranj. Dodatne informacije na E-pošti joze.prestor@zd-kranj.si ali po telefonu 041/ 608 201. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun ZDMSZT: št. 02031 - 0016512314, sklic na številko 00 12021, s pripisom »za Sekcijo reševalcev v zdravstvu«. Omenjeni znesek lahko poravnate tudi po seminarju po prejetju računa (podjetja in zavodi). Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, številko izdane licence za opravljanje dejavnosti zdravstvene in babiške nege ter potrdilo o plačani kotizaciji - virman (če ste znesek nakazali na transakcijski račun). Če se niste že prej prijavili, potrebujete tudi pisno prijavo z ustreznimi podatki (davčna številka zavoda, žig in podpis uradne osebe)!

Vabljeni!

*Predsednik strokovne sekcije
Jože Prestor in organizacijski odbor.*

Združenje zasebnih patronažnih medicinskih sester Krško

E-naslov: zdruzenje.zpms@gmail.com

Spl. stran: www.patronaza.si

Vas vljudo vabi na

3. strokovno srečanje Združenja ZPMS

PATRONAŽNA ZDRAVSTVENA NEGA NOSEČNICE, OTROČNICE, NOVOROJENČKA IN DOJENČKA

ki bo 4. 11. 2008, v dvorani Prostovoljnega gasilskega društva Žalec, Ul. heroja Staneta 1, Žalec

Program:

- 8:30 – 9:30: Registracija udeležencev
- 9:30 – 10:00: Otvoritev strokovnega srečanja
 Slavica Molan, predsednica Združenja ZPMS
 Pozdrav in uvodni nagovor:
 Lojze Posedel, župan Občine Žalec
 Ana Plamberger, pomočnica direktorja za zdravstveno nego, ZD Žalec
 Kulturna točka
- 10:00 – 10:30: **Družina kot subjekt v patronažni zdravstveni negi**
 Doc. dr. Olga Šušteršič, viš.med.ses., univ.dipl.org., Univerza v Ljubljani, Visoka šola za zdravstvo
- 10:30 – 11:00: **Patronažna zdravstvena nega nosečnice**
 Urška Valenčak, dipl.m.s., OE Patronažno varstvo, Zdravstveni dom Adolfa Drolca Maribor
- 11:00 – 11:30: **Patronažna zdravstvena nega otročnice**
 Milena Berčič, dipl.m.s., Patronažna služba, Zdravstveni dom Ljubljana
- 11:30 – 11:45: Odmor
- 11:45 – 12:15: **Podpora patronažne medicinske sestre pri dojenju**
 Aleksandra Mernik Merc, dipl.m.s., IBCLC, Patronažna zdravstvena nega in babištvo, Sl. Bistrica
- 12:15 – 12:45: **Patronažna zdravstvena nega novorojenčka in dojenčka**
 Romana Likar, dipl.m.s., IBCLC, OE Patronažno varstvo, Zdravstveni dom Adolfa Drolca Maribor
- 12:45 – 13:45: Kosilo
- 13:45 – 14:15: **Kontinuirana zdravstvena nega otročnice in novorojenčka**
 Darinka Fras, viš.med.ses., spec.patr.zdr.nege, OE Patronažno varstvo, Zdravstveni dom Adolfa Drolca Maribor
- 14:15 – 14:45: **Timska obravnava nosečnice in otročnice v patronažnem varstvu z vidika ginekologa**
 Aljoša Preskar, dr. med. spec. ginekologije in porodništva, SPE VIVIMUS D.O.O. Krško

14:45 – 1:15: **Timska obravnava dojenčka in novorojenčka v patronažnem varstvu z vidika pediatra**

Prim. doc.dr. Zlata Felc, dr.med., spec. Pediatrije, IBCLC

15:15 – 15:30: Odmor

15:30 – 17:00: **Ravnanje z odpadki v patronažni dejavnosti**

Mateja Berčan, dipl.m.s., higienik, Patronažna zdravstvena dejavnost, IG

17:00 – 17:15: Razprava

Na strokovno srečanje se lahko prijavite s prijavnico, ki je objavljena na naši spletni strani:

<http://www.patronaza.si/Templates/Prijava.doc> ali s prijavnico iz Utripa. Pošljite jo najpozneje do 24. oktobra 2008, na naslov Združenje ZPMS, Dolenja vas 148, 8270 Krško ali na e-naslov: zdruzenje.zpms@gmail.com

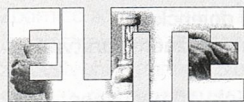
Informacije: zdruzenje.zpms@gmail.com ali po telefonu: Tajana Vrbnjak: 041 736 025, Urška Flajs: 031 795 071, Martina Lesjak Povše: 051 393 454.

Udeleženci bodo prejeli potrdila. Za seminar smo na Zbornico – Zvezo oddali vlogo za vpis v Register strokovnih izobraževanj in pridobitev licenčnih točk. Kotizacija znaša 80 € in jo nakažite vsaj dva dni pred srečanjem na TRR ZPMS: 03155-1000422425, sklic: 00 04-11-2008 V kotizacijo so všteti vsi stroški organizacije in izvedbe srečanja, Zbornik predavanj ter kosilo in napitki med odmori.

*Predsednica Združenja ZPMS
 Slavica Molan*

Članice Organizacijsko – programskega odbora:

- Majda Nešič, dipl.m.s., Združenje ZPMS
 Aleksandra Mernik Merc, dipl.m.s., Združenje ZPMS
 Tajana Vrbnjak, viš.med.ses., Združenje ZPMS
 Martina Lesjak Povše, dipl. m.s., Združenje ZPMS
 Urška Flajs, dipl.m.s., Združenje ZPMS
 Romana Likar, dipl.m.s., OE patronažno varstvo ZD Adolfa Drolca Maribor
 Darinka Fras, viš. med.ses., OE patronažno varstvo ZD Adolfa Drolca Maribor
 Slavica Molan, dipl.m.s., Združenje ZPMS
 Silva Boh, med. sestra, babica, Patronaža, ZD Ljubljana
 Milena Berčič, dipl.m.s., Patronaža, ZD Ljubljana

IZOBRAŽEVANJE, D.O.O.
www.elite-izobrazevanje.si

Verovškova ulica 41
1000 Ljubljana

E-pošta: elite.klara@siol.net
Telefon: 01/515 55 45 ali 041/706 615
Telefax: 01/515 55 40

Bilo nam je tako lepo, da je vredno ponoviti, zato se nam tokrat pridružite na seminarju

ŽENSKO ŽENSKAM

Kdaj in kje?

5. novembra 2008 v Ljubljani v City Hotelu
na Dalmatinovi ulici 15

Nekaj utrinkov, ki so jih ujele naše udeleženke:

»Hvala vam drage prijateljice, začnem živeti drugače.«

»Sproščeno vzdušje, nabito s čustvi in z ženstvenostjo.«

»Prišla sem se malo pocrklat, dobila pa sem veliko več od tega.«

Program:

8.30 - Sprejem udeleženk

9.00 - 16.15 s predahi za napitek, jabolko, kosilo,
sladico, ogled literature, neformalni
pogovor

• Jaz in ti, midva, mi -

Razmišljanje o medosebnih odnosih

Jaz - moje lastnosti za kakovostni odnos

Temelji zdravega odnosa

Pogovarjam se, poslušam in slišim

Voditeljica: Danica Cedilnik, prof.

• V vsakem od nas je otrok, ki potrebuje mater

Biti mati, ne pomeni samo rojevanja otrok

Biti mati, pomeni, da imaš veliko srce in si zaloga
preproste modrosti in življenjske sile

Biti mati, pomeni, da znaš sprejeti šibke, jih opogumiti,
usmeriti in ustaviti, z dotikom jim zagotoviti varen
pristan in sprostitev, s toplo besedo uspavati

Voditeljica: Nadja Flajs, prof.

• Čustvena inteligenca pri delu v zdravstvu

Kdo sem? Temeljne sestavine naše osebnosti

Zavedanje svojega čustvenega odzivanja

Izražanje in obvladovanje čustev

Voditeljica: Majda Šavko, prof.

• Moji življenjski kažipoti

Ali poznam svoje vrednote in živim po njih?

Kako se postavim zase in ostanem mirna in prijazna?

Se zavedam, da sem sama odgovorna za svoje
odločitve?

Voditeljica: Majda Vodopivec, prof.

16.30 Sklep z anketiranjem in s podelitvijo potrdil

Prijave pričakujemo po pošti, telefaksu ali e-pošti.

Potrebujemo le vaše ime in priimek, delovno mesto in
natančen naslov plačnika seminarja.

Cena je 130,00 € + 20% DDV in vključuje še pisno gradivo,
drobno pozornost napitek, kosilo in potrdilo o udeležbi.

**Fizičnim osebam nudimo 30 % nižjo kotizacijo plačljivo
v treh obrokih.**

Seminar boste plačali po prejemu računu.

Poskrbeli bomo za prijazno okolje in osebni pristop.

Če česa nismo povedali, nas pokličite.

Z vami se bom z veseljem pogovorila

Klara Ramovš,

organizatorica srečanja.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V MANAGEMENTU
organizira dvodnevno izobraževanje

ALI POTREBUJEMO SPREMEMBE NA PODROČJU VODENJA ZAPOSLENIH V ZDRAVSTVU? – IZZIV ZA VODJE TRETJE GENERACIJE MANAGEMENTA V ZDRAVSTVU

Izobraževanje bo potekalo v **sredo, 05. 11. in v četrtek, 06. 11. 2008**, v kongresnem centru Olimia, **dvorana Primula**, v termah Olimje, Zdraviliška cesta 24, Podčetrtek, s pričetkom ob **10. uri**.

SREDA 05. 11. 2008

- 08.30 – 10.00 Registracija udeležencev izobraževanja
10.00 – 10.10 Uvodni nagovori
Boris Miha Kaučič, predsednik Sekcije medicinskih sester v managementu, Zbornica-Zveza
Darinka Klemenc, predsednica Zbornice-Zveze
Peter Požun, državni svetnik za področje zdravstva, Državni svet Republike Slovenije, podpredsednik Zbornice-Zveze, predstavnik Slovenije v ENDA (Evropsko združenje direktorjev zdravstvene nege)

Moderatorica: dr. Bojana Filej

- 10.10 – 10.30 **Položaj in vloga managementa v zdravstveni in babiški negi v zadnjih desetih letih z vidika Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**
Darinka Klemenc, Zbornica-Zveza
10.30 – 10.50 **Položaj in vloga managementa v zdravstveni in babiški negi v zadnjih desetih letih z vidika Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije**
Jelka Mlakar, Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije
10.50 – 11.10 **Pogled vodilnih medicinskih sester bolnišnic na položaj in vlogo managementa zdravstvene nege zadnjih deset let**
Erna Kos Grabnar, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravje RS
11.10 – 12.00 **Ali potrebujemo spremembe na področju vodenja zaposlenih v slovenskem zdravstvu?**
doc. dr. Brigita Skela Savič, Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice
12.00 – 12.10 RAZPRAVA
12.10 – 12.40 ODMOR

Moderatorica: dr. Saša Kadivec

- 12.40 – 13.20 **Ali smo pri uvajanju sprememb v organizacijo odvisni od sebe ali od drugih?**
dr. Bojana Filej, Fakulteta za zdravstvene vede, Univerza v Mariboru
13.20 – 14.05 **Spremembe v vodenju – medgeneracijsko komuniciranje, generacija Y**
mag. Suzana Štular, Vaš partner s. p.
14.05 – 14.20 RAZPRAVA
14.20 – 15.30 KOSILO (vključeno v kotizacijo)

Moderatorica: dr. Brigita Skela Savič

- 15.30 – 16.00 **Zakaj se sodobne organizacije odločajo za pridobitev mednarodnega standarda »Investor in people«? Modna muha ali pomemben element učinkovitega vodenja zaposlenih?**
mag. Suzana Štular, Vaš partner s.p.
16.00 – 17.00 **Načrtovanje kariere kot dialog med zaposlenimi in organizacijo**
dr. Daniela Brečko, Planet GV d.o.o.
17.00 – 17.45 **Partnersko sodelovanje z zaposlenimi – primeri dobre prakse v bolnišnici Golnik KOPA**
dr. Saša Kadivec, KOPA Golnik, Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice
17.45 – 18.00 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK
18.00 – 19.00 **VOLILNI OBČNI ZBOR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER V MANAGEMENTU**
20.30 **DRUŽABNO SREČANJE NA JELENOVEM GREBENU** (ob prijavi navedite, če se boste udeležili družabnega srečanja, doplačilo 20 EUR ob plačilu kotizacije)

ČETRTEK 06. 11. 2008

Moderatorica: Darinka Klemenc

- 09.30 – 09.55 **Regulacija poklicne dejavnosti, licence kot orodje managementa zdravstvene nege**
Peter Požun, Zbornica-Zveza
09.55 – 10.20 **Strokovni nadzori, kot priložnost izboljševanja kakovosti managementa zdravstvene nege**
Peter Požun, Zbornica-Zveza
10.20 – 10.45 **Strokovni nadzori, kot priložnost izboljševanja kakovosti – izkušnje Zbornice-Zveze**
Irena Buček Hajdarevič
10.45 – 11.00 RAZPRAVA
11.00 – 11.30 ODMOR

Moderator: Peter Požun

- 11.30 – 11.45 **Ali v slovenskem prostoru potrebujemo magistrski študij Zdravstveni menedžment?**
doc. dr. Brigita Skela Savič, Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice
11.45 – 12.50 **Veščine timskega dela, coachinga in NLP-ja za vodje v zdravstvu**
mag. Marija Turnšek Mikačič

12.50 – 13.00 RAZPRAVA
13.00 – 14.30 KOSILO (vključeno v kotizacijo)

Moderatorica: Nataša Vidnar

14.30 – 16.45 **Veščine vodje: Poslovno pogajanje in lobi-
ranje**
Klemen Belhar, Šola retorike

16.45 – 17.00 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK STROKOVNEGA
SREČANJA

18.00 1. SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SEKCIJE ME- DICINSKIH SESTER V MANAGEMENTU

Na izobraževanje se lahko prijavite preko prijavnice, ki je objavljena v informativnem biltenu Utrip ali preko e-prijav-
nice, ki je objavljena na spletni strani Zbornice zdravstve-
ne in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev
medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov
Slovenije na naslovu, www.zbornica-zveza.si.

Klasično prijavnico lahko pošljete po faksu na št. 02 6136
984 ali po pošti na naslov: **gospa Nataša Vidnar,
Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Ulica talcev
9, 2000 Maribor** ali skenirano po e-pošti na naslov: vidnar@amis.net. Prijave sprejemamo do zasedbe prostih
mest. Število mest na seminarju je omejeno.

Kotizacija za seminar znaša za člane Zbornice-Zveze **160
EUR z DDV**. Za nečlane Zbornice-Zveze znaša kotizacija
320 EUR z DDV. V kolikor se boste udeležili družabnega
srečanja je kotizacija **180 EUR z DDV, oz. za nečlane 340
EUR z DDV**.

Kotizacijo je potrebno poravnati na transakcijski račun
Zbornice-Zveze na številko: **02031-0016512314**, sklic na
številko **00-12032**. Ob registraciji potrebujete člansko iz-
kaznico, številko odločbe o licenci in potrdilo o plačani ko-
tizaciji.

**Izobraževanje je v postopku pridobitve licenčnih točk na
Zbornici-Zvezi. Udeležba se upošteva pri napredovanju.**

Udeleženci izobraževanja lahko uveljavljajo 20% popust
pri nočitvi v hotelu Sotelia. Rezervacije na številko 03 829
78 36, e-pošta: booking@terme-olimia.com. Rok za rezer-
vacijo sob je 22. 10. 2008.

Dodatne informacije: g. Boris Miha Kaučič (051 394 363),
e-pošta: kaucic@amis.net ali ga. Nataša Vidnar (051 394
227), e-pošta: vidnar@amis.net

Programsko - organizacijski odbor

Boris Miha Kaučič, Darinka Klemenc,
Peter Požun, Nataša Vidnar

Prijazno vabljeni,

Predsednik sekcije: Boris Miha Kaučič
Predsednica Zbornice-Zveze: Darinka Klemenc

PSIHIATRIČNA KLINIKA LJUBLJANA

Studenec 48

Pedagoška dejavnost zdravstvene nege
vabi na seminar

MLADOSTNIK MED DANES IN JUTRI,

ki bo 7. novembra 2008

v veliki predavalnici Enote za gerontopsihiatrijo

8:00 – 8:30 Registracija udeležencev seminarja in
prva kava

8:30 – 8:45 Pozdravni nagovor,
mag. Jožica Peterka Novak

8:45 – 9:30 Posebnosti razvojnega obdobja,
Tristan Rigler, univ. dipl. psih

8:45 – 10:15 Samopoškodbeno vedenje,
Irma Kuhar, dr. med., spec. psihiatrije

10:15 – 10:45 Odmor: kava in čaj

10:45 – 11:30 Komunikacija z mladostnikom,
Tonica Golobič, dipl. m.s

11:30 – 12:15 Pomoč mladostnikom s težavami
duševnem zdravju pri šolanju,
Damijana Stržinar, univ. dipl. soc. del

12:15 – 12:30 Odmor

12:30 – 14:00 Delo v skupinah

14:00 – 14:30 Poročanje vodij skupin

14:30 Podelitev potrdil in zaključek srečanja

Organizacijski odbor:

Tonica Golobič, Slavica Roljič, Ana Stopar Stritar, Jožica
Peterka Novak, Radojka Kobentar

Vplačilo je možno na osnovi vaše prijave po izstavljenem
računu Psihiatrične klinike Ljubljana po končanem
izobraževanju.

Pisne prijave sprejema:

Radojka Kobentar, Psihiatrična klinika Ljubljana,
tel.: 01 58 72-548, službeni mobilni telefon 031 277-473
ali preko E-pošte na radojka.kobentar@psih-klinika.si.

Po končanem tečaju udeleženci prejmejo potrdilo o
opravljenem izobraževanju.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN BABIC SLOVENIJE

Vabi na strokovno srečanje,

ki bo v petek, **7.11.2008**

na Bledu, hotel Astoria, Prešernova 44

ETIČNA NAČELA IN DILEME V BABIŠTVU

08.00 - 09.00	Registracija udeležencev
09.00 - 09.30	Pozdravni nagovori
09.30 - 09.50	Udeležili smo se mednarodnega kongresa babic
Anita Prelec, dipl.m.s., spec.por.nege
09.50 - 10.10	Anemija pri novorojenčkih
Petar Najdenov, dr.med., spec.pediatr
10.10 - 10.30	Epiduralna porodna analgezija
Vladimir Jurekovič, dr.med., spec.
anesteziolog
Aleksandra Kern, dr.med.,
spec.anesteziolog
10.30 - 10.50	Lajšanje porodne bolečine po naravnih metodah
Irena Čimžar, dipl. babica
10.50 - 11.00	Predstavitev Unicef - Pampers
11.00 - 11.30	ODMOR
11.30 - 12.15	Načela kodeksov etike v praksi zdravstvene in babiške nege
Marina Velepčič, viš.med.ses.
12.15 - 13.00	Strokovna in pravna odgovornost
Sandra Naka, prof.zdr.vzg.
13.00 - 13.15	ODMOR
13.15 - 14.00	Etične dileme v babištvu
Marina Velepčič, viš.med.ses., Anita Prelec,
dipl.m.s., spec.por.nege
14.00 - 14.45	Meje mojega jaza so meje mojega komuniciranja
Vera Štebe, viš.med.ses., prof.ped.,pred.
14.45 - 15.00	Razprava
15.00 - 16.00	OBČNI ZBOR
16.00 - 17.30	Zaključek

Splošne informacije:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija z DDV za člane znaša 95 EUR, za nečlane 190 EUR. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja. Nujna je pisna prijava na seminar, ki jo pošljete na naslov ZBNS-ZDMSBZTS, Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana do 03.11.2008 – prijavnica je na spletni strani www.sekcija-babic.si, oziroma v vsakem Utripu. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun: NLB, posl. Tavčarjeva 7, Lj - ZDMSZTS št. 02031-0016512314, sklic na številko 00-120-04. Omenjeni znesek lahko poravnate tudi pred začetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji – kopijo nakazila in pisno prijavo, če je niste prej oddali.

Informacije:

Maja Beguš, Splošna bolnišnica Jesenice 04 586 83 74
Gordana Njenjić, Ginekološka klinika Ljubljana 01 522 6048

Predsednica sekcije: Gordana Njenjić

Del dohodnine lahko namenite Zbornici – Zvezi

Zahvaljujemo se vsem tistim, ki ste se odločili, da na osnovi Uredbe o namenitvi dela dohodnine za donacije (Uradni list RS, št. 30/2007 in 36/2007) del dohodnine za leto 2007 (0,5 odstotka) namenite naši stanovski organizaciji.

Če se še niste odločili, komu nameniti del dohodnine, lahko svojo odločitev za dohodnino za leto 2008 sporočite na Davčno upravo. Obvezno napišite davčno številko Zbornice – Zveze: 64578119.

Vsem se zahvaljujemo za prispevek!

Vodstvo Zbornice – Zveze

IZOBRAŽEVANJE, D.O.O.
www.elite-izobrazevanje.si

Verovškova ulica 41
1000 Ljubljana

E-pošta: elite.klara@siol.net
Telefon: 01/515 55 45 ali 041/706 615
Telefax: 01/515 55 40

Za zdravstvene delavce je poleg dobrega strokovnega znanja najpomembnejše delovno "orodje" komunikacija, zato si podarite čas in se nam pridružite na dvodnevni 16-urni komunikacijski učni delavnici

TUDI BESEDA JE ZDRAVILO,

ki je že mnogim zdravstvenim delavcem spremenila pogled nase in na svet, v katerem delamo in živimo. Izobraževanje je ovrednoteno s 15 licenčnimi točkami.

Nekaj odmevov vaših kolegic in kolegov:

»Dobila sem veliko spodbud za mojo nadaljnjo življensko pot.«

»Občudujem energijo voditeljic in dinamičen način podajanja vsebine, ki nas je božal in hkrati stresal in vabil, da aktivno sodelujemo, razmišljamo in delimo svoja videnja.«

»Odlična organizacija in zelo sproščeno ozračje med ljudmi, ki se prvič srečajo.«

KDAJ IN KJE?

10. in 11. novembra 2008 na Pohorju
v Hotelu Bellevue na Pohorju

25. in 26. novembra 2008 v Fiesi v Hotelu Barbara

VSEBINA:

- Jaz, medicinska sestra, ženska; jaz zdravstveni tehnik-moški
- Čustva-pot spoznavanja samega sebe
- Individualni pogled na učinkovito sporazumevanje
- Moje poslanstvo
- Neverbalna komunikacija (Nikoli ne dobimo druge priložnosti, da bi ustvarili dober prvi vtis)
- Verbalna komunikacija (prenos informacij, beseda zdravi-beseda rani, dejavno poslušanje)

- Naša čutila: vrata v svet informacij (VAKOG)
- Samopodoba, neviden kotel, ki ga nosimo
- Motnje v komunikaciji
- Kako skrbim za svojo samopodobo

VODITELJICI: Andreja Martinčič, svetovalka za zakonsko družinsko in življenjsko svetovanje in

Klara Ramovš, profesorica andragogike, mojstrica poslovne komunikacije.

PRIJAVE pričakujemo po pošti, telefaksu ali e-pošti.

Potrebujemo le vaše **ime in priimek, e-naslov, delovno mesto in natančen naslov plačnika seminarja.**

CENA je 280,00 evrov + 20% DDV in vključuje še pisno gradivo, drobno pozornost

napitek, kosilo in verificirano potrdilo o udeležbi.

Fizičnim osebam nudimo 30 % nižjo kotizacijo plačljivo v treh obrokih.

Seminar boste plačali po prejemu računu.

Poskrbeli bomo za prijazno okolje in osebni pristop.

Če česa nismo povedali, nas pokličite.

Z vami se bom z veseljem pogovorila

Klara Ramovš,

organizatorica srečanja.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V OFTALMOLOGIJI

Vabi na strokovni seminar

OČESNA ZDRAVSTVENA NEGA V LUČI ETIKE,

ki bo v sredo, 12. 11. 2008 v Ljubljani,
Zaloška 29, Zavod za zdravstveno varstvo

- 8:30 – 9:30 Registracija udeležencev
- 9:30 – 9:45 Pozdravni govor in otvoritev seminarja
- 9:45 – 11:30 Načela in standardi Kodeksa etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije,
Marina Velepčič, viš.med.ses.
- 11:30 – 11:45 Odmor
- 11:45 – 12:45 Odgovornost medicinske sestre in zdravstvenega tehnika,
Sandra Naka, prof.zdr.vzg.
- 12:45 – 13:45 Etični problemi in dileme v oftalmološki zdravstveni negi,
Marina Velepčič, viš.med.ses.
- 13:45 – 14:15 Odmor
- 14:15 – 15:15 Vplivi okolja na etične odločitve posameznika,
Sandra Naka, prof.zdr.vzg.
- 15:15 – 16:00 Razprava in zaključek seminarja

Splošne informacije

Udeleženci seminarja kotizacijo v znesku 95 EUR za člane in 190 EUR za nečlane poravnate pred začetkom seminarja na transakcijski račun : NLB poslovalnica Tavčarjeva 7, Ljubljana,

LJ-ZDMSBZTS: 02031-0016512314 sklic na 00 12013, s pripisom Sekcija MS in ZT v oftalmologiji.

Strokovni seminar je vpisan v register strokovnih izpopolnjevanj in za pasivne udeležence prinaša 7 licenčnih točk.

Obvezne so pisne prijave s prijavnico objavljeno v Utripu ali na spletnih straneh Zbornice-Zveze. Prijavnice pošljite na naslov organizatorja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji in številko licenčne odločbe - če jo imate.

Kontaktne številke organizatorja: Bernarda Mrzelj, Očesna klinika Ljubljana, tel. 01/522 1852 ali 01/522 8770 ali na e-naslov: bernarda.mrzelj@gmail.com; Đurđa Sima Očesna klinika Ljubljana, tel. 01/522 1791 ali 01/522 1794 ali na e-naslov: djurdja.sima@kclj.si.

Prijave zbiramo na naslov: Lucija Grudnik, Očesna klinika Ljubljana, Grablovičeva 46, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov: lucijagrudnik@gmail.com in po telefonu 01/522 8772.

Vljudno vabljeni!

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V KARDIOLOGIJI IN ANGIOLOGIJI

VABI NA STROKOVNO SREČANJE

KAKOVOSTNA VSEŽIVLJENJSKA REHABILITACIJA SRČNO-ŽILNIH BOLNIKOV,

ki bo v petek 14. novembra 2008
v hotelu Kompas na Bledu

PETEK, 14. november 2008

- 8.30 – 9.30 Registracija udeležencev
- 9.30 – 9.50 POZDRAVNE BESEDE IN KULTURNI PROGRAM
- 9.50 – 10.20 Diagnostika in zdravljenje bolnika z akutnim miokardnim infarktom
Marko Gričar, dr. med.
- 10.20 – 10.40 Zdravstvena nega bolnika ob koronarografiji ter primarni perkutani koronarni intervenciji
Miha Kralj, dipl. zdr.
- 10.45 – 11.05 Informiranje bolnika pred invazivnim posegom
Hinko Urbančič, dipl. zdr. fiziot.
- 11.05 – 11.25 Zdravstvena vzgoja bolnika po akutnem miokardnem infarktu
Sabina Ocepek, dipl.m.s.,
Jožica Zobavnik, dipl.
- 11.25 – 11.35 RAZPRAVA
- 11.35 – 12.05 ODMOR S PRIGRIZKOM
- 12.05 – 12.35 Ambulantna rehabilitacija srčnih bolnikov
Borut Jug, dr. med.
- 12.35 – 12.55 Vloga medicinske sestre in fizioterapevta pri ambulantni rehabilitaciji srčno-žilnih bolnikov
Nina Koražija, dipl. fiziot.,
Marjanca Čuk, dipl.m.s.
- 13.00 – 13.20 Dejavnosti Koronarnih klubov po Sloveniji
Milica Podobnik, viš.med.ses.
- 13.20 – 13.50 Psihična rehabilitacija bolnikov s srčno-žilnimi obolenji
Dragica Resman dr. med., spec. psih.
- 13.50 – 14.05 RAZPRAVA
- 14.05 – 15.20 ODMOR ZA KOSILO

15.20– 15.40 **Ugotavljanje znanja in sposobnosti samooskrbe bolnikov s srčnim popuščanjem**

Katjuša Mravljak, dipl.m.s. in
mag. Andreja Kvas, prof.zdr.vzg.,

15.40 – 16.00 **Zdravstvena obravnava bolnikov z vensko trombozo v dnevni bolnišnici**
Katja Janša-Trontelj, dipl. m.s.,
Marjanca Čuk, dipl. m.s.

16.00 – 16.20 **RAZPRAVA IN ZAKLJUČKI SEMINARJA**

16.20 – 17.20 Seja Izvršilnega odbora sekcije

SPLOŠNE INFORMACIJE:

Strokovni seminar bo verificiran pri Zbornici – Zvezi za pridobitev licenčnih točk. Kotizacija za enodnevni seminar znaša z DDV 95 EUR za člane Zbornice – Zveze, za nečlane 190 EUR. V kotizacijo sta všteta zbornik predavanj in osvežitev med odmori. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun: NLB Ljubljana, Tavčarjeva 7, ZDMSZTS št. 02031 – 0016512314, sklic na številko 0012031, s pripisom za kardiološko sekcijo. Študenti člani Zbornice – Zveze so oproščeni plačila kotizacije.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji – virman ali fotokopijo potrjene prijavnice delodajalca, ki bo poravnal kotizacijo.

Program je v postopku licenčnega vrednotenja strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj v dejavnosti zdravstvene in babetne nege pri Zbornici – Zvezi.

Pisne prijave na prijavnici, objavljeni v strokovno informativnem biltenu Utrip ali na spletnih straneh Zbornice – Zveze, pošljite najkasneje **7. novembra 2008** na naslov: ga. Irena Orel (tajništvo), Klinični oddelek za kardiologijo, UKC Ljubljana, Zaloška 7, 1000 Ljubljana; na fax: 01 522 28 28 ali na e-naslov: irena.orel@kclj.si

Dodatne informacije dobite na telefon 01 300 11 913 Andreja Kvas ali na e-naslov: andreja.kvas@vsz.uni-lj.si

Organizacijsko-programski odbor: mag. Andreja Kvas, Irena Trampuš in Katjuša Mravljak.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije: mag. Andreja Kvas

Klinični oddelek za urologijo

Kirurška klinika

Univerzitetni klinični center, Zaloška 7, 1525 Ljubljana in

Društvo za zdrava sečila, Zaloška 7, 1525 Ljubljana

7. simpozij urološke zdravstvene nege Slovenije,
Olimje 14. 11. 2008 v hotelu Sotelia

ZDRAVSTVENA NEGA PRI URGENTNIH UROLOŠKIH STANJIH

PROGRAM

8.00 - 9.00 Registracija

Moderatorici: Irena Špela Cvetežar, Majda Topler

9.00 - 10.10 **Organizacija zdravstvene nege pri urgentnem urološkem bolniku**

Univerzitetni klinični center Ljubljana,
Svarunja Ferš, Stanka Košir, Ana Velkavrh,
Univerzitetni klinični center Maribor,
Irena Plaznik

Splošna bolnišnica Celje,
Marjana Oman

Splošna bolnišnica Novo mesto,
Danica Mravinec

Splošna bolnišnica Murska Sobota,
Marija Zrim

Splošna bolnišnica Slovenj Gradec,
Majda Topler, Petra Štigl

10.10– 10.30 Svarunja Ferš, Irena Špela Cvetežar
Kdaj mora pacient z urostomo poiskati strokovno pomoč

10.30 – 10.45 Predstavitev sponzorjev

ODMOR za prigrizek

Moderatorici : Marjana Oman, Marija Zrim

11.00. – 11.20 Ciril Oblak

Spolne motnje pri moških in ženskah

11.20 – 11.40 Sonja Šuštaršič

Bolnik z akutno ledvično koliko v kirurški urgentni ambulanti SB Novo mesto

11.40 – 12.00 Željka Rikič

Obravnava pacienta s sečnimi kamni v UKC Maribor

12.00 – 12.20 Bojana Jerebic

Zdravstvena nega pacienta s hematurijo – študija primera

12.20 - 12.40 Liljana Semprimožnik, Nevenka Plot

Zdravstvena nega bolnika pri akutnem skrotumu.

12.40- 13.00 Vesna Vrbanec, Zdenka Horvat

Preprečevanje urosepse pri pacientu z vstavitvijo nefrostome

13.00 – 13.20 Simona Lah,

Obvladovanje pooperativne bolečine

ODMOR za kosilo

Moderatorici: Lučka Kočevar, Svarunja Ferš

15.00 – 15.20 Barbara Rijavec, Anita Jelen

**Zdravstvena nega pred in po izven
telesnem drobljenju kamnov v sečilih**15.20 – 15.40 Majda Topler, Dragica Zupanc, Suzana
Hajtnik**Najpogostejše negovalne diagnoze pri
urgentnih uroloških stanjih**

15.40 – 16.00 Silva Tomis, Marta Lovšin.

**Zdravstvena nega bolnika pri urgentnih
stanjih v endoskopiji**

16.00 – 16.20 Tanja Vogrin, dipl.m.s.

**Akutna retenca urina in vloga medicinske
sestre**

16.20 – 16.40 Silva Jeram

**Zdravstveno negovalni postopki ob
urgentnem urološkem stanju v DSO**

16.40 – 17.00 Mojca Tomažič

**Urgentni sprejem bolnika z večkratno
odpornimi mikroorganizmi**

17.00 – 17.20 Nika Škrabl

Reševanje konfliktov

17.20 – 18.00 Predstavitve posterjev

18.00 Zaključek seminarja

Splošne informacije:Udeležba na strokovnem seminarju pomeni strokovno
usposabljanje in pridobitev licenčnih točk.**Kotizacija** za udeležence znaša 95 EUR.

DDV je vključen v ceno.

Nakažite jo na račun Društva za zdrava sečila: NLB, enota
Poljanska cesta, št.: 02014-0254828664 s pripisom ZA
SIMPOZIJ.Udeležbo lahko prijavite na naslov: Klinični oddelek za
urologijo, (za simpozij) Zaloška 7, 1525 Ljubljana ali na e-
pošto lucka.kocevar@gmail.com ali zdenkahorvat@kclj.si
Udeleženci simpozija so hkrati tudi udeleženci
4. slovenskega urološkega kongresa.Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije**SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V VZGOJI IN
IZOBRAŽEVANJU**

VABI NA STROKOVNO SREČANJE z naslovom

**POVEZOVANJE ZNANJA ZDRAVSTVENE NEGE V
PRECEPU TEORIJE IN PRAKSE****ki bo v četrtek, 27.11.2008** na Srednji zdravstveni šoli
Ljubljana, Poljanska 61, Ljubljana**Program:**

08.00 – 09.00 Registracija udeležencev

09.00 – 09.15 Krajši kulturni program.

**Pozdravni nagovor predsednice sekcije in
ravnateljice šole**

Moderatorica: Alojzija Fink

09.20 – 09.40 **MENEDŽMENT IN ETIKA V ZDRAVSTVENI
NEGI**

Peter Požun, viš.med.teh., dipl.ekon.

09.45 – 12.45 **UČENJE PODJETNOSTI**

učna delavnica

Pomen podjetništva in podjetnosti

- določanje ciljev

- vzpodbujanje ustvarjalnosti

- samozaupanje

- večšina komuniciranja

Darinka Babič, viš. med. ses., prof.zdr. vzg.

12.50 – 13.00 Razprava

13.00 – 14.00 Kosilo

Moderatorica: Zdenka Vogrič

14.05 – 17.10 **Podjetnostno poučevanje – nadaljevanje**

- pogajanje, prepričevanje

- načrtovanje, reševanje problemov

- vloga učitelja v podjetnostnem učenju

Darinka Babič, viš. med. ses., prof.zdr. vzg.

17.15 – 17.30 **Razprava in zaključni nagovor
organizatorja****SPLOŠNE INFORMACIJE:** Kotizacija za člane Zbornice –
Zveze znaša z DDV 95 evrov, za nečlane 190 evrov in jo
nakažete na: NLB, posl.Tavčarjeva7, LJ-ZZBNS - ZDMSBZTS
št. 02031 – 0016512314 sklic na številko 001210 s pripisom
"Za sekcijo medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju."
Udeležba na seminarju se upošteva pri napredovanju in
pridobivanju licenčnih točk. **Pisne prijave** na prijavnici
objavljeni v vsaki številki Utrip-a, pošljite do 24.11. 2008 na
naslov: Zdenka Vogrič, Srednja zdravstvena šola Ljubljana,
Poljanska 61, 1000 Ljubljana. **Ob registraciji potrebujete
člansko izkaznico** in potrdilo o plačani kotizaciji. Strokovni
seminar je namenjen vsem učiteljem v zdravstvenih šolah
in delavcem v zdravstvenih zavodih. **Organizacijski odbor:**
Zdenka Vogrič, Elizabeta Pikovnik, Alojzija Fink, Lucija MatičSrednja zdravstvena šola Ljubljana,
tajništvo: 01/300 16 11, fax: 01/ 300 16 50

Napovedujemo!

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana
v sodelovanju s

- Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji,
 - Sekcijo reševalcev v zdravstvu,
 - Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci in
 - Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji
- pripravlja 9. simpozij z naslovom

»MEDICINSKE SESTRE SPREMLJAMO NOVOSTI NA PODROČJU TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA«,

ki bo v četrtek, 27. novembra 2007 v Ljubljani.

Lotili se bomo aktualne teme, saj se zavedamo pomena nenehnega obnavljanja teoretičnega in praktičnega znanja s strokovnega področja, ki ga potrebujemo praktično na vseh naših delovnih mestih. Predstavili vam bomo osnove temeljnih postopkov oživljanja z notranjega (algoritmi, smernice, organizacija/management, stroka, itd.), zunanega (pravni, etični, sociološki in psihološki vidiki) in praktičnega vidika (učne delavnice temeljnih postopkov oživljanja).

Udeleženci/ke simpozija bodo prejeli/e knjižico Žepni vodnik za obravnavo nujnih stanj urednika Damjana Remškarja.

Dokončni program simpozija bo objavljen v naslednji številki Utripa, še prej pa na spletni strani DMSBZT Ljubljana in spletni strani Zbornice – Zveze. Program simpozija bo poslan v licenčno vrednotenje strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj v dejavnosti zdravstvene in babiške nege pri Zbornici – Zvezi. Kotizacija simpozija bo 50 EUR.

Rezervirajte si dan za simpozij že danes.

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc*

*Podpredsednica DMSBZT Ljubljana
mag. Andreja Kvas*

Spoštovane kolegice in kolegi!

Obveščamo vas o dogodku, ki ga pripravljamo

4. decembra 2008 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Vsako leto smo v času, ko poteka

16 DNI MEDNARODNEGA BOJA ZOPER NASILJE NAD ŽENSKAMI (25. 11. – 10. 12.),

pripravljali različne aktivnosti pod naslovom: »Kaj ti je, deklica?« Z letošnjo akcijo želimo obvestiti zaposlene v zdravstveni negi, druge zdravstvene delavce in širšo javnost o zakonodajnih spremembah, ki jih je naša država sprejela v zadnjih letih na področju nasilja v družini in nasilja na delovnem mestu ter zavezuje zdravstvene delavce k ustreznemu ukrepanju.

Vse to bomo v sodelovanju z vladnimi in nevladnimi organizacijami ter strokovnjaki predstavili na posvetu z naslovom: »**Zakonske dolžnosti zdravstvenih delavcev pri obravnavi nasilja v zdravstvenih institucijah**«.

Republika Slovenija je v zadnjih dveh letih sprejela in dopolnila zakonodajo, v katero je vključena obravnava nasilja. Gre za Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 103/07), novi Kazenski zakonik, ki bo začel veljati 1. 11. 2008, ter Zakon o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS 16/2008).

Podrobnejši program bomo predstavili v naslednji številki Utripa. Potrudili se bomo za ustrezno licenčno točkovanje.

V Cankarjevem domu bomo obeležili tudi devet let aktivnega delovanja medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov. Lahko bi rekli: zdravstvena nega od tabuja do zakona. Bodite zopet z nami.

Irena Špela Cvetežar

Naslov srečanja:

NASPROTUJOČA SI MNENJA O DOJENJU

Kraj srečanja: Kulturni center, Laško, Slovenija

Datum srečanja: 4. december 2008

Organizacija srečanja:

- Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja, UNICEF Slovenija,
- Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije"
- SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN BABIC
- Društvo svetovalcev za laktacijo in dojenje Slovenije,
- Regijsko študijsko središče v Celju.

Predavatelj:

dr. Jack Newman, dr. med., IBCLC, član Kraljeve akademije kanadskih zdravnikov (FRCPC) uživa sloves svetovno priznanega strokovnjaka za dojenje. Leta 1984 je v Kanadi ustanovil prvo kliniko za dojenje. Aktiven je tudi kot Unicefov svetovalec pri pobudi za Novorojenčkom prijazne porodnišnice (BFHI). Danes dela na Kanadski akademiji za naturopatsko medicino. Dr. Newman je avtor priročnika o dojenju, ki je namenjen tako strokovnjakom, kot materam (v Kanadi: Dr. Jack Newman's Guide to Breastfeeding, v ZDA: The Ultimate Breastfeeding Book of Answers).

Predaval bo v angleškem jeziku, zaradi lažjega razumevanja bo celotna računalniška predstavitev v »power pointu« sočasno predvajana tudi v slovenskem jeziku (strokovni prevod slikovnega gradiva Alenka Benedik).

Organizacijski odbor (po abecednem vrstnem redu):

Borut Bratanič, Katja Esih, Zlata Felc, Rada Hriberšek, Vesna Savnik, Cvetka Skale, Andreja Tekauc-Golob.

Število udeležencev: 160. Predavanja so namenjena pediatrom, družinskim zdravnikom, ginekologom, medicinskim sestram, babicam in patronažnim medicinskim sestram ter ostalim, ki delajo z doječimi materami in otroci.

Informacije: Vesna Savnik,
T: 01 538 80 78, F: 01 583 80 81,
e-pošta: vesna.savnik@unicef.si

Kotizacija: 50 € (vključno z DDV): kava med odmori, potrdilo o udeležbi, kreditne točke.

Prijave (do 27. novembra 2008): Vesna Savnik, Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja, UNICEF Slovenija, Pavšičeva 1, 1000 Ljubljana,

T: 01 538 80 78, F: 01 583 80 81, e-pošta: vesna.savnik@unicef.si

Po prejemu plačila bo izstavljen račun.

Program:

četrtek, 4. december 2008

9.00	Prijava
10.00 – 10.25	Cvetka Skale, Borut Bratanič
Svečana predstavitev novih slovenskih IBCLC svetovalcev
10.25 – 10.30	Zlata Felc
Predstavitev predavatelja dr. Jacka Newmana
10.30 – 11.30	Jack Newman 1. Formula = materino mleko? 2. Zgodnji začetek dojenja ni pomemben? 3. Dojenje poteka brez težav ali pa ga sploh ni? 4. Ali je v redu, če otroku v prvih nekaj dnevih življenja dajemo formulo? 5. Ali pojav, kot je sesalna zmeda, res ne obstaja? 6. Kontracepcijske tablete ne vplivajo na količino mleka?
11.30 – 12.00	Odmor s kavo
12.00 – 13.15	Jack Newman 7. Bi morali biti dojenčki hranjeni po urniku? 8. Ali vsi nedonošenčki potrebujejo prehranske dodatke? 9. Nedonošenčki, rojeni pred 34. tednom nosečnosti, ne morejo biti dojeni? 10. Zlatenica 11. Hipoglikemija 12. Ne zbujajmo občutka krivde materam, ker ne dojijo?
13.15 – 13.45	Odmor s kavo
13.45 – 15.00	Jack Newman 13. Priraščen jezik ne moti dojenja? 14. Otrok ne pridobiva na teži – ali je edina rešitev dodajanje formule? 15. Ali dojenčki potrebujejo dodajanje vitamina D? 16. Po 6. mesecu materino mleko nima hranilne vrednosti? 17. Nastavki za bradavice so dobri pripomočki 18. Ali je v redu, če delimo literaturo in vzorce proizvajalcev mlečnih formul?
15.00	Zaključna razprava

društvo
medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov
Novo mesto

Splošna bolnišnica Novo mesto bo v sodelovanju z regijskim DMSBZT in Visoko šolo za zdravstvo Novo mesto v spomin na prvo medicinsko sestro na Dolenjskem organizirala strokovno srečanje

»DNEVI MARIJE TOMŠIČ – PRIMERI DOBRE PRAKSE V ZDRAVSTVENI NEGI«

21. in 22. 01. 2009
na Visoki šoli za zdravstvo v Novem mestu.

Program srečanja bo objavljen v naslednji številki Utripa.

Predsednica organizacijskega odbora:
Zlata Rebolj, DMS,

Pomočnica direktorice za področje ZN
SB Novo mesto

Visoka šola
za zdravstveno nego
Jesenice

Spoštovani,

obveščamo vas, da je **Komisija za licenčno vrednotenje strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj Zbornice-Zveze** dodelila izobraževanju Centra za vseživljenjsko učenje, karierno svetovanje, tutorstvo in mentorstvo Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice naslednje licenčne točke:

• **JAVNI NASTOP IN VEŠČINE RETORIKE TER BLIŠČ IN BEDA POWERPOINT PREDSTAVITVE**, 13. 06. 2008, pasivni udeleženci-8,5LT, sklep 106/2008.

doc. dr. Brigita Skela Savič
D E K A N J A

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

WORLD COUNCIL OF ENTEROSTOMAL
THERAPISTS

NAVODILA ZA PRIDOBITEV LICENČNIH TOČK ZBORNICE-ZVEZE ZA UDELEŽENCE SVETOVNEGA KONGRESA WCET

ICNEC (aktivna in pasivna udeležba na kongresu WCET)
Za udeležence svetovnega kongresa WCET, ki uveljavlja
ICNEC točke, ki jih podeljuje ICN (Mednarodni svet
medicinskih sester) je postopek pridobitve licenčnih točk
Zbornice-Zveze sledeč:

- na spletni strani Zbornice-Zveze (<http://www.zbornica-zveza.si>) je objavljen obrazec **Vloga za določitev ICNEC točk** (direktna povezava: <http://www.zbornica-zveza.si/Licenca.aspx>), ki jo udeleženec WCET kongresa izpolni.
- K vlogi je potrebno priložiti fotokopijo potrdila/certifikata ICNEC, ki ga udeleženec prejme direktno z ICN-a po pošti na domači naslov.
- Programa svetovnega kongresa WCET k vlogi ni potrebno priložiti.
- Izpolnjeno vlogo z dokazilom (fotokopijo potrdila/certifikata ICNEC) udeleženec posreduje po pošti na: **Zbornica-Zveza, Komisija za licenčno vrednotenje, Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana.**

Pridobljene ICNEC točke se pomnožijo (ponderirajo) s faktorjem 1.3 (npr. 15 ICNEC je 19.5 licenčnih točk Zbornice-Zveze).

ICN podeli aktivnemu in pasivnemu udeležencu WCET kongresa število ICNEC na podlagi potrdila, ki ga je udeleženec izpolnil in oddal.

V primeru, da udeleženec ne uveljavlja ICNEC točk, lahko uveljavlja udeležbo na svetovnem kongresu WCET v skladu s Pravilnikom o licenčnem vrednotenju strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj v dejavnosti zdravstvene in babiške nege.

V upanju, da vam bodo posredovane informacije koristile, vas lepo pozdravljamo in se vam še enkrat zahvaljujemo, da smo imeli priložnost skupaj z vami narediti kakovosten in odmeven prvi svetovni kongres medicinskih sester v Sloveniji.

Boris Miha Kaučič

član Strokovnega odbora kongresa in koordinator sodelovanja z ICN

Suzana Majcen Dvoršak

Predsednica programskega odbora WCET

Darinka Klemenc

Predsednica Zbornice-Zveze

Predsedujoča svetovnemu kongresu WCET

ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE
**SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ENTEROSTOMALNI
TERAPIJI**
**SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV V PEDIATRIJI**
VABI NA STROKOVNO SREČANJE

SIMPOZIJ ENTEROSTOMALNE TERAPIJE V OBDOBJU OTROKA IN MLADOSTNIKA

ki bo od 23.10.2008 do 25.10.2008 v
Kongresnem centru St. Bernardin, Portorož.

PROGRAM: ČETRTEK 23.10.2008

- 8.30 - 9.30 Registracija
9.30 - 9.40 Kulturni program in pozdravni govor
predsednic sekcij
9.40 - 10.00 **Razvoj enterostomalne terapije v
Sloveniji**, Jožica Maslo, viš.med.s., ET

1. SKLOP: SODOBNI PRISTOPI ZDRAVSTVENE NEGE OTROKA S STOMO

Moderatorica: Minja Petrovič, prof.zdrav.vzg.

- 10.00 - 10.40 **Smernice razvoja in sodobni pristopi
zdravstvene nege otroka in mladostnika
s stomo**,
Luis Forest - Lalande, RN, M.Ed.ET, Canada
10.40 - 11.10 **Sodobna pediatrična zdravstvena nega v
Sloveniji – kje smo in kam gremo**
Majda Oštir, dipl.m.s.
11.10 - 11.30 **Izobraževanje staršev za stalno oskrbo
otroka s traheostomo na domu – prikaz
primera, prikaz filma**
Minja Petrovič, prof.zdrav.vzg.
Doc.dr. Janez Primožič, dr.med.
Mojca Jakomin, viš.med.ses.

11.30 - 11.40 Razprava in zaključek teme

11.40 - 12.00 Odmor s kavo

2.SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA OTROKA S TRAHEOSTOMO

Moderatorica: Majda Oštir, dipl.m.s.

- 12.00 - 12.20 **Traheotomija pri otrocih**
Jure Urbančič, dr.med.,
Igor Fajdiga, dr.sci, dr.med.
12.20 - 12.40 **Zdravstvena nega otroka s traheostomo**
Polona Režun, dipl.m.s., Simona Novak, zt
12.40 - 13.00 **Otrok s traheostomo v domačem okolju**
Marija Čirič, dipl.m.s., Tatjana Vidnjevič, zt
13.00 - 13.15 **Žanova zgodba - študija primera**
Vidnjevič Tatjana ZT, Novak Simona ZT,
Čirič Marija, dipl.m.s.,
Režun Polona, dipl.m.s.
13.15 - 13.25 Razprava in zaključek teme
13.25 - 15.00 KOSILO

Sestanek izvršilnega in razširjenega odbora Sekcije
medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji

3.SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA OTROKA Z GASTROSTOMO

Moderatorica: Doroteja Dobrinja, dipl.m.s.

- 15.00 - 15.30 **Reakcije otrok in staršev na "stomo"**
Mag. Jadranka Stričević,
Ivica Brumec, dipl.m.s.
15.30 - 15.50 **Endoskopska vstavev gastrostome**
Angelca Kunst, dipl.m.s.
15.50 - 16.10 **Zapleti pri otrocih z gastrostomo**
Klavdija Medja, dipl.m.s.
16.10 - 16.30 **Pomen izobraževanja staršev na
kakovost življenja otroka s stomo**,
Erika Šmid, dipl.m.s.
16.30 - 16.50 **Vodenje medicinskih sester k uspešnosti
in učinkovitosti pri delu**
Mag. Jožica Rešetič, dipl.m.s., univ.dipl.org.
16.50 - 17.00 **Razprava in zaključek teme**
17.00 - 18.00 Predstavitev izvršilnega in razširjenega
odbora Sekcije medicinskih sester in
zdravstvenih tehnikov v pediatriji
Poročilo dosedanjega dela sekcije in delo v
prihodnosti
Izvolitev razširjenega in izvršilnega odbora
ter predsednice sekcije
Sestanek Sekcije medicinskih sester v
enterostomalni terapiji (poročilo dela
sekcije v letošnjem letu, izoblikovanje
delovnega načrta sekcije za leto 2009)
19.30 **30. let delovanja Sekcije medicinskih
sester in zdravstvenih tehnikov v
pediatriji**, podelitev priznanj
20.00 **Svečana večerja**

PROGRAM: PETEK 24.10.2008

1. SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA ČREVESNE STOME PRI OTROKU IN MLADOSTNIKU

Moderatorica: Jožica Maslo, viš.med.s., ET

- 9.00 - 9.45 **Psychological of a stoma in children**
Luis Forest Lalande, RN, M.Ed.ET, Canada
9.45 - 10.05 **Oskrba otroka s stomo po teoriji M.E.
Levine**, Renata Vettorazzi, dipl.m.s.
10.05 - 10.35 **Predstavitev standardov za nego
črevesne stome**, Hribar Boža, dipl.med.s., ET
10.35 - 11.00 **Dojenje otrok s stomo**
Brigita Kraševac, dipl.med.s., IBCLC
11.00 - 11.15 Razprava in zaključek teme
11.15 - 11.30 Odmor s kavo

2. SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA OTROKA Z INKONTINENCO

Moderatorica: Dragica Tomc Šalamun, viš.med.s., ET

- 11.30 - 12.00 **Urinska inkontinenca v dobi otroštva in
mladostništva**,
Prof.dr. Bojan Tršinar, dr. med. višji svetnik

- 12.10 – 12.20 **Gibalno ovirani otroci in mladostniki z inkontinenco v bazenu,**
Irena Keršič Ramšak, dipl.m.s.
- 12.20 – 12.40 **Inkontinenca pri otroku z vidika fizioterapije,**
viš.pred. mag. Darja Ščepanovič, viš.fiziot.
- 12.40 – 13.00 **Prikaz primera – ekstrofija mehurja**
Manca Pajnič, dipl.m.s.
- 13.00 – 13.15 Razprava in zaključek teme
- 13.15 – 15.00 Kosilo
- 14.50 – 15.20 Predstavitev sponzorjev

3.SKLOP: PROSTE TEME

Moderatorica: Snježana Valcl, dipl.med.s,ET

- 15.20 – 15.40 **Pogostnost okužbe s *Helicobacter pylori* pri otrocih,** Maksimiljana Bolarič, med.ses.
Suzana Padežnik, med.ses.
Andreja Doberšek, dipl.m.s.
- 15.40 – 16.00 **Doživetja staršev otroka z Hirschprungovo boleznijo in posledično s stem s stomo, predstavitev primera in osebnih izkušenj,** Sonja Klakočar, dipl.m.s.
- 16.00 – 16.20 **Predstavitev Društva staršev otrok z anorektalnimi atrezijami in drugimi motnjami prebavnega trakta**
Saša Kotar, viš.med.s
- 16.20 – 16.40 **Vpliv Društva na kakovost življenja družin s prebavnimi težavami,**
Saša Kotar, viš.med.s., Danica Maletič
- 16.40 – 16.55 **Razprava in zaključek teme**
- 17.00 – 18.00 **Nordijska hoja,**
Olivera Raković Bošnjak, dipl.m.s.
Zvezdana Vražič, dipl.m.s.
- 19.00 Gledališka predstava - Komedija

PROGRAM: SOBOTA 25.10.2008

Moderatorici: mag. Tamara Štemberger Kolnik, dipl.m.s.
Beisa Žabkar, dipl.m.s., univ. dipl. org. dela

- 9.00 – 9.30 **Etika v zdravstveni negi otroka in mladostnika**
Darinka Klemenc, dipl.m.s, ET
- 9.30 – 10.00 **Črevesne stome pri otrocih Fekalna inkontinenca po anorektalnih atrezijah**
Gvardijančič Diana, dr.med.

DELAVNICE

- 10.00 – 10.30 **Posvet s strokovnjakom**
Louise Forest - Lalande,
RN,M.Ed.ET,Canada
- 10.30 – 11.00 **Zdravstvena nega črevesne stome, urostome in nefrostome**
Suzana Majcen Dvoršak, viš.med.s.,ET
Renata Batas, dipl.m.s., ET
- 11.00 – 11.30 Odmor s kavo

- 11.30 – 12.00 **Zdravstvena nega traheostome**
Stojka Škrokov, dipl.m.s.
- 12.00 – 12.30 **Nenasilje v zdravstveni negi**
Irena Špela Cvetežar, dipl.m.s.ET
- 12.30 – 13.30 **Poročilo o delu v delavnicah**
Razprava

SPLOŠNE INFORMACIJE:

Udeležba na seminarju šteje za strokovno izobraževanje. Kotizacija z DDV za člane znaša za 1 dan 95 EUR, za nečlane pa za 1 dan 125 EUR, 2 dni 190 EUR za nečlane 300EUR, 3 dni 250 EUR za nečlane 350 EUR.

V kotizacijo so všteta predavanja, prevajanje, večerja, pogostitev v odmorih, potrdilo o udeležbi. Poravnate jo lahko na ZBNS-ZDMSBZTS št. 02031-0016512314, sklic na 00 12017 s pripisom (za Enterostomalno in Pediatrično sekcijo), ki je odprt pri NLB d.d., poslovalnica Tavčarjeva 7, 1000 Ljubljana.

Prijavnico iz UTRIPA s točnimi podatki pošljite najkasneje do 20.10.2008 na naslov:
Beisa Žabkar, MLADINSKO ZDRAVILIŠČE IN LETOVIŠČE DEBELI RTIČ, Jadranska cesta 73, 6280 ANKARAN ali Tamara Štemberger Kolnik, ZDRAVSTVENI DOM KOPER, Dellavallejeva 3, 6000 KOPER.

HOTELSKE REZERVACIJE: Hoteli BERNARDIN, tel. št.:05 695 51 04, 05 695 51 06, fax.: 05 674 64 10, e-mail: booking@h-bernardin.si (za pediatrično in enterostomalno sekcijo)
Hotel Histron: enoposteljna soba 115 EUR, dvoposteljna 73,5 EUR.

REGISTRACIJA

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico.

STROKOVNI ODBOR: Ivica Brumec, Renata Batas, Andreja Doberšek, Neva Gavrilov, Majda Oštir, Tamara Štemberger Kolnik in Beisa Žabkar, Louise Forest - Lalande.

ORGANIZACIJSKI ODBOR: Andreja Črnetič, Doroteja Dobrinja, Gabrijela Gaber, Boža Hribar, Jožica Maslo, Minja Petrovič, Darja Teer, Snježana Valcl in Anica Vogel.

Organizator si dopušča možnost spremembe programa.

INFORMACIJE:

Tamara Štemberger Kolnik, Zdravstveni dom Koper, Dellavallejeva 3, 6000 Koper telefon 041 478 228 ali 05 6647 230, tamara.stemberger@gmail.com

Boža Hribar, Splošna bolnišnica Trbovlje, Rudarska cesta 9, 1420 Trbovlje,

tel. 03 56 52 664, 03 56 52 593 ali 041 798 357

Beisa Žabkar, Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič, Jadranska cesta 73, 6280 Ankaran,

tel.: 041 784 689 ali 05 669-21-18.

Doroteja Dobrinja, Splošna bolnišnica Izola, Otroški oddelek, Polje 35, 6310 Izola, tel.: 05 66 06 133.

Vljudno vabljeni!

Predsednici sekcij

Tamara Štemberger Kolnik in Beisa Žabkar

7. kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije

bo potekal od 11. do 13. maja 2009 pod motom:

MEDICINSKE SESTRE IN BABICE – ZNANJE JE NAŠA MOČ.

Vabimo vas k sodelovanju;
za oddajo izvlečkov vam posredujemo naslednja vsebinska področja:

- poklicne kompetence in odgovornost,
- izobraževanje in raziskovanje,
- primeri dobre prakse,
- sodelovanje in timsko delo,
- menedžment,
- promocija zdravja,
- pacient – partner v zdravstveni in babiški negi.

Pomembni datumi:

- 10. 1. 2008 – rok za oddajo izvlečkov
- 31. 1. 2009 – potrditev sprejetih izvlečkov
- 30. 3. 2009 – rok za oddajo člankov za objavo v zborniku kongresa
- 10. 3. 2009 – zgodnja prijava za udeležbo na kongresu

Naredimo skupaj kakovosten in odmeven kongres.

Sprotne informacije spremljajte na spletnih straneh www.zbornica-zveza.si in v Utripu.

PRIJAVNICA ZA STROKOVNA SREČANJA

Zavod, podjetje, član/ica _____

Poštna številka in kraj _____

Ulica in hišna številka _____

Zavezanec za DDV DA NE (obkrožite) - Davčna številka _____

Telefon _____ e-kontakt: _____

Prijavnica za strokovno srečanje v kraju _____ dne _____

z naslovom _____

Organizator _____

Prijava udeleženek/cev:

S podpisom prijavljena/ni
soglašam, da se moje ime,
priimek in delovna organizacija
posreduje sponzorjem.

IME IN PRIIMEK

DELOVNO MESTO

Št. licence

Št. članske izkaznice

Kotizacijo z DDV v višini _____ EUR je poravnana:

☐ z nakazilom dne _____ ali

☐ Z gotovino na dan seminarja

Kotizacijo bo poravnal

☐ zavod _____

☐ drugo _____

Datum prijave _____

Podpis prijavitelja: _____

Izjava za javnost

David Benton je bil imenovan za novega izvršnega direktorja Mednarodnega sveta medicinskih sester (ICN)

ŽENEVA, Švica, 1. september 2008 – Mednarodni svet medicinskih sester z zadovoljstvom objavlja imenovanje Davida Bentona za novega izvršnega direktorja. David prevzema dolžnost od Judith A. Oulton, ki ta vodstveni položaj v Mednarodnem svetu medicinskih sester zapušča po dvanajstih letih. Službovanje bo začel 1. oktobra 2008.

"Veselimo se dela z Davidom v njegovi novi vlogi izvršnega direktorja, ker bo nadaljeval velikansko delo Judith Oulton, vodil medicinske sestre in prebivalstvo, kateremu služijo, da bo dosežena kakovostna zdravstvena nega za vse," je dejala predsednica Mednarodnega sveta medicinskih sester Hiroko Minami. "Njegove bogate izkušnje z vodenjem, še posebej strokovno znanje o poklicni regulaciji in izobraževanju, so za Mednarodni svet medicinskih sester ključnega pomena, saj si nenehno prizadevamo uresničiti našo vizijo in družbam omogočiti, da dosežejo boljše zdravje."

Bodoči izvršni direktor David Benton je pripomnil: "Zdajšnji čas je razburljiv in poln izzivov za medicinske sestre povsod, saj se vlade, zdravstveni sistemi in mednarodne službe spoprijemajo s krizo človeških virov ter z globalnimi prednostnimi nalogami na področju zdravstva. Vloga zdravstvene nege je odločilnega pomena. Medicinske sestre se po vsem svetu odzivajo z inovativnimi rešitvami, ki jih je treba izmenjevati, spoznati in posnemati. Veselim se dela z vsemi našimi partnerji, s katerimi bomo ustvarili sinergije inovacij in prizadevanj, ki bodo izboljšale zdravstvene rezultate za vse in okrepile naš poklic."

David je od leta 2005 v Mednarodnem svetu medicinskih sester opravljal delo svetovalca za zdravstveno nego in zdravstveno politiko, specializiran je za regulacijo, izdajanje licenc in iz-

obraževanje. Preden je začel delati v Mednarodnem svetu medicinskih sester, je v zadnjih dvajsetih letih zasedal višje upravljavske položaje v različnih organizacijah. Med drugim je bil izvršni direktor organizacij zdravstvene nege na Škotskem in v Angliji; izvršni in računski direktor Državne komisije za zdravstveno nego, babištvo in patronažno nego Škotske; regionalni direktor zdravstvene nege za severno in yorkshirsko regijo. David se je usposobil za splošnega zdravstvenega tehnika in za zdravstvenega tehnika na področju duševnega zdravja na *Highland College of Nursing and Midwifery* v Invernessu, v podiplomskem študiju pa se je osredotočil na učenje s pomočjo računalnika v nadaljevalnem izobraževanju v zdravstveni negi.

David je prejel več nagrad in priznanj. Še posebej je ponosen na inavguralno nagrado za zgledno vodenje zdravstvene nege, ki jo je dobil leta 1993. Leta 2001 je dobil štipendijo Sklada Florence Nightingale, leta 2003 pa je postal član Kraljevega kolegija za zdravstveno nego Združenega kraljestva zaradi svojega prispevka k zdravstveni politiki in politiki zdravstvene nege. Za položaj izvršnega direktorja Mednarodnega sveta medicinskih sester je bil izbran med visoko usposobljenimi kandidati iz vsega sveta.

Opomba

Mednarodni svet medicinskih sester (ICN) je federacija 131 nacionalnih organizacij zdravstvene nege, ki predstavlja milijone medicinskih sester iz vsega sveta. Ker ga od leta 1899 vodijo medicinske sestre za medicinske sestre, je Mednarodni svet medicinskih sester mednarodni glas zdravstvene nege in s svojim delovanjem zagotavlja kakovostno nego za vse ter trdne globalne zdravstvene politike.

NAGRADNI NATEČAJ ZA NAJBOLJ SMEŠNO FOTOGRAFIJO

Radi fotografirate?

Se včasih do solz nasmejete, ko pregledujete narejene fotografije?

Zaupajte nam najbolj smešno fotografijo in morda boste ravno vi prejeli lepo praktično nagrado.

Da boste imeli dovolj časa za fotografiranje, bomo z zaključkom in izbiro počakali do 10. novembra.

Torej nam fotografije v digitalni obliki lahko pošiljate na naš naslov

utrip@zbornica-zveza.si do 10. novembra 2008.

Fotografije opremite s podnapisom in navedite avtorja, njegov naslov in telefonsko številko.

Nagrajence bomo objavili v decemberski številki. Nagrajene fotografije bomo objavljali, dokler nam jih ne bo zmanjkalo.

Nagrajenci bodo prejeli darilne pakete Avon

Uredništvo

Nuša stara pet mesecev:

"Ne me hecat, se bom od smeha polulala v pleničko!"

Avtorica: Petra Serec

Sporočilo svojcem o smrti stanovalca v domu za starejše občane

Vprašanje

Zaposlena sem v domu za starejše občane. Zanima me, ali kot zdravstveni tehnik kršim kodeks etike, če odklonim obveščanje svojca o smrti stanovalca. Iz pogovora s kolegicami, ki delajo v bolnišnici, namreč vem, da to ne sodi v delokrog medicinskih sester.

Razprava

V domovih za starejše občane je smrt stanovalcev starostnikov najpogostejše pričakovana. Ne glede na to pa smrt človeka, ki živi v domu za starejše občane, največkrat močno prizadene njegove svojce ali zanj pomembne druge.

Načelo IV. Kodeksa etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije govori o spoštovanju dostojanstva in zasebnosti pacienta v vseh stanjih zdravja, bolezni in ob umiranju. Četrty standard omenjenega načela navaja, da medicinska sestra posveča posebno pozornost svojcem umirajočega ali umrlega in zanj pomembnim drugim.

Ravnanje medicinske sestre in njeni stiki s svojci, ki so v tej življenjski situaciji še posebej občutljivi, naj izraža potrebno piete-to do umirajočega ali umrlega in razumevanje čustev žalujočih.

V načelu III. kodeksa etike je sicer navedeno, da je medicinska sestra pristojna dajati podatke o zdravstvenem stanju in počutju pacienta le s področja zdravstvene nege in oskrbe.

Ali sodi obveščanje svojcev o smrti pacienta, v primeru stanovalca starostnika, v področje zdravstvene nege?

Res je, da je v večini slovenskih bolnišnic obveščanje svojcev o smrti domena zdravnika. Vendar ne gre prezreti dejstva, da je dom za starejše občane za stanovalca pravzaprav njegov dom. V bolnišnicah, ki so v glavnem namenjene zdravljenju pacientov, je vedno prisoten tudi zdravnik. V socialnih zavodih, kamor sodijo tudi domovi za starejše občane, temu ni tako. Medicinske sestre ostajajo zlasti popoldne, ponoči, ob nedeljah in praznikih same, zdravnik pa je dosegljiv le po telefonu, lahko je celo v drugem kraju. Popolnoma neživljenjsko in za svojce nesprejemljivo je torej, da na telefonski klic o stanju sorodnika v domu od medicinske sestre ne bi izvedeli, da je ta umrl, ali da v primeru njego-

ve smrti ne bi bili pravočasno obveščeni, ker v domu ni zdravnika.

Svojec pokojnika ali človek, ki je v dokumentaciji stanovalca naveden kot kontaktna oseba, je torej tisti, ki ga je o smrti nujno treba obvestiti. V dokumentaciji stanovalca je poleg naslova svojca ali njemu najbližje osebe največkrat zabeležena tudi telefonska številka. Zakaj? Prav gotovo zato, da je stik z njim hitrejši in da ga je mogoče poklicati, ko je v zvezi s stanovalcem kar koli potrebno. Poleg tega se moramo zavedati, da imajo svojci pokojnika pravico, da se od njega dostojno in v miru poslovijo, zato jim, če razmere to dovoljujejo, takšno slovo tudi omogočimo. Seveda je to pogosto zelo težko izvedljivo, saj svojci nemalokrat živijo v drugem kraju. Zato je stik z njimi še toliko bolj pomemben.

Kot nam je znano, v domovih za starejše občane obstajajo pisna navodila oziroma protokol o tem, kako ravnati v primeru smrti stanovalcev in kakšne so ob tem tudi obveznosti medicinskih sester. V večini domov za starejše občane pa v dopoldanskem času obveščanje o stanovcih izvajajo zaposleni v socialni službi zavoda, ki tesno sodelujejo z izvajalci zdravstvene nege.

Odgovor Častnega razsodišča

Obveščanje o smrti stanovalca v domu starejših občanov je neprijetna dolžnost, težka za vsakogar, ki sporoča tako slabo novico, ne glede na to, ali je socialni delavec ali medicinska sestra. Vendar je to le sporočilo in ne razlaga vzroka smrti, ki bi bila absolutno v pristojnosti zdravnika. Za pravi način, kako sporočiti slabo novico, pa potrebujemo znanje, ki naj bi ga imeli prav vsi, ki se pri svojem delu s tem soočajo.

Z obveščanjem svojcev o smrti stanovalca starostnika z že dalj časa pričakovano smrtjo ali zaradi njegove nenadne smrti torej nikakor ne posegamo na področje medicine. Smrt ugotovi mrliški oglednik ali sodni izvedenec, ki pa o času smrti ni dolžan obveščati svojcev umrlega.

Menimo, da bi bilo skrajno neetično, če svojcev o smrti njihovega sorodnika, stanovalca v domu za starejše občane, medicinska sestra ne bi hotela obvestiti.

*Predsednica Častnega razsodišča:
Marina Velepč*

NUJNO OBVESTILO

Predsednicam/predsednikom strokovnih sekcij in strokovnih društev! Izobraževalnim zavodom in drugim organizacijam!

Vljudno prosimo, da nam tako kot vsako leto do 20. oktobra pošljete podatke o vseh predvidenih izobraževanjih, ki jih boste organizirali v letu 2009, da bodo lahko vsi morebitni udeleženci načrtovali izobraževanja posameznikov in sredstva za izobraževanje v letu 2009.

Predlogi izobraževanj naj vsebujejo naslednje podatke:

- ime organizatorja,
- delovni naslov oziroma temo izobraževanja,
- predvideni datum in trajanje izobraževanja,
- kraj izobraževanja,
- predvideno višino kotizacije in kontaktni naslov za dodatne informacije.

Vsa načrtovana izobraževanja bomo objavili v novembrski številki Utripa.

Uredniški odbor Utripa

Medicinske sestre zagotavljajo kakovost tudi v primarnem zdravstvenem varstvu – obeležitev 12. maja na Visoki šoli za zdravstvo Ljubljana

Ljubiša Pađen, Simona Martinšek, mag. Andreja Kvas

12. maj je mednarodni dan medicinskih sester, ki ga praznujemo tudi študenti in študentke Oddelka za zdravstveno nego na Visoki šoli za zdravstvo (VŠZ) Univerze v Ljubljani. Že mesec dni prej smo se dobili z mentorico mag. Andrejo Kvas in naredili skupni načrt, kako bi ta dan obeležili. Odločili smo za pripravo stojnice v avli šole. Na stojnici smo predstavili plakat, delili smo zloženko, ki smo jih sami izdelali in oblikovali skupaj z mentorico na temo »Medicinske sestre zagotavljajo kakovost tudi v primarnem zdravstvenem varstvu«. V zloženki smo obrazložili pomen primarnega zdravstvenega varstva, ki po definiciji Svetovne zdravstvene organizacije obsega varstvo posameznika, družine in lokalne skupnosti na območju, kjer ljudje živijo, delajo in se šolajo ter ga izvajajo zdravstvene dejavnosti in vsi drugi družbeni dejavniki zunaj zdravstva na tem območju. Predstavili smo tudi strategijo Zdravje v 21. stoletju, ki je bila sprejeta na konferenci v Alma Ati leta 1998, nad njenim uresničevanjem pa bedi tudi International council of nurses (ICN), ki se je letos odločil, da dejavnosti ob letošnjem dnevu medicinskih sester usmeri v uresničevanje strategije in poudari pomembno vlogo medicinske sestre v zagotavljanju kakovosti v primarnem zdravstvenem varstvu.

Stojnica je bila na ogled na VŠZ od 12. pa vse do 20. maja 2008. Obiskali so jo študenti, visokošolski učitelji ter ostali zaposleni na VŠZ. Ogledali so si lahko plakat, ki smo ga izdelali študenti, Suzana, Ljubiša in Uroš, prebrali originalno besedilo, ki ga ob dnevu medicinskih sester vsako leto pripravi ICN, se z nami pogovorili in prejeli prej omenjeno zloženko. Nekaj zloženek pa je mentorica posredovala kolegicam iz Univerzitetnega kliničnega centra za zaposlene in paciente.

Študenti, ki smo sodelovali pri pripravi in izvedbi stojnice, menimo, da bi bila lahko v slovenskem prostoru vloga medicinske sestre v primarnem zdravstvenem varstvu promovirana v še večji meri kot doslej. Pri tej promociji pa lahko veliko naredimo tudi študenti zdravstvene nege skupaj z učitelji (mentorji) v okviru vaj, ki jih opravljamo v primarnem zdravstvenem varstvu.

Glede na to, da imajo medicinske sestre široka znanja, s katerimi lahko uspešno, suvereno in samostojno delujejo na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti, z namenom spodbujati in nuditi pomoč posamezniku, družini, družbeni skupnosti, za doseg optimalnih zdravstvenih potencialov, menimo, da bi lahko z nacionalnimi programi zdravstvene vzgoje, ki bi jih sestavile in izvajale medicinske sestre, povečali ugled stroke in njenih izvajalcev. Za izvedbo pa je potrebno tesno sodelovanje tudi z ostalimi člani zdravstvenega tima, zlasti z zdravniki, s fizioterapevti, z delovnimi terapevti ..., skratka: zelo pomembno je usklajeno timsko delo.

Študenti zelo radi skupaj z učitelji VŠZ sodelujemo pri pripravi in izvedbi različnih dogodkov, kot so: mednarodni dnevi, informativni dan, zdravstveno-vzgojne akcije ipd. V prihodnje si želimo sodelovati tudi pri raziskovalnih projektih, kjer bi lahko uporabili in preizkusili pridobljena teoretična znanja iz različnih predmetov, hkrati pa bi bila to za nas priprava na samostojno raziskovalno delo, ki ga opravimo v okviru izdelave diplomskega dela.

Na koncu si preberite še pesem, ki so jo obiskovalci stojnice lahko našli na naši zloženki.

»Thank the nurse«

Joe McDonald

Doctors diagnose and physicians prescribe
Surgeons can operate but they don't save your life
When a fever's burning, who helps you through the night?
Gives you medication, checks your vital signs
When you wake up in recovery, who's right there by your side?
With a smile and reassurance, restoring your self-pride.

Thank the nurse that's nursing you
The one that nursed you through
Thank the nurse that's nursing you
For saving your life ... saving your life ... saving your life.

POMEMBNO OBVESTILO

V zadnjem mesecu imamo kar nekaj težav s spletno pošto. Zgodilo se je, da nekaterih prispevkov nismo prejeli. Odgovorna urednica potrdi prejem vseh prispevkov, ki uspešno prispejo na naš elektronski naslov utrip@zbornica-zveza.si, zato, če potrdila o prejemu ne dobite, prosimo, pošljite vaš prispevek ponovno. Prosimo, da nam prispevke za novembrsko številko Utripa pošljete najkasneje do 20. oktobra 2008.

Odgovorna urednica Utrip-a

Zdravstvena nega in sladkorna bolezen

Bled 2008

Tako kot mnoga leta doslej smo se spet zbrali v četrtek, petek in soboto, torej **13., 14. in 15. marca 2008**, že štirinajsto leto zapored na Funkcionalnem izobraževanju z učnimi delavnicami »**Zdravstvena nega in sladkorna bolezen 2008**«.

Izobraževanje je prvi dan potekalo v obliki predavanj, ki so se skupaj z diskusijami nadaljevala še naslednje dopoldne, popoldne po kosilu pa so bile na programu učne delavnice. Kljub utrujenosti smo se zvečer zavrteli in sprostiti ob čudoviti večerji in prijetnih zvokih glasbene skupine. Naslednji dan je bil še bolj naporen, ker smo bili skupaj ves dan. Izobraževanje smo zaključili v soboto, ko smo si tudi nazdravili in polni novih vtisov izmenjali prijetne občutke. Udeleženci so v anketnih vprašalnikih večkrat izrazili željo, da naj bi bilo izobraževanje trodnevno, tako da smo mnoge razveselili in jim željo izpolnili.

Na srečanju je bilo prisotnih 110 udeležencev, ki so se podrobneje seznanili z zdravstveno nego pacientov s sladkorno boleznijo. Spoznali so načine zdravljenja sladkorne bolezni, pa tudi preventivne ukrepe te zelo razširjene socialne bolezni.

Udeleženci so spoznali pripomočke za aplikacijo inzulina, tehniko aplikacije inzulina, pripomočke za merjenje sladkorja v krvi ter tehniko izvajanja meritev.

Izobraževanja so se udeležile medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki izvajajo zdravstveno nego pacientov v bolnišničnem zdravljenju, v zdravstvenih domovih, domovih za ostarele ali pa izvajajo zdravstveno nego pacientov s sladkorno boleznijo na domu. Prav tako so bile prisotne udeleženke iz lekarn, ki se

neposredno srečujejo s pacienti pri izdaji zdravil in pripomočkov za zdravljenje sladkorne bolezni. Prisotne so bile tudi udeleženke zdravstvenih šol, ki jim bo pridobljeno znanje v pomoč pri nadaljnjem poučevanju in izobraževanju učencev s področja zdravstvene nege pacientov s sladkorno boleznijo.

Zaradi načina izobraževanja je bilo število udeležencev omejeno. Na željo številnih, ki bi se želeli udeležiti izobraževanja, pa smo jih, žal, morali zavrniti, sporočamo **da bomo organizirali TRODNEVNO izobraževanje s podobnim, vendar razširjenim in dopolnjenim programom spomladi 26., 27. in 28. marca 2009 na Bledu.**

Program bo objavljen v UTRIPU februarja 2009. Ker so udeleženci program in način izobraževanja ocenili zelo pozitivno, obenem pa izrazili željo po določenih dodatnih temah, bomo njihove predloge tudi upoštevali. Potrudili se bomo, da izboljšamo kakovost posameznih tem. Priprave na spomladansko srečanje leta 2008 že potekajo, torej nasvidenje spomladi NA TRODNEVNO izobraževanju **26., 27. in 28. marca 2009 na Bledu. V letu 2009 bo to že štirinajsto leto organizacije in izvedbe funkcionalnih izobraževanj. Vsem dosedanjim udeležencem izobraževanj se iskreno zahvaljujemo za zaupanje in udeležbo na dosedanjih strokovnih izobraževanjih.**

*Organizacijski in programski odbor strokovnega srečanja
Milena Poljanec Bohnec, strokovni in organizacijski vodja
izobraževanja*

Francoska izkušnja dobre paliativne prakse

Majda Brumec

Hospic je skupnost različno mislečih, zato v hospicu odpiramo različne poglede na svet, na življenje in umiranje...

Po lanski izkušnji obiska nemških hospicev nas je pot spoznavanja hospica znova vodila v Evropo – nabirat izkušnje iz dobre prakse. Tokrat smo obiskali francosko Provanso.

To ni bila samo strokovna ekskurzija dvainštiridesetih udeležencev, strokovnih delavcev in prostovoljcev, in ne turistični izlet. Bilo je mnogo več.

Predvsem je bilo to potovanje k sebi. Na tej poti se je kalila skupnost hospica tudi ob nenehnem premišljanju in evalviranju med posameznimi obiski institucij – kaj smo čutili ob doživetem, kje sem jaz, naša skupnost in jaz v naši skupnosti. Skupnost namreč ni le skupina ljudi, temveč odnos, ki ga nenehno preverjamo in gradimo.

Paliativna oskrba v Franciji

Francija nima organizacij (niti državnih niti zasebnih), ki bi se imenovala hospic, pač pa le paliativne oddelke v različnih bolnišnicah in domovih za stare ali pa samostojne negovalne ustanove. Desetletje nazaj je poseben zakon na državni ravni opredelil pravico vsakega državljana do paliativne oskrbe. Kot odziv na to se je v Franciji paliativna oskrba zelo dobro razvila, vendar je vezana na bolnišnice, z le nekaj izjemami avtonomnih hiš. Pri tem gojijo predvsem medicinski model oskrbe. Navedeno je botrovalo tudi temu, da prek 70 odstotkov umirajočih pacientov umre v bolnišnicah.

V Franciji poznajo tri ravni paliativne oskrbe:

- samostojne paliativne ustanove,
- paliativne oddelke v bolnišnicah, ki se dopolnjujejo z mobilnimi ekipami,
- in paliativne neidentificirane postelje po bolnišnicah.

Podaljšana roka paliativnih oddelkov v bolnišnicah so t. i. **mobilne ekipe**, ki jih v večini sestavljata zdravnik in medicinska sestra, nekeje v majhnem deležu pa tudi psiholog. Njihova naloga je predvsem svetovanje pacientom in svojcem na domu, ne negovanje ali odrejanje terapij.

Na paliativne oddelke sicer vključujejo tudi redke prostovoljce, ki pa jih usposobita dve veliki nacionalni organizaciji za prostovoljno delo v bolnišnicah. Prostovoljci so lahko le družabniki, imajo manjšo vlogo kot v Angliji ali Ameriki, saj si Francija prizadeva vključiti v paliativno oskrbo le čim več strokovnjakov; stremijo torej k profesionalizaciji oskrbe, za katero so naši gostitelji trdili, da predstavlja veliko nevarnost za razčlovečenje oskrbovanih.

Osrednja težava francoske paliativne oskrbe je v tem, da predvsem zdravniki na primarni ravni menijo, da paliativna oskrba ni potrebna, zato svojih pacientov raje ne napotijo na paliativne oddelke. Eden izmed osrednjih vzrokov je predvsem vztrajanje pri starih vzorcih, da je za zdravnika smrt neuspeh – ko torej ni rešitve, ne vidijo več smisla. Tako nastajata dva tabora zdravnikov.

Sočutna praksa prisotnosti tudi v bolnišnici

Naša prva izkušnja francoske paliative je bila velika geriatična bolnišnica v Aix de Provence, Centre de Gerontologie Saint-Thomas de Villeneuve. V okviru bolnišnice je tudi enota paliativne oskrbe z desetimi posteljami, na katerih se zvrsti dvesto umirajočih pacientov letno, med njimi se jih le četrtnina vrne domov. Dobra polovica je onkoloških pacientov. Za vzrok namestitve po-

leg zdravljenja motečih simptomov **dopuščajo tudi do petnajstdnevni oddih svojcev**. Kadrovski normativi se nikakor ne morejo primerjati z našimi, slovenskimi, saj so Francozi očitno dovolj zgodaj dojeli, da je paliativna oskrba praksa prisotnosti.

Posebnost te bolnišnice je prav gotovo njen direktor, sicer zdravnik, ki je obenem tudi vodja paliativnega oddelka, katerega osnovna potreba ni zgolj skrb za stroko, temveč osrednja skrb za globoko povezanost skupnosti (»dom« niso samo stene, temveč ljudje in odnosi, ki jih imajo med seboj). Da to udejanja na vsakem koraku, je bilo čutiti v vseh odnosih, bodisi s kuharjem, ki je med našo predstavitevjo sproščeno vkorakal v dvorano in preveril meni za kosilo, s prostovoljko, ki jo je ob srečanju na hodniku toplo objel, ali pri bolnici z aidsom, ki jo je poljubil, ko je sproščeno sedel na njeno posteljo.

Hiša hospica po francosko

»La Maison« v Gardannu (»Dom«), kakor so poimenovali hišo, namenjeno paliativni oskrbi izključno umirajočih ljudi in njihovim svojcem. 24-posteljni samostojni objekt je v svojem štiriletnem delovanju postal ena najvidnejših paliativnih institucij v Franciji z močno naravnostjo nuditi varno zatočišče umirajočim. Za paciente skrbi kar 75 zaposlenih in 35 prostovoljcev. Povprečna doba oskrbe je mesec dni.

Osrednje jim je ustvarjanje okolja, kamor ljudje pridejo umret, in predvsem polno živeti do svojega konca (za razliko od večine bolnišničnih paliativnih oddelkov, kjer skrbijo predvsem za blaženje motečih simptomov). Imajo tudi dnevni center, kjer se povprečno dvakrat tedensko nahajajo umirajoči (od tri do pet oseb). Hiša je toplih pastelnih barv, v njej je čutiti veliko kreativnosti, ustvarjanja. Je skoraj hedonistično bivalno okolje, idealno lepo, ki človeku omogoča naravno danost: začutiti. Osrednji prostor je jedilnica, kjer veliko časa preživijo skupaj v druženju ob hranjenju. Osebe je v civilnih oblačilih, iz njih veje spontanost, vladajo čuteči medsebojni odnosi. **Duhovnost je nekaj, kar živijo, je način njihovega bivanja.**

V hiši bivajo tudi živali, v tesni povezanosti z ljudmi.

Prek mobilne ekipe (nekakšna hospic oskrba na domu) svoje delo v hiši povezujejo z umirajočimi, ki bivajo doma.

Uporabniki so zelo zadovoljni z njihovim delom, kar se odraža tudi v izredno visoki količini prejetih donacij.

Tudi tu je srce Doma direktor, ki ni ne le direktor, niti ne le zdravnik – opustil je svoje vloge. Je le Človek, sočuten, dovzeten, da se ga dotakne prav vse.

V njem je bilo čutiti žalost – tisto noč so umrli kar trije pacienti.

»La Maison« je pomenil SREČANJE s hospicem v polnem pomenu besede: kako je to lahko pot srca, je zavetje, je tvoj Dom.

Tam, kjer oskrbuje »nova rasa« zdravnikov

Naslednje srečanje s francosko paliativno oskrbo je bila najprej zares velika lyonska bolnišnica s skupno 800 posteljami, od tega dvanaest na ta hip začasem paliativnem oddelku, kjer je primarni cilj lajšanje motečih simptomov. Hišo Centra de soins palliatifs v Lyonu vodi dr. Marilene Filbet, sicer tudi predsednica evropskega združenja paliativne oskrbe in oseba, ki je nedvomno ogromno pripomogla k razvoju te dejavnosti v osrednji in ju-

foto: Marjeta Perko

žni Franciji. V njeni odsotnosti smo se srečali s paliativnim timom, ki je prinesel spoznanje, da zares obstaja »nova rasa« zdravnikov (kot so se sami v šali poimenovali): **delajo srčno in se zave-dajo, da umirajočih ne morejo rešiti, ampak so lahko samo z njimi na njihovi poti h koncu.**

V oskrbo umirajočih vključujejo enega prostovoljca na dan, ki nudi družabništvo do trem umirajočim. Tudi srečanje z eno izmed prostovoljk je bilo nadvse navdihujoče, saj nas je s svojo prisotnostjo prepričala, da ni treba »nekaj posebnega narediti«, ampak biti le prisoten – skupaj s pacientom.

Medicinske sestre so ubesedile, da je njihova največja težava pri delu v komunikaciji z zdravniki drugih (ne-paliativnih) oddelkov, saj hočejo ti govoriti samo o bolezni in izključiti čutenje pacienta kot človeka. Sicer pa ocenjujejo, da je pri njihovem delu razmerje med psihosocialno podporo pacientu in zdravstveno nego v enakem deležu (pol-pol).

Hospic oskrba na domu

Bili smo že utrujeni in zadnja izkušnja je bilo srečanje z mobilno ekipo splošne bolnišnice v Vienni s skupno 650 posteljami. Ta sicer nima paliativnega oddelka, pač pa so paliativni pacienti razvrščeni po vseh oddelkih. Vloga mobilne ekipe ni zdravljenje na domu, ampak le svetovanje dva dni v tednu – umirajočim pacientom na domu in predvsem tistim, ki delajo z umirajočimi. Ekipo sestavljata zdravnik in medicinska sestra. Mesečno na domu obiščejo od 15 do 20 pacientov oz. 200 letno.

Čutili smo navdihujočo moč in srčnost, njihovo naravnano-st delati v dobro človeka, ne glede na ovire. Lahko bi jih primerjali z nekakšnimi samotnimi jezdecami na poti ...

Sporočilo na koncu srečanja je prineslo spoznanje, da se v paliativni oskrbi ukvarjajo izključno z umirajočim pacientom, pozabljajo pa na pacientove svojce, zato družina tu nima velike vloge.

Čas za razvajanje

Naslednja dva dneva, ko smo počasi potovali proti domu, sta bila namenjena še sprotneemu ogledu nekaj starih provansalskih mest in romantičnih srednjeveških vasic. Navdihovalo nas je mehko valovanje pokrajine z vinogradi, oljčnimi nasadi, kamnite provansalske hiše, ki se mehko spajajo s pokrajino, vonj po la-

vandi, ki se je mešal z drugimi sredozemskimi dišavami, petje čričkov, Katedrala podob s projekcijo Van Goughovih slik v podzemni votlini, nacionalni park Camargue, v katerem gnezdiyo flamingi in se pasejo črni biki ter beli divji konji, čutni zvoki ciganske glasbe, katoliška procesija sv. Sare v Saintes Maries de la Mer ... In še marsikaj. Tedaj je bil čas za druženje, odnose, prostor za nas.

Bilo je potovanje duš, ki jih družijo podobne vrednote. BITI.

Pravzaprav so bile vse izkušnje paliativne oskrbe zelo dobre in navdihujoče. Zame in za premnoge druge člane skupine je to srečevanje z dobro prakso pomenilo potrditev, da je naša pot v Sloveniji prava in da srčna skupnost hospica ni nekaj utopičnega, ampak resničnost, ki živi nedaleč od nas, četudi jo Francozi imenujejo drugače.

Četudi ne govorimo istega jezika, smo se globoko čutili in razumeli, kar se je izkazalo prav takrat, ko je kak prevod malo »zajtjal«.

Tudi v našem doslej še edinem hospicu v Sloveniji opuščamo zgolj medicinski model oskrbe, ki podpira naravnano-st predvsem k zdravljenju simptomov in omogočanju udobja, in prehajamo k socialnemu modelu hospica, to je naravnano-st k srčni skupnosti, k varnemu zavetju, domu.

Čutim, da mi je zavedanje, da to niso le lepa sanjarjenja, ampak resnično življenje tam v Evropi – Franciji, v globoko podporo in pogum na poti.

Zaključujem z mislimi direktorja La Maisona, g. Piana: »Ko delimo svoje čutenje z drugimi, se učimo biti bolj dostopni do drugih, ker smo le tako odprti tudi do umirajočih.«

Delitev čutenja je možna samo prek dobre komunikacije med umirajočim, zdravnikom, medicinsko sestro – in vsemi drugimi, ki oblikujejo odnos.

Odnos je komunikacija.

O tem želimo govoriti na jesenskem seminarju **PALIATIVNA OSKRBA V PRAKSI – KOMUNIKACIJA JE ODNOS.**

Iskreno vabimo vse zdravstvene in druge strokovne delavce ter sodelavce, da se dvodnevnega seminarja udeležite.

Program objavljamo na straneh: Izobraževanja.

Mesec varčevanja kot prvi korak k brezskrbni starosti

Oktober, mesec varčevanja, nas opominja, kako zelo pomembna je misel na prihodnost. Projekcije slovenskega pokojninskega sistema, narejene na podlagi demografskih trendov, namreč vzbujajo skrb glede naše starosti in vzbujajo vprašanje, ali bomo imeli dovolj sredstev za zasluženno varno in brezskrbno preživljanje časa po upokojitvi. Morda se prav zato vse več Slovencev vse pogosteje poslužuje varčevanja na dolgi rok ter posega po dodatnem pokojninskem zavarovanju, ki poleg ostalih ugodnosti varčevalcu prinaša tudi davčne olajšave.

Na pravi poti, a vseeno pametno razmisliti o dodatnem pokojninskem zavarovanju

Javnim uslužbencem, s tem tudi zaposlenim v javnem zdravstvu, določen del premije dodatnega pokojninskega zavarovanja v Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbenke že vplačuje delodajalec. Sredstva, ki jih v sklad vplačuje vaš delodajalec, pa za ohranitev vašega življenjskega standarda glede na projekcije strokovnjakov ne bodo dovolj. Za ohranitev ravni svojega življenjskega standarda tudi po upokojitvi je poleg premije, ki jo za javne uslužbenke vplačuje delodajalec, zato **priporočljivo tudi namensko individualno varčevanje**. Pri Kapitalski družbi je individualno varčevanje pri javnih uslužbencih še posebej davčno spodbujeno. Kot davčno olajšavo lahko uveljavite vplačila do višine 5,844 % letne bruto plače oziroma v letu 2008 največ 2.526,23 EUR, ne glede na vplačano premijo vašega delodajalca. Sredstva, ki jih boste sami vložili v ZVPSJU, poleg olajšave za vzdrževane družinske člane, predstavljajo edino davčno olajšavo pri napovedi dohodnine.

Izračun maksimalne davčne olajšave pri odmeri dohodnine

Z varčevanjem za starost hkrati poskrbite za varno starost in si v obdobju varčevanja zmanjšate davčno obremenitev. Primere davčnih olajšav si lahko ogledate v informativnem izračunu:

Primer neto plače	Mesečna individualna premija za doseganje maksimalne davčne olajšave	Vračilo dohodnine ob maksimalni olajšavi
700 €	59 €	113 €
1.100 €	100 €	324 €
1.900 €	199 €	979 €

Če imate 1.100 evrov mesečne neto plače, sodite v 2. davčni razred. Maksimalno davčno olajšavo dosežete z vplačilom individualne premije dodatnega pokojninskega zavarovanja, in sicer v znesku 100 evrov mesečno, kar predstavlja 5,84 odstotkov vaše bruto plače. Ob trenutno veljavni davčni zakonodaji boste vsako leto ob obračunu dohodnine prejeli 324 evrov vračila. Na spletni strani Kapitalske družbe lahko izračunate, koliko premijo je glede na maksimalni izkoristek možnosti koriščenja davčne olajšave smiselno vplačevati.

Kolikšna naj bo mesečna premija?

Ob mesecu varčevanja velja razmisliti tudi o višini vplačanih premij. Po podatkih Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve znaša v Sloveniji povprečna mesečna premija dodatnega pokojninskega zavarovanja (DPZ) 38,4 evrov. Po ekonomskih izračunih pa bi morali zavarovanci, ki so danes stari približno 30 let, v dodatno pokojninsko zavarovanje vplačevati **vsaj trikrat do štirikrat** toliko, če bi hoteli obdržati višino pokojnine, ki jo upokojenci prejema danes (v % povprečne mesečne plače).

Ne spreglejte: v mesecu novembru bo Kapitalska družba pričela s posebno ponudbo in svojim varčevalcem ponudila plačilo premije brez vstopnih stroškov. Ponudba velja tudi za nove varčevalce.

Ali o dodatnem pokojninskem zavarovanju veste dovolj?

Več o dodatnem pokojninskem zavarovanju lahko izveste na spletni strani www.kapitalska-druzba.si, kjer se lahko naročite tudi na **brezplačno informativno elektronsko glasilo e-Modro jabolko**. Na glasilo se lahko naročite in mesečno sprejemate novosti s področja upravljanja skladov in ostalih novic družbe upravljavke.

Vaših vprašanj, informacij in mnenj o zadovoljstvu s Kapitalsko družbo kot upravljavcem sklada bomo veseli tudi na:

- brezplačni telefonski številki **080 23 45**,
- na elektronskem naslovu info.zvpsju@kapitalska-druzba.si,
- v poslovalnici na Dunajski cesti 119 v Ljubljani.

Postopek sklenitve varčevanja za starost z lastnimi sredstvi je enostaven

1. korak:	Odločite se. Sprejmite odločitev o dodatnem varčevanju za starost, o dodatnem pokojninskem varčevanju z lastnimi sredstvi.
2. korak:	Posvetujte se. Obrnite se na svetovalce Kapitalske družbe, ki vam bodo pomagali z nasveti in informativnimi izračuni. Ti so vam dostopni tudi na spletni strani www.kapitalska-druzba.si .
3. korak:	Obiščite spletno stran www.kapitalska-druzba.si/posamezniki/zvpsju/obrazci ali pokličite na brezplačno številko 080 23 45 ter pridobite obrazec Izjava o vplačilih individualne premije.
4. korak:	Obrazec izpolnite, en izvod obdržite zase, enega oddajte v računovodski službi vašega delodajalca, tretjega pa pošljite na Kapitalsko družbo (Dunajska 119, Ljubljana). S tem ste zaključili postopek sklenitve individualnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter na ta način poskrbeli za svojo brezskrbno starost.

KAPITALSKA DRUŽBA

Terapevtska skupnost

Balažic Ignac

Ime terapevtska skupnost v (nadaljevanju besedila TS) je dal ameriški psihiater Mein, potem ko si je ogledal v Angliji delujočo skupnost M. Jonesa, ki je prvi uvedel to obliko terapevtske dejavnosti. Leta 1953 je o tem poročal komite za duševno zdravje pri Svetovni zdravstveni organizaciji in pripomogel k razširjanju terapevtskih skupnosti.

Po mnenju tega komiteja je vzdušje v duševni bolnišnici bistveno za uspešnost zdravljenja; pri tem omenjajo pet elementov:

- zaščita pacientove individualnosti;
- obravnava pacienta kot bitja, ki je vredno zaupanja;
- spodbujanje primernega pacientovega obnašanja;
- pacientu je naložena odgovornost;
- vsi pacienti so vključeni v program dnevnih aktivnosti.

M. Jones odgovarja na vprašanje, kaj je TS, takole: **TS je dejavnost sodelujočih v posamezni ustanovi ali bolnišnici, katere namen je, da premosti prepad v medsebojnih stikih med pacientom in osebjem v dobrobit vseh prizadetih. Zaželeno je, da so pacienti z osebjem sposobni govoriti svobodno, prav tako osebje s pacienti.**

V slovenski psihiatriji lahko zasledimo posrečeno delitev socioterapevtskih pristopov v instituciji na:

- hišni parlament ter
- TS v ožjem pomenu tega termina.

Bistvena razlika je v povezovanju osebja in pacientov; pri hišnem parlamentu gre za čvrst dogovor z ohranjanjem hierarhičnih oblik iz vsakdanjega življenja, pri TS pa ni hierarhije, ampak gre za horizontalno povezovanje. Pri hišnem parlamentu razrešujejo vsakdanje težave glede sožitja, higiene, obnašanja, hišnega reda, organizirajo kulturne, športne ali delovne aktivnosti ... Predsednik je primeren član kolektiva ali pacient, delujejo delovne skupine, komisije, člani pišejo zapisnik, sprejemajo sklepe in se tudi nadzirajo. Vodená demokracija je očitna, čeprav se uveljavljajo tudi potrebe in želje tistih, ki izvajajo njen program.

Osnovne značilnosti TS

- Vsi udeleženci in pacienti so enakovredni.
- Avtoritativne piramide ni in jo zamenjuje demokracija.
- Spoštovano je mnenje vsakega člana.
- Informacije in naloge ne gredo v eni smeri, ampak so jih deležni vsi.
- Vsi dogodki, ki se odvijajo v ustanovi, so predmet analize in v TS jih poskušajo motivacijsko razčleniti. Te razprave se razvijajo na sestankih.
- Permisivnost: pričakovana je toleranca do posameznih motenih članov TS, saj je razprava bolj cenjena kot disciplina.
- Nosilci terapevtskega postopka niso zdravniki niti osebje ustanove, ampak vsi člani TS. O postopkih osebja razpravljajo enako kot o pacientih.
- Odgovornost je za vse člane enaka. M. Jones vztraja, da pacienti odločajo tudi o odpustu.
- Terapevtska kultura: člani TS so drug drugemu v pomoč, kritično morajo prevzgojiti tradicionalna stališča in dnevno preveriti vloge vseh članov osebja ter pacientov. Namesto visoko specializirane terapevtske vloge, ki je največkrat omejena na zdravnika, postane pomemben občutek pripadnosti v TS.
- Po vsakem sestanku TS sledi obvezen sestanek tima, ki je lahko informativen ali interaktiven. Pri informativnem sestanku obravnavajo obnašanje skupine kot celote ali posameznega

pacienta, izražajo opažanja, zaključke, dogovarjajo se glede terapije ...

- Pri interaktivnem sestanku pa stopajo v ospredje čustvene reakcije, bodisi v odnosu do pacienta ali člana tima.

Vloga medicinske sestre

Cilj TS je, da je pacientu omogočeno sprejeti svojo vlogo v skupini in da te vloge ne doživlja kot vsiljene, ampak kot naravno potrebo, da zadovolji sebe in druge. Pacientov odnos do zdravnika je največkrat ambivalenten – pripisuje mu moč, da lahko razreši vse težave, istočasno pa predstavlja osebo, ki naj bi se je bali.

Težko je določiti vlogo medicinske sestre, lahko pa jo osvetlimo s treh vidikov:

- avtoritativnega,
- socialnega in
- terapevtskega.

Prvo vprašanje, ki se pojavlja, je, kako naj medicinska sestra reagira tedaj, ko nekdo od pacientov prekrši pravila obnašanja na oddelku. Poznamo suvereno mnenje, da medicinska sestra ne sme v nobenem primeru reagirati s kaznijo, ampak naj se v prvi vrsti sklicuje na interese skupnosti kot celote, s čimer poudarja pozitiven model obnašanja. Medicinska sestra nanj ne odbija razprave, če je vanjo zajeta in se dotika pacientovih težav kot sestavnega dela duševnih motenj. V teh razpravah pa naj medicinska sestra ne daje interpretacij, ampak naj pacienta opogumlja ter ga tudi v tem podpira.

Najteže je določiti vlogo pacientu. Cilj TS je, da pacientu pomaga sprejeti vlogo v skupini in da te vloge ne doživlja kot vsiljene, ampak kot naravno potrebo, da zadovolji sebe in druge. Neformalno srečanje, razgovori in skupne dejavnosti morajo postati vsakdanja praksa. Medicinska sestra najlaže spodbuja pacienta tako, da postane dejavna v skupini. Življenje v TS je izredna priložnost, da lahko medicinska sestra izobražuje in motivira paciente.

Nekaj kritik na teorijo in prakso TS

Obstaja upravičena bojazen, da TS ne more zajeti vseh psihiatričnih pacientov in pride do delitve. Gre torej za selekcijo in diskriminacijo pacientov, ko neko skupino oseb še bolj degradiramo in se posvečamo drugim, ki so v socialnem smislu sposobni za TS. Pojavlja se vprašanje, ali je terapevtsko vprašljivo pričakovati uspeh pri pacientu s paranoidno shizofrenijo, ki ga smrtno ogrožajo, z njim upravljajo »nevidne sile, sovražniki« ... Vlogo TS ljudje pogosto poenostavljajo. Naj se osebje še tako trudi, ne more zajeti nekaterih enakih meril, npr. pri inteligenci, izobrazbi, stanu, socialnem poreklu, klinični sliki. Različni ljudje različno reagirajo na organizacijo in obravnavo v bolnišnici.

Nevarna realnost je, da osebje principe TS doživlja kot obvezo. Prenekateri doživljajo organizacijo TS kot vprašanje strokovnega prestiža, navajajo niz argumentov proti demokratičnim postopkom in zaključkom TS. Zato pravimo, da je njihov odnos »pseudoterapevtski«. TS ne ustreza vsakemu uslužbencu, celo ne socialna struktura v TS. Zato nima smisla, da bi nekaterim osebam na vsak način vsiljevali to obliko socioterapije in je bolje, da jih pustimo zaposlene v tradicionalnih psihiatričnih oddelkih.

Največja nevarnost je, da osebje pacienta ne doživlja kot soodgovornega člana, ampak kot nezrelo bitje, kot otroka.

Vrsta avtorjev poudarja nevarnost, da gre pri sistemu TS za vzdušje, ki ga v zunanjem svetu ni. Pacient po vrnitvi v staro okolje v družini in na delovnem mestu ne sreča tega, kar je doživljal v TS. Šlo bi naj torej za situacijsko pogojeno izboljšanje, saj se doma znajde v mreži popolnoma drugačnih socialnih vlog.

Pri TS gre za metodo humanizacije v ustanovi. Če pacient sprejema skupino, ga v recidivnem primeru ne bo strah vrniti se v bolnišnico.

V TS želimo, da pacient dozori, to pa pomeni, da bo osebno in socialno zrelejši, ko se bo vrnil v svojo okolje. S socializacijo povečujemo osebni potencial, iskrenost, spontanost, okrepimo ego, kar vse nudi pogoje, da bo posameznik v realnem svetu lahko vodil stabilno življenje.

Svojci naših pacientov izgubljajo elementarni strah pred duševnim obolenjem.

Socioterapijo delimo na skupinsko terapijo, na TS, okupacijsko in rekreacijsko terapijo. Vsekakor socioterapevtski postopki danes predstavljajo jedro sociodinamske psihiatrije, tako rekoč integralni in sodobni pristop k psihiatričnemu pacientu, saj poudarjajo človeka kot družbeno bitje.

TS in hišni parlament pripomoreta k odpravljanju medsebojnih napetosti in zmanjšanju prikrite ali odkrite nasilnosti pacientov.

LITERATURA:

The Encyclopedia of Mental Health, VI, Franklin Natte, Inc. New York, 1963; 1992 -1999, po Kobal, M.

Vabilo k ogledu prvega dokumentarnega filma o medicinskih sestrah

Vabilo k ogledu prvega dokumentarnega filma o medicinskih sestrah

V marcu 2008 je bil posnet prvi dokumentarni film o medicinskih sestrah. TV Slovenija je v sklopu projekta »Prezrte sestre« posnela film o življenju in delu prve skrbstvene sestre na slovenskem – Angele Boškin. Predpremiera dokumentarnega filma je bila v Gornjesavskem muzeju Jesenice, kjer smo si jo lahko ogledali sodelujoči pri snemanju. Prva predstavitev na malih zaslonih bo (izjava Metke Jakšič, scenaristke filma) predvidoma 14. 10. 2008 ob 20. uri na drugem programu TV Slovenija.

TV Slovenija si pridržuje pravico do spremembe programa. Teden dni pozneje (21. 10. 2008) naj bi predvajali drug dokumentarni film iz sklopa »Prezrte sestre«, vendar o tem projektu še nimamo podatkov.

Vljudno vabljeni k ogledu.

Irena Keršič Ramšak

Premiera filma na Jesenicah. Metka Jakšič (scenaristka filma) in Irena Keršič Ramšak. Foto: Keršič. Arhiv: DMSBZT Ljubljana.

Vox populi, vox dei!

Tokrat smo to ljudstvo mi, srednje medicinske sestre! In naš glas je glas, ki vpije po pravičnosti v tej družbi.

Ze dneve od sindikata zdravstvene nege poslušamo, kaj vse so storili za nas, kako bomo imele za 20 odstotkov višje plače. Že dneve poslušamo gospoda Viranta, ki govori o sistemskih napakah in o tem, kako bomo ravno me najbolj nagrajene. In že dneve v medijih gledamo in poslušamo srednje medicinske sestre v intenzivni terapiji. Kot da me ostale sploh ne obstajamo več, kot da me nismo sestre, ki nam je storjena krivica! Želele bi, da so enako vrednoteni vsi z enako izobrazbo, naši vodilni kadri pa naj potem odločajo o morebitnih drugačnih nagrajevanjih za tiste, ki si to po njihovi realni oceni zaslužijo. Morda pa ravno zato že obstajajo različni plačilni razredi, za katere se moramo vsi strinjati, da so v izhodišču prenizki in da bi morali biti vsaj za dva razreda višji – da bi dobile tisto, kar smo že imele, dokler nas niso razvrednotili, nam vzeli dodatke, jih zmanjšali ali skrili v osnovno plačo.

Mediji in tisti, ki gostujejo v medijih, celi vesoljni Sloveniji vsak dan sporočajo, kako smo po novem zakonu o plačah v javnem sektorju razvrščene v višje izhodiščne razrede kot doslej. Me pa želimo tej Sloveniji in predvsem vsem odgovornim postaviti vprašanje, ki ga lahko razume vsak: Kaj mi bo ta višji razred, če je moja plača zdaj manjša, kot je bila prej?

Zakaj nihče noče slišati, da je bilo prej več, kot je zdaj? Zakaj nihče noče slišati, da smo razporejene v prenizek izhodiščni razred, da bi z njim dosegle plačo, kakršno smo že imele?

Kar naprej razlage, da je tako zaradi dopustov in sistemskih napak. Prosim vas vendar, ena in ena je dva, in ko tu vzameš eno, je zopet ena. Tako preprosto je to! Matematika je eksaktna znanost. Če pa so za obračunavanje plač zdaj uvedli drugačno matematiko, tega ne vemo, ker se je takoj, ko nam je kdo začel razlagati obračune ali anekse, zapletel in na koncu ni mogel dokazati svojega prav.

Seveda, naš poklic je human. Verjemite, da ga opravljamo s srcem in dušo in da marsikdaj naredimo za naše paciente tudi stvari, ki jih ne vsebuje noben opis del in nalog. Živimo pa vendarle od denarja, to je od naših plač. In če ti nekdo pred meseci po televiziji kaže srednjo medicinsko sestro ter pripoveduje, kakšno je njeno delo, nato dokaže, da je zanj premalo plačana, sploh v primerjavi s kolegicami v sosednjih državah, potem se vprašaj, kaj je v tej državi narobe, da te je postavila še v slabši položaj, namesto da bi te približala kolegicam čez mejo.

Kako bodo predstavniki sindikatov, ki so se pogajali za naša izhodišča, zdaj popravili škodo, ki so jo storili, ko so prehitro pustili šarmu gospoda Viranta?

Upamo, da bodo reagirali in svoje obljube o višjih plačah tudi izpolnili. Kako, menda oni že vedo, saj so zato tam. Čeprav jih poslušamo, kako so polni samohvale o tem, kaj so za nas izpogajali, se dnevno zapletajo v svoje trditve in jih nato že naslednji dan zanikajo. In upajmo, da bodo javni zavodi, v katerih smo zaposlene, vzeli stvari v resen razmislek ter popravili storjeno škodo. Kajti ni namreč res, da so bila pričakovanja prevelika, kot trdijo, temveč se je zgodilo prav tisto, česar smo se bale.

Že na aneksu po Z 104 je bilo mogoče videti, da se obetajo

slabe stvari, ki so se na plačilni dan samo potrdile. Večina nas ne ve, kdo je postavil standarde za razvrščanje v razrede. Ne vemo, kako so prišli do določenih izračunov. Saj je gospod minister za trjeval, da je eden ključnih namenov plačne reforme dvigniti plače medicinskim sestram, ki pregorevajo pri svojem delu. Zdaj nam govori, da primerjamo z neprimerljivim. Nihče pa se ne potruži razložiti, kaj to je! Če je tako, kot je videti s plačilnih list, se sprašujemo, ali so bile kršene človekove pravice, saj nov zakon o plačah posega v že pridobljene pravice za nazaj. To pa je protustavno?

Star slovenski pregovor pravi, nobena juha se ne pojé tako vroča, kot se skuha. A tokrat se lahko opečemo, ker nam nekdo ponuja prav takšno juho.

Bojimo se namreč, da bo težko izboriti naše nesporne pravice, da bomo morale sestre na bolnišničnih oddelkih pokrivati negativno razliko z več urami, z delom prek polnega delovnega časa. Tako bomo primorane še več delati, prav zaradi nastale situacije pa ne bo potrebno zaposlovanje novih ljudi, saj bo vsak pripravljen delati kar največ, da bi obdržal raven prejšnje plače, morda tudi za ceno svojega zdravja. Sodobno sužnjelastništvo?

Kaj pa sestre v ambulantah, ki nimajo niti te slabe možnosti krpanja?

Od teh plač namreč živimo, mi in naše družine, naši otroci. Od nas je nekdo, kdo ve kdo, vzel, nas prikazal v javnosti, kot da nam nič ni dovolj, nas razvrednotil, ko smo si ravno začele ustvarjati boljše ime ter s svojim predanim delom, strokovnostjo in objektivnostjo oblikovati nov lik medicinske sestre, ki je tudi v naši družbi začel dobivati veljavo. Predolgo smo že podcenjevane glede na to, v kakšnih pogojih vse delamo. In grda so namigovanja, češ, dovolj je ljudi na zavodih za zaposlovanje, če vi nočete delati za ta denar ...

Me pa smo tu noč in dan, zmeraj na voljo, in naša življenja imajo zaradi tega drugačno kakovost v primerjavi s tistimi, ki delajo od ponedeljka do petka, kakšno soboto morda, in so lahko vsako nedeljo s svojo družino!

Saj konec koncev ne želimo nič drugega kot spoštovanje, ne prirejanja zakonov, želimo, da smo za svoje delo pravično nagrajene.

Tudi te dni, ko se nam dogajajo krivice in poniževanja, je vsak naš pacient kljub temu deležen nasmeha in prijazne besede.

Srednje medicinske sestre vse Slovenije, združimo se in zahtevajmo svoje pravice! Ne dovolimo, da se vrnejo časi hlapca Jerneja!

*Srednje medicinske sestre očesne klinike
(naslov hranimo v uredništvu)*

Opomba: Izraz srednja medicinska sestra je uporabljen tudi za naziv medicinski tehnik, medicinska tehnica

POMEMBNO OBVESTILO

V zadnjem mesecu imamo kar nekaj težav s spletno pošto. Zgodilo se je, da nekaterih prispevkov nismo prejeli. Odgovorna urednica potrdi prejem vseh prispevkov, ki uspešno prispejo na naš elektronski naslov utrip@zbornica-zveza.si, zato, če potrdila o prejemu ne dobite, prosimo, pošljite vaš prispevek ponovno. Prosimo, da nam prispevke za novembrsko številko Utripa pošljete najkasneje do 20. oktobra 2008.

Odgovorna urednica Utrip-a

Minili so časi, ko so bile medicinske sestre v zdravstvenem domu gospe ...

Ksenija Noč

Špela, srednja medicinska sestra

Špela, 25 let delovne dobe, srednja medicinska sestra v ambulanti, pri zdravniku s približno 2500 registriranimi pacienti.

7.00

»Ambulanta dr. A., prosim ... ambulanta Dr. A., prosim ...«

... tok, tok, tok ...

»Sestra Špela, ali lahko ... Sestra Špela, samo recepte potrebujem ... Sestra Špela, čakam na prevezo noge ... Sestra Špela, naročena sem na Venofer ...«

Nastavi i. v. kanal, Venofer počasi teče ... tok, tok, trkajo pacienti ... telefon zvoni ... kličejo bolni ...

»Sestra Špela,« kliče zdravnica ...

10.00

»Sestra Špela, težko diham, boli me tukaj ...« (Pokaže prsni koš.) Ups, tale pacient ji pa ni všeč. »Izvolite, ležite. Zdravnica pride takoj.«

EKG i. v. kanal ... EKG ni v redu ... kisik, aspirin, kliče ekipo ANMP, infarkt ...

12.00

Še dve prevezi ima naročeni ... Pa za izpisat nekaj predlogov imenovanemu zdravniku ... Naroči nekaj pacientov za jutrišnji dan ...

14.00

Glava je polna, prepolna. Danes: 70 pacientov in še nekaj deset tistih, ki so prišli samo po recepte. Pospravi vse kartone, očisti ambulanto ...

Špela, srednja medicinska sestra v zdravstvenem domu, 25 let delovne dobe, 5 napredovanj na osnovni plačilni razred 19, neto osnova približno 750 evrov.

Miša, diplomirana medicinska sestra

Miša, 11 let delovne dobe, diplomirana medicinska sestra v otroškem in šolskem dispanzerju.

7.00

Pripravi zdravstvene kartone in ambulanto na sistematski pregled, poskrbi za pripomočke ... Danes: 6. razred osnovne šole. Otroci pridejo. Skupini razloži potek dela in lahko začnejo.

Meritve, tehtanje, računalniška obdelava zdravstvenih kartic ... Vmes v glavi obnavlja zdravstveno-vzgojno predavanje o puberteti ...

10.00

Predavanje ... otroci zavzeto poslušajo, Miša govori, tekoče, jasno, natančno in sledi otroškim očem ... Je razumljivo, jih zanima? Da, to ji res ustreza, otroci so vidno zadovoljni ...

11.00

»Miša, pridi hitro, otrok z dihalno stisko!« Dveletni malček v intervencijski sobi, saturacija O2 87 %, kisik, i. v. kanal, terapija po naročilu zdravnika ... malček je stabilen, kliče ekipo ANMP za transport ... Odide nazaj k sistematskemu pregledu.

12.00

Učenci počasi odhajajo, le še nekaj jih je ... Miša zaključuje administrativno delo na računalniku ...

13.00

Pospravlja ambulanto, pripravlja zdravstvene kartone za jutri, ko gredo v lokalno zdravstveno postajo na sistematski pregled; še vse dodatne stvari, tablo za vid, tehtnico ... Pripravi še zdravstveno-vzgojno gradivo ...

14.00

Glava je polna, toda delo je bilo dobro ...

Miša, diplomirana medicinska sestra v dispanzerju, 11 let delovne dobe, eno napredovanje (ker je bila prej VMS) na osnovni plačilni razred 29, neto osnova približno 850 evrov.

Delo v zdravstvenem domu ni takšno kot v bolnišnici, je pa strokovno enako zahtevno, odgovorno in pomembno. Žal včasih količina dela vpliva na kakovost iz enakih razlogov kot v bolnišnici. Še zdaleč medicinske sestre v zdravstvenih domovih nismo »samo« gospe. Plačilo je navedeno zgoraj. Stres? Presodite ...

Čestitki

Na Fakulteti za management Koper

je uspešno zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom:
Vpliv komuniciranja med zaposlenimi v organizaciji na njihovo zadovoljstvo pri delu

mag. TAMARA ŠTEMBERGER KOLNIK

Ob uspehu ji iskreno čestitamo in ji želimo veliko uspehov na nadaljnji poti.

Člani Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji ter članice raziskovalnega projekta Kakovost življenja ljudi s stomo v Sloveniji

Če kdo te vpraša za nasvet,
kako ujeti sanje,
odgovor je le en...

verjeti moraš vanje. (Tone Pavček)

mag. KLARI BAVČAR

iskreno čestitamo

Medicinske sestre iz Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji
Posebna čestitka pa velja s strani raziskovalne skupine.

Izlet upokojenih medicinskih sester DMSBZT Gorenjske v Posavje

Društvo
medicinskih
sester, babic in
zdravstvenih
tehnikov
Gorenjske

Anica Bajt, Ivanka Živič, Marjan Žagar

Nismo še pozabili prijetnih doživetij z obiska doline Soče, a smo se že začeli pripravljati na nov izlet. Organizirala ga je naša požrtvovalna predsednica Ivanka. Sekcija upokojenih medicinskih sester DMSZT Gorenjske se je tokrat odpravila v Posavje.

Pot smo začeli že na Bledu in s postanki do Kranja napolnili avtobus. Ni šlo brez kavnice na Trojanah, z nekaterimiokusnimi in nekoliko močnejšimi okrepčili pa smo bili postreženi že na avtobusu. V gostilni pri Laškem smo se za daljši čas ustavili in si privoščili okusno toplo malico, da je bilo lažje zdržati do precej poznega kosila. Potem pa nas je pot vodila v Sevnico in na Sevnški grad. Grad, ki leži na vzpetini s prelepim razgledom na Sevnico, je na srečo preživel vojni in povojni čas dokaj dobro ohranjen. Po letu 1945 je bil zaradi različnih stanovalcev izropan in nekoliko poškodovan. V svoji večstoletni zgodovini je bil pogosto povečan, dograjevan, pozidan z obrambnimi stolpi. Ima veliko dvorišče z arkadnimi hodniki, katerih stropi imajo lepe baročne poslikave. Največja zanimivost je soba s freskami Štirje letni časi. V gradu je ohranjena sobana z renesančno opremo, ki služi kot poročna dvorana, v še večji in lepši sobi pa je urejena konferenčna dvorana. V gradu sta še gasilski in šolski muzej, kjer smo preizkusili nekdanje šolske klopi in si ogledali še druge zgodovinske šolske pripomočke. Stalna razstava Kamni govorijo v kletnih prostorih nas je seznanila z življenjem prebivalcev tega predela v rimski dobi. Na obdobje protestantizma pa spominja uspešno restavrirana Lutrovska klet v neposredni bližini gradu.

Z gradu nas je pot vodila v popolnoma drugačen svet, tja, kjer so našli skrbno in razumevajoče zavetje tisti, ki zaradi bolezni – duševne in telesne prizadetosti – ne morejo skrbeti sami zase. Obiskali smo Dom upokojencev in oskrbovancev Impoljca. Prijazno dobrodošlico sta nam izrekli glavna sestra Natalija Koprivnik in socialna delavka Marija Zidar. Ob osvežitni pijači in okrepčilu sta nam vsaka s svojega delovnega področja pojasnili organizacijo, delovanje in posebnosti dela v zavodu. V domu je

trenutno 295 varovancev. Najmlajši ima 28 let. Večina ostaja pri njih do konca življenja, saj mnogi nimajo svojcev in le redki se še vrnejo na svoj dom. Delovanje zavoda je prilagojeno sposobnostim varovancev. Tako so v domu poleg zdravstvenega in negovalnega osebja zaposleni tudi delavci drugih poklicev (delovni terapevti, likovni pedagogi, psihologi) in nekateri zunanji sodelavci; varovanci lahko svoje sposobnosti razvijajo pod vodstvom različnih mentorjev v posebnih delavnicah in ateljejih. Odhajajo tudi na izlete, na smučanje, na morje in na kopanje v zdravilišče Laško. Prostore doma smo si ogledali v dveh skupinah in bili navdušeni nad urejenostjo prostorov in bivalnimi razmerami. V sklopu doma so tudi varovana stanovanja, kjer živijo tisti, ki še lahko sami skrbijo zase. Vseprisod veje umirjenost in domačnost. Dom smo zapustili z mislijo, da tudi ljudje, s katerimi življenje ni bilo najbolj prijazno, tu najdejo varno zatočišče in razumevanje. Hvala vodstvu doma za prijazen sprejem ter Mariji Zidar in Nataliji Koprivnik za vodenje!

Ob obilici dogodkov in doživetij je čas hitro minil in morali smo pohiteti na pozno, a obilno kosilo kmečkega turizma pod Lisco. Naš program smo izpolnili še z vožnjo do Tončkovega doma na Lisci in se sprehodili na vrh. Vidljivost po daljni okolici ni bila najboljše, vseeno pa nas je zelenje okolja in obširnega travnika na vrhu navdušilo. S polnimi pljuči smo zadihali svež zrak in se odpravili navzdol.

Bil je sicer že mrak, a smo se vseeno ustavili v Zagorju in se odpravili na pokopališče. Na grobu pokojnega predsednika dr. Janeza Drnovška smo se poklonili njegovemu spominu.

Odpejali smo se proti domu, zadovoljni in srečni, da smo preživeli lep in nepozaben dan.

V mesecu, ko zemlja daje svoje plodove, ko drevesa pospravijo svoja oblačila in se sonce hitreje poslovi vas vabimo na

POSLUŠANJE PLANETARNEGA GONGA

Gong izjemno hitro in močno transformira psihofizične blokade. Vsak človek je odraz mikrokozmosa; planetarni gongi vzvalovijo čakre, meridiane in organe. Gongi sončnega sistema uglasijo čakre, organe in izboljšujejo psihološko, fiziološko in duhovno stanje vsakega človeka.

Na delavnico - poslušanje gonga - vas vabimo v ponedeljek, **20. oktobra od 18.00 do 19.30** v društvene prostore na **Poljanski cesti 14** v Ljubljani. Vodila jo bo medicinska sestra **Zlatka Pražnikar Vrbnjak**.

Za udobnejše počutje potrebujete športno opremo, toplo odejo in podlogo.

Prijave sprejemamo do zasedbe prostih mest (15):

Po e-pošti: irma.kiprijanovic@gmail.com

Na tel. številko: **041 754 695** (ob delavnikih od 8.00 do 9.00 ure)

Prispevek udeleženske/ca znaša **8 EUR**

*Odbor za komplementarno in naravno zdravilstvo
v zdravstveni negi pri DMSBZT Ljubljana
Zdenka DOVČ*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka KLEMENC*

RAZPIS ZA PODELITEV SREBRNEGA ZNAKA

V skladu s 16. in 23. členom Statuta DMSZT Gorenjske in pravilnikom o priznanjih objavlja Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske, razpis za podelitev srebrnega znaka DMSBZT Gorenjske za leto 2008.

**Društvo
medicinskih
sester, babic in
zdravstvenih
tehnikov
Gorenjske**

Kriteriji za podelitev srebrnega znaka

Priznanje DMSBZT Gorenjske lahko prejme član društva, ki je v zdravstveni, izobraževalni ali socialnovarstveni ustanovi s svojim delom doprinesel k:

- večji prepoznavnosti in kakovosti zdravstvene in babiške nege;
- krepitvi dela vloge medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov v svojem okolju ali navzven;
- krepitvi medsebojnih odnosov;
- skrbi pri ohranjanju in razvijanju kulturne in zgodovinske dediščine medicinskih sester ter socialnem in športnem delovanju svojih članov;
- višji ravni znanja v strokovni ali laični javnosti;
- razvoju raziskovalne dejavnosti v zdravstveni negi.

Predlagatelji naj pisne vloge posredujejo na sedež društva: Bleiweisova cesta 20, 4000, Kranj s pripisom **KOMISIJA ZA PRIZNANJA**, najkasneje do ponedeljka 3. novembra 2008!

Podeljena bodo največ štiri priznanja.

Podelitev priznanj bo na svečani slovesnosti 6. decembra 2008 v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah.

Komisija bo upoštevala le pravočasno prispele predloge v skladu s pravilnikom o priznanjih DMSBZT Gorenjske.

*Jana Božič
Predsednica komisije za priznanja*

*Marjan Žagar
Predsednik DMSBZT Gorenjske*

Jesenski pohod DMSBZT Ljubljana, 8. 11. 2008

Spoštovane članice in člani DMSBZT Ljubljana, za vas smo pripravili jesenski pohod.

Najprej si bomo ogledali Kostanjevico, samostan, muzej na prostem, galerijo in morda še kaj.

Nato gremo na Bizeljsko. Obiskali bomo Svete gore, od tam pa peš krenili po prijetni poti do Podsrede.

Pohod bo vodila Alenka Mrak. Hodili bomo po nezahtevnem terenu, kljub temu pa priporočamo dobro obutev, saj bo hoje za dve do tri ure.

Dan bomo zaključili s poznim kosilom. Vračali se bomo v poznih popoldanskih urah.

Odhod avtobusa bo ob 7. uri iz Tivolija, ob 7.15 bomo pobrali še pohodnike na avtobusni postaji pod uro.

Prijave sprejema gospa Irma Kiprijanovič na telefon 041 754 695 ali na e-mail tajnistvo@drustvo-med-seter-lj.si do ponedeljka, 3. 11. 2008. Prispevek za člane v višini 12 evrov in za nečlane 16 evrov boste plačali na avtobusu.

Vljudno vabljeni.

Za morebitne informacije sem vam na voljo Jadranka Cerkenik na telefonski številki 041 494 251.

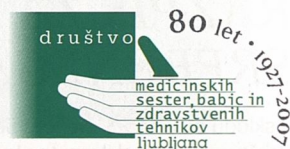
*Za pohodništvo
Jadranka Cerkenik*

*Za športno gibalno vadbo
Đurđa Sima*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc*

Včasih so ljudje živeli usklajeno z ritmi narave, imeli so čas za opazovanje in razmišljanje o njenih vplivih in so se jim prilagajali.

Čas, v katerem živimo danes, nas sili v nenehno hitenje, v katerem nimamo več časa za opazovanje narave, okolice, in predvsem smo pozabili prepoznavati, kaj je tisto, kar je zares dobro za nas, za zdravje našega telesa, uma in duše.

Spoštovane članice in člani DMSBZT Ljubljana, vabimo vas na predstavitveno predavanje

SPOZNAJMO FENG SHUI

Feng shui je veda o vplivih okolja na človeka, ki se je ohranila in skozi tisočletja dopolnjevala. Danes, ko nimamo več možnosti in časa, da bi zbirali vsak svoje izkušnje, nam lahko pomaga, da v svojem okolju prepoznamo in odstranimo moteče dejavnike in s tem izboljšamo svoje počutje doma, na delovnem mestu in povsod, kjer se nahajamo.

Predstavljene bodo osnove feng shuija, tako da bo vsak udeleženec lahko spoznal nekaj osnovnih pravil, ki jih lahko uporablja v svojem okolju in s tem izboljša počutje sebi in drugim.

Delavnica bo potekala **v petek, 14. novembra od 16. do 20. ure**, v društvenih prostorih na Poljanski cesti 14 v Ljubljani. Delavnico bo vodila gospa Ana Kovačič.

Zaradi izjemnega zanimanja, prosimo, pohitite s prijavo.

Prijave sprejema gospa Irma Kiprijanovič na tel 041 754 695 (ob delavnikih) od 8.00 do 9.00 ure ali po e-pošti: irma.kiprijanovic@gmail.com do zasedbe prostih mest (30).

Prispevek za člane znaša 5 €, za ostale pa 10 €

Prisrčno vabljeni.

*za področje komplementarnega in naravnega zdravlilstva
Nada Sirnik in Zdenka Dovč*

Darinka Klemenc, predsednica

Upravni odbor DMSBZT Novo mesto na podlagi Pravilnika o priznanjih društva zbira predloge za

podelitev SREBRNEGA ZNAKA.

Podeljenih bo največ pet priznanj. Priznanja bodo podeljena na slovesnosti, ki bo 18. decembra 2008 na Prepihu.

Priznanje lahko prejme član društva za dolgoletno aktivno delo v društvu, za uspešno poklicno delo na področju zdravstvene nege, za prispevek k uspešnemu uresničevanju programov zdravstvene nege in zdravstvenega varstva, ali za prispevek k humanizaciji odnosov med uporabniki in izvajalci.

Kandidate za priznanje lahko predlagajo člani, delovna telesa in organi društva.

Pisne predloge z utemeljitvijo pošljite do 30. novembra 2008 na naslov: DMSBZT Novo mesto, komisija za priznanja, Marjeta Berkopec, Šmihelska c.1, 8000 Novo mesto ali na e-mail: marjeta.berkopec@amis.net

*Predsednica DMSBZT Novo mesto
Jožica Rešetič*

društvo
medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov
Novo mesto

Gospa Maruša Šolar je praznovala 80 let

Vera Letonja Hromc, Marija Gorše Muhič

V sončnem, skoraj poletnem popoldnevu smo se zbrale kolegice, ki smo nekoč delale ali še vedno delamo na Psihiatrični kliniki Ljubljana, da bi skupaj počastile visok jubilej gospe Maruše Šolar. Čestitko ji je predala gospa Vera Letonja Hromc.

Draga Maruša, veseli me, da ti lahko ob visokem življenjskem jubileju izrečem zahvalo za požrtvovalno delo, ki si ga opravljala v času svoje najbolj dejavne življenjske dobe. Bila si predana svojemu poklicu, vedno pripravljena boriti se za dobrobit pacientov, medicinskih sester in sodelavcev. Posebej si se zavzemala za strokovno izpopolnjevanje, ker si se zavedala, da le z znanjem in visoko strokovno usposobljenostjo lahko izboljšamo svoj položaj in zadovoljstvo v svojem poklicu.

Naloge, ki si jih opravljala, niso bile lahke, zahtevale so veliko vztrajnosti, potrpljenja in medsebojnega razumevanja. Uspehi niso izostali, skupaj smo se jih veselili in tvoje izkušnje olajšujejo delo mlajšim kolegicam.

Spominjam se najinega prvega srečanja in sodelovanja, ki je bilo prijetno predvsem zaradi tvojega izjemno toplega sprejema in pomoči. To je odraz tvojega dobrega značaja. Tvoja odlika je vsakomur pomagati, kolikor je v tvoji moči.

Gospa Maruša Šolar se je rodila 24. novembra 1927 v Ljubljani. Leta 1947 je diplomirala na Šoli za zaščitne sestre in leta 1962 na Višji šoli za medicinske sestre. Delovne izkušnje je pridobivala na različnih področjih. Začela je v Mladinskem domu bosanskih in hercegovskih otrok, nadaljevala v Šoli za medicinske sestre v Ljubljani in nekaj mesecev v Obratni ambulanti Kartonažne tovarne. Od leta 1964 do upokojitve leta 1984 je bila zaposlena v Psihiatrični kliniki Ljubljana kot glavna medicinska sestra, razen v letih od 1971 do 1981, ko je prevzela dela in naloge višje medicinske sestre – inštruktorice za študente Medicinske fakultete in Visoke šole za zdravstvo.

Vseskozi je bila dejavna tako na pedagoškem kot na društvenem področju. Njej gredo največje zasluge za ustanovitev prvega podiplomskega tečaja iz psihiatrije in prvega podiplomskega izobraževanja za medicinske sestre v Sloveniji v okviru sedanje Visoke šole za zdravstvo že leta 1971. V letih 1966/67 je bila predsednica Društva medicinskih sester Ljubljana, bila je pobudnica in prva predsednica nevropsihiatrične sekcije pri Zvezi društev medicinskih sester Slovenije, predsednica Sekcije medicinskih sester medicine dela, prometa in športa, pobudnica in prva predsednica Sekcije upokojenih medicinskih sester pri ljubljanskem društvu itd.

Gospa Maruša Šolar je za svoje delo prejela več odlikovanj, priznanj in plaket: red dela s srebrnim vencem in red zaslug za narod s srebrno zvezdo, državno odlikovanje – Potrčevo priznanje za življenjsko delo, strokovna organizacija pa ji je leta 1977 podelila zlati znak priznanja in ob 80-letnici ustanovitve Društva medicinskih sester priznanje za delovanje medicinskih sester v ljubljanski regiji.

Draga Maruša, ob visokem in uspešnem življenjskem jubileju ti želimo še veliko sreče, predvsem pa zdravja v upanju, da se bomo še velikokrat srečali in obujali spomine na našo skupno preteklost. Bila si izjemna in veseli smo, da smo lahko delali s teboj.

Marinka Korenjak,

srednja medicinska sestra - 21. 1. 1962 – 10. 7. 2008

*Bil je dan, ko si nam sporočila,
da za nekaj časa nas boš zapustila,
ker si ugotovila, da te je bolezen ulovila.*

*V mislih vsi smo te bodrili
in s stiskanjem pesti bolezen od tebe podili.
Vendar vse to bilo je preslabo,
da bi v tebi bolezen premagalo.*

*Dnevi so bežali, a bolezni niso premagali.
Minilo je leto, polno bolečin,
prišel je teden obupa, žalosti, trpljenja,
prišel je dan, ko bilo je konec tvojega življenja.*

*Sedaj nekje na nebu si,
brez trpljenja in bolečin,
kot angel varub nad možem, hčerami,
svoji in prijatelji bdiš.*

Sodelavke smo se težko sprijaznile, da je naša sestra Marinka izgubila boj s težko boleznijo. Od nje smo se poslovili sredi vročega julijskega dne.

Marinka je svojo poklicno pot srednje medicinske sestre začela najprej v Domu upokojencev Muretinci, nadaljevala pa jo je v Domu upokojencev na Ptuj. Njeno neomajno delovno

Sestra Marinka (levo zgoraj) s svojo delovno skupino negovalk in odgovorno sestro, ko so dobili priznanje za doseženo prvo mesto v ocenjevanju kakovosti opravljenih storitev oskrbe v letu 2004

obdobje je trajalo 26 let.

S svojim nasmehom in pozitivno energijo je mnogim olajšala in polepšala marsikateri težek trenutek.

Res je, da smo vsi nadomestljivi, ampak vsak posameznik pusti za seboj nekaj, kar spominja samo nanj.

Marinke se bomo spominjali po njenem iskrenem nasmehu, toplini njenih besed, pozitivni energiji, poštenosti, vedrosti, marljivosti, spoštovanju do sočloveka, po vestnem delu, razumevanju, odličnem sodelovanju in prijetnem stisku rok.

Težko bomo zapolnili njeno izgubo, saj so njena vedrina, optimizem in zagnanost vedno dvigali vzdušje v kolektivu.

Sestra Marinka bo vedno ostala v naših mislih in srcih. Tako kot njeni bližnji jo bomo pogrešale sodelavke, stanovalci Doma upokojencev Ptuj in enote Muretinci ter njihovi svojci.

Sodelavke Doma upokojencev Ptuj in enote Muretinci.

Zlatka Jug

Živ je spomin na tisti dan, 1. julij 2008. Toplo julijsko jutro ni prav nič obetalo, da se bo kmalu prevesilo v eno samo žalost. Začele smo svoj delovni dan, ko je zazvonil telefon. Sestra, ki je prevzela klic, je onemela, potem pa povedala: »Izgubili smo sodelavko Zlatko.«

Za vedno je od nas odšla Zlatka, odgovorna sestra na dializnem oddelku Ptujске bolnišnice. Zlatka Jug je bila sestra z veliko začetnico. V bolnišnici Ptuj se je zaposlila leta 1975; delo je začela na internem oddelku. Štiri leta pozneje se je odločila sprejeti nove izzive ter si pridobiti še več znanja. Tako se je podala na področje nefrologije. Samo dva meseca sta ji bila potrebna, da je osvojila dializo. S svojim znanjem je skupaj s takratnim prim. dr. Neudaverjem začela delati prve dialize na Ptuj. Ni ji bilo lahko, še manj prizaneseno. Po uspešnem začetku je sledilo še uspešnejše nadaljevanje, ki smo ga bile deležne tudi mi, sestre. Vse znanje, ki ga imamo danes, nam je v veliki meri prenesla Zlatka. Ni ji bilo težko, ko nas je učila dialize in nas bodrila, ko smo bile na tleh. Prav tako je ravnala tudi s pacienti. Vsak, ki je prišel, je potreboval lepo besedo, ki jo je Zlatka vedno imela zanje – da je z njo vlivala pogum in bodrila v najtežjih trenutkih, potem pa ... sama padla pod težo bolezni.

Bila je vzorna sestra v pravem pomenu besede, zavzemala se je za dobrobit pacienta. Ker pa je usoda tako hotela, nam jo je za vedno vzela. Ne mine dan, da spomin nanjo ne oživi. Na

dializnem oddelku imamo vit-rino, v kateri je njena slika; gle-da nas in nam nemo govori: KAKO SEM VAS UČILA, DA STE ZDAJ DOBRE SESTRE.

In ko smo se tistega julijskega dne za vedno poslavl-jale od Vas, Zlatka, smo v rokah držale poslednje cve-tove sončnice. V naših srcih bi-lo je še toliko neizpovedanega, neizrečenega, a žal – bilo je prepozno. Beseda je v grlu os-tala, le solza nas je izdala.

Le sestra Olga je premagala ta občutek, da je povedala nekaj besed. Ker je bila Zlatka svoj čas tudi dejavna članica DLB Ptuj, ji je spregovoril tudi prejšnji predsednik, gospod Šnajder. Izlil je dušo in povedal resnico, pa čeprav takšno, bolečo. Vsak človek sam pri sebi čuti, kaj je dolžan povedati na glas.

Vsega spoštovanja vredna sestra Zlatka!

Nismo imele glasu, da bi povedale, preveč smo prizadete. Pa smo napisale zahvalo, za vse, kar ste storili za nas. Žal Vam ne bomo mogle povrniti, ker nas je prehitel Vaš čas.

Kolektiv dializnega oddelka SB Ptuj
Monika PUŠNIK

Članstvo, članarina, vstop in izstop

Pristopna izjava

Ko prejmemo vašo pristopno izjavo, ki jo lahko dobite na spletni strani www.zbornica-zveza.si ali vam jo na vašo željo pošljemo po pošti, člana/ico vpišemo v register članov in o tem obvestimo regijsko društvo. Na izjavi je rubrika, na kateri se član/ica izreče o načinu plačila članarine – mesečno z odtegljajem od osebnega dohodka pri delodajalcu ali po položnici – mesečno, polletno ali letno. Zbornica – Zveza pošilja položnice za letno plačilo v mesecu juniju.

Če želi član/ica takojšen vpis in izdajo potrdila o članstvu, mora ob vpisu poravnati znesek 12,52 evrov.

Mesečna članarina za redne člane/ice znaša od 10.12.2007 - 0,6 % od bruto plače. Letna članarina za upokojene in študente znaša 20 evrov, za članice na porodniškem dopustu znaša mesečna članarina 3 evre.

Spremembe podatkov v registru članstva

Vljudo Vas prosimo, da redno javljate spremembe delodajalca, statusa (študent, zaposlen, upokojenec), naslova bivanja, izobrazbe in strokovnih ter akademskih naslovov pisno ali po e-pošti – clanarina@zbornica-zveza.si

Izstopna izjava

Za izstop je potrebna pisna izjava in velja z naslednjim mesecem od prejema izjave (izstop ni možen za nazaj). Izjavi je potrebno priložiti člansko izkaznico. Zbornica – Zveza na podlagi pisne izjave o izstopu obvesti delodajalca in regijsko društvo.

Če je član/ica izstopila in v tekočem letu želi ponovno vstopiti, mora za ponovni vpis v register članov Zbornice – Zveze, za izdajo potrdila in članske izkaznice plačati pavšalno članarino od izstopa dalje.

Če je član/ica prekinila članstvo v preteklem letu ali letih nazaj, mora za ponovni vpis poravnati pavšalno članarino za preteklih šest mesecev.

Zahvaljujemo se vam za upoštevanje obvestil! V primeru nejasnosti ali želje po pojasnilih nas pokličite – s pogovorom bomo poskusili rešiti probleme v obojestransko korist.

Strokovne službe Zbornice – Zveze

Navodila za objavo prispevkov in obvestil v Utripu

Spoštovani avtorji prispevkov, oglaševalci, spoštovani bralke in bralci,

Utrip je informativni bilten Zbornice – Zveze in ga prejemo vse članice in člani. Izhaja praviloma enkrat mesečno 10. v mesecu. Zbornica – Zveza želi z Utripom seznanjati člane o delovanju organizacije in njenih organov, o aktualnih strokovnih in družbenih dogajanjih, informirati o strokovnih izpopolnjevanjih, ki jih organizirajo organi in delovna telesa Zbornice – Zveze, strokovna društva in strokovne sekcije, seznanjati z mednarodnimi aktivnostmi s področja zdravstvene in babiške nege in strokovnimi dogajanjem v tujini. V Utripu objavljamo prispevke članov in drugih avtorjev v skladu s programom dela uredniškega odbora.

Prosimo, da prispevke in obvestila, za katere želite, da jih objavimo v Utripu v naslednjem mesecu, pošljete na elektronski naslov uredništva Utrip - a utrip@zbornica-zveza.si ali na zgoščenci (ni disketi) na sedež Zbornice – Zveze, Vidovdanska 9, Ljubljana **najkasneje do 20. v tekočem mesecu**. Prispevki, ki bodo prispeli do 20. v mesecu, bodo objavljeni v naslednjem mesecu, razen če se z avtorjem/ico ne dogovorimo drugače. Dovoljujemo si, da bomo predolge prispevke krajšali. Prispevke bomo lektorirali. Lektorirali ne bomo najav strokovnih izobraževanj in plačanih obvestil, razen če to ne boste izrecno zahtevali. Prispevkov ne honoriramo. Obvezno navedite avtorja prispevka in fotografije. Prispevki naj bodo napisani v programu Word, pisava Ariel (12) in presledek med vrsticami 1,5. Zaželeno je, da prispevki niso daljši kot 5.000 znakov (oziroma 90 vrstic). Ime datoteke naj se začne z imenom rubrike (kamor prispevek sodi) in nadaljuje s skrajšanim naslovom. Prosimo, da pri poimenovanju datotek ne uporabljate šumnikov. Če ste k prispevku priložili digitalno fotografijo ali dve, naj bo prispevek temu primerno krajši.

Digitalne fotografije **naj ne bodo del prispevkov v Wordu**, ampak naj bodo oddane kot samostojne priponke – ne v Wordu. Fotografije morajo biti kakovostne, ker jih sicer ne bomo mogli objaviti. Prosimo, da so fotografije opremljene s podnapisom (vsebuje naj kraj, čas dogodka in imena oseb, če jih ni več kot sedem) in avtorjem.

Praviloma ne objavljamo prispevkov s strokovnih srečanj, ki so ob prejemu prispevka datumsko starejša od 3 mesecev.

Zbornica – Zveza ima novo spletno stran in v skladu s sklepom Upravnega odbora v prihodnje Utripu ne bomo več objavljali celotnih programov izobraževanja, ker bodo le-ti na voljo na spletni strani. V Utripu bomo objavljali samo napovedi izobraževanj s ključnimi podatki.

Vsak program izobraževanja v celoti praviloma objavimo samo enkrat in pred tem oziroma po objavi programa še kratko napoved izobraževanja s ključnimi podatki. Za plačane objave veljajo druga pravila.

Na izobraževanje se lahko prijavite tudi s prijavnico, ki je na voljo na spletni strani Zbornice – Zveze.

Za vse trditve v prispevkih so odgovorni avtorji sami, zato objavljamo le prispevke s podpisanim polnim imenom in priimkom. Prosimo, napišite nam tudi naslov in telefonsko številko, na katero vas lahko pokličemo, če bomo imeli vprašanja v zvezi z objavo prispevka oziroma oglasa.

Za objavo oglasov velja cenik, ki je na voljo na spletni strani. Za objavo obvestil o izobraževanjih pa je cena ostala nespremenjena (ena stran 400 evrov brez DDV).

Če želite objavo izobraževanja, ki jo boste plačali, napišite, kakšen naj bo obseg oglasa (ena ali dve strani ali manj).

Prosimo za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Želimo si veliko dobrega in koristnega sodelovanja, bralcem pa zadovoljstva pri prebiranju vsebin.

Uredništvo

Nanj se lahko zanesem.

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

P 2289/16, 2008

121100259, 10

COBISS

naklofen[®] *duo*

diklofenak

kapsule

Posebna farmacevtska oblika enega najvarnejših nesteroidnih antirevmatikov

Sestava 1 kapsula Naklofen duo vsebuje 75 mg diklofenak natrija. **Odmerjanje in način uporabe** Začetni odmerek je 1 kapsula 2-krat na dan, vzdrževalni odmerek je 1 kapsula na dan. **Indikacije** Obolenja, pri katerih želimo doseči protivnetno in protibolečinsko delovanje: vnetne, degenerativne, zunajsklepne, presnovne revmatske bolezni in druga bolečinska stanja. **Kontraindikacije** Peptični ulkus. Preobčutljivost za diklofenak. Bolniki, pri katerih je predhodno jemanje salicilatov ali drugih zdravil z zaviralnim delovanjem na sintezo prostaglandinov povzročilo napad astme, urtikarijo ali akutni rinitis. Otroci, mlajši od enega leta. **Posebna opozorila in previdnostni ukrepi** Bolnike s hudimi

okvarami jeter ali ledvic je treba skrbno nadzorovati in jim prilagoditi odmerek zdravila. **Medsebojno delovanje z drugimi zdravili** Litij, digoksin, nekateri diuretiki, acetilsalicilna kislina, drugi NSAR, ciklosporin, antihipertenzivi. **Neželeni učinki** Lahko se pojavijo prebavne motnje. Redko se pojavijo peptični ulkus ali krvavitve v prebavilih. Izjemoma lahko pride do preobčutljivostne reakcije, perifernih edemov in neznatnega povečanja vrednosti transaminaz. Pri posameznikih lahko pride do fotosenzibilizacije. **Oprema in način izdajanja** 20 kapsul po 75 mg, na zdravniški recept.

Datum priprave besedila Marec 2008.

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

Krka, d. d., Novo mesto, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, www.krka.si

Svojo inovativnost in znanje posvečamo zdravju. Zato odločnost, vztrajnost in izkušnje usmerjamo k enemu samemu cilju – razvoju učinkovitih in varnih izdelkov vrhunske kakovosti.